

A photograph of two people kayaking on a large body of water during sunset. The kayakers are seen from behind, paddling away from the viewer. The water is dark blue with golden reflections from the setting sun. The sky is filled with soft, colorful clouds in shades of orange, yellow, and blue. In the foreground, a dark, rocky shoreline is visible on the left. The overall mood is peaceful and serene.

RAMBOLL

Bright ideas.
Sustainable change.

Helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden

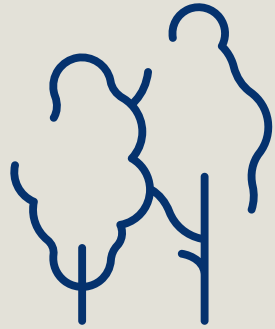
Rapportering på tiltak i Oslofjordplanen

Innholdsfortegnelse

- **Bakgrunn, metode og rapportering**.....s. 3
- **Svarprosent**.....s. 6
- **Tiltak som mangler rapportering**.....s. 8
- **Innsatsområder**
  - Innsatsområde 1.....s. 9
  - Innsatsområde 2.....s. 29
  - Innsatsområde 3.....s. 45
  - Innsatsområde 4.....s. 55
  - Innsatsområde 5.....s. 71
  - Innsatsområde 6.....s. 81
  - Innsatsområde 7.....s. 109
- **Vedlegg**.....s. 119

Bakgrunn

Den helhetlige tiltaksplanen for Oslofjorden viser regjeringens viktigste prioriteringer for Oslofjorden frem til 2026.

Planen er utarbeidet gjennom et samarbeid mellom 10 departementer. For å sikre lokal og regional forankring, har regjeringen opprettet et Oslofjordråd. Rådet ledes av Klima- og miljøministeren, og skal fungere som en samordningsarena, og sikre status og fremdrift av tiltakene i planen.

Planen inneholder 63 tiltak og 19 kunnskapsinnhentingpunkter.

Metode

Spørsmålene som er stilt i rapporteringen er utarbeidet i et samarbeid mellom Rambøll, sekretariatet for Oslofjordrådet og ressursgruppa i Miljødirektoratet.

Rapporteringen ble samlet inn gjennom et elektronisk rapporteringsverktøy, SurveyXact. Invitasjon til rapportering ble sendt til en kontaktperson per hovedansvarlige virksomhet for de gitte tiltak. Kontaktpersonen kunne videresende lenke til rapporteringen til relevante personer i sin virksomhet.

Invitasjonen ble sendt ut 27. april 2023, og det ble sendt to påminnelser før rapporteringen stengte 16. mai. Sekretariatet for Oslofjordrådet har også bidratt med påminnelser til de hovedansvarlige. Rapporteringen ble gjenåpnet i perioden 24.-29. mai for å få inn flere besvarelser.

Om rapporteringen

Rapporteringen gjelder for perioden fra sist rapportering (juni 2022) til mai 2023. Dette er andre gang det blir innhentet rapportering for Oslofjordplanen. Spørsmålene som er stilt i rapporteringen er nye av året, og det foreligger derfor ikke historiske sammenligninger.

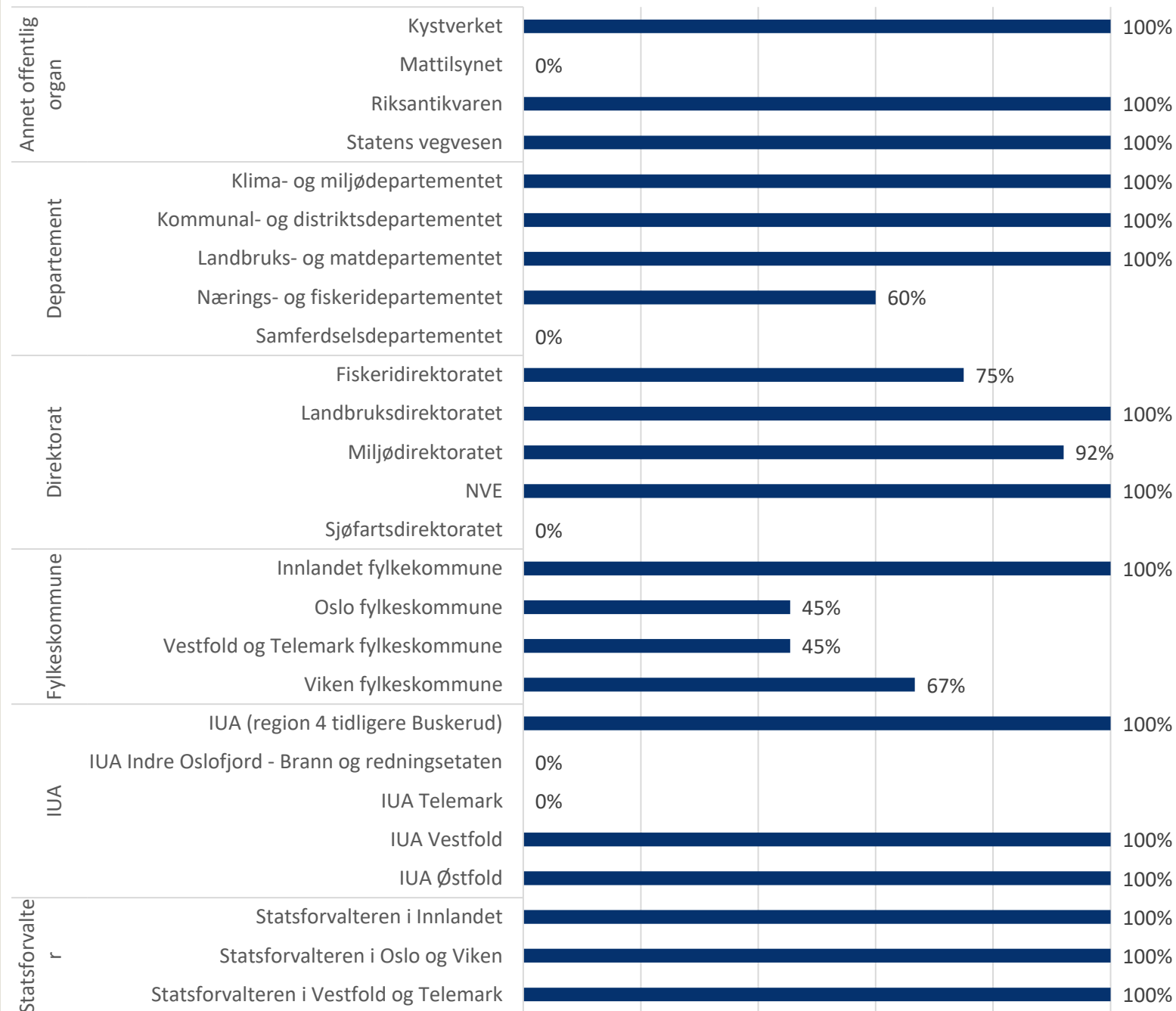
Denne rapporten skal brukes som grunnlag for sekretariatet i Oslofjordplanen sin rapport. Resultatene presenteres deskriptivt. Alle tiltak er inkludert i rapporten, unntatt tiltak hvor hovedansvarlig ikke har rapportert. Det framgår av rapporten der det er tiltak som ikke er besvart. Svar fra åpne tekstfelt er gjengitt ordrett.

Detaljer fra rapporteringen som ikke er inkludert i rapporten finnes i datasettet fra rapporteringen, som publiseres samtidig som denne rapporten.

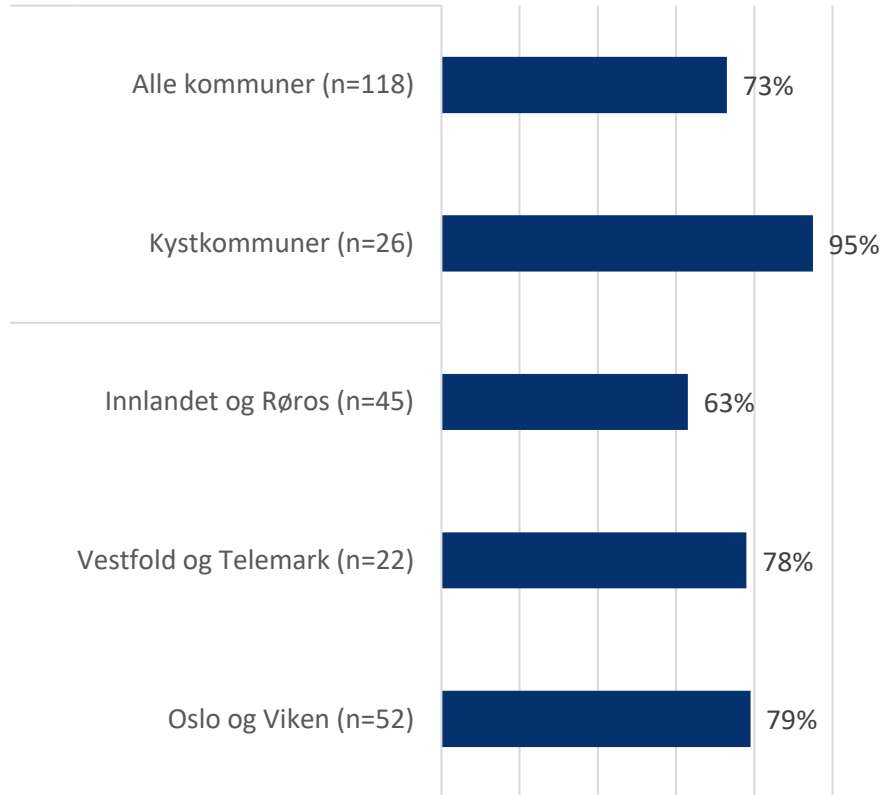
Svarprosent

Figuren viser andelen tiltak virksomhetene har rapportert på, på totalnivå uavhengig av innsatsområde.

En virksomhet med 100 % i svarprosent har rapportert på alle sine tiltak. En virksomhet som med 50 % i svarprosent har rapportert på halvparten av sine tiltak. Dersom virksomheten ikke har rapportert i det hele tatt, er det oppgitt 0 %.

Svarprosent blant kommunene

Figuren viser svarprosent blant kommunene på *totalnivå*, uavhengig av innsatsområde.

En oversikt over svarprosenten til den enkelte kommune finnes i vedlegg.

Tiltak som mangler rapportering

- T13 – Miljødirektoratet
- T20 – Sjøfartsdirektoratet
- T23 – Fylkeskommunen i Viken, Fylkeskommunen i Oslo, Fylkeskommunen i Vestfold og Telemark (Fiskeridirektoratet er også hovedansvarlig, og de har svart)
- T27 – Fiskeridirektoratet
- T47 – Miljødirektoratet
- T49 - Fylkeskommunen i Viken, Fylkeskommunen i Oslo, Fylkeskommunen i Vestfold og Telemark
- T50 – Sjøfartsdirektoratet
- T52 – Fylkeskommunen i Viken, Fylkeskommunen i Oslo, Fylkeskommunen i Vestfold og Telemark
- T53 – Mattilsynet
- K17 – Nærings- og fiskeridepartementet
- T54 – Samferdselsdepartementet
- K15 – Nærings- og fiskeridepartementet

01

Innsatsområde 1 - Utslipp fra kommunale avløp, og avløp i spredt bebyggelse

02

Innsatsområde 2 - Redusere arealavrenning fra jordbruket

03

Innsatsområde 3 - Redusere tilførsler av miljøgifter og marin forøpling

04

Innsatsområde 4 - Ivareta sårbare arter og utvalgte naturtyper

05

Innsatsområde 5 - Restaurering av naturverdier

06

Innsatsområde 6 - Friluftsliv

07

Innsatsområde 7 – Tverrgående tiltak

Hva har Miljødirektoratet gjort i løpet av siste året for å klargjøre rammebetingelsene for nitrogenfjerning?

«Vi skrev 13.5 2022 et brev til alle SF hvor vi klargjorde rammebetingelser og forventninger til videre oppfølging.»

Er det andre aktiviteter dere vil nevne som har betydning for denne oppfølgingen?

«Utfyllende på møter: 2 individuelle møter + at nitrogenfjerning var tema på fagsamling i mars i fjor

Utfyllende på klagesaker: 1 klagesak på nitrogenfjerning.»

Strengere håndheving av eksisterende krav i regelverket for utslipp av kommunalt avløpsvann og avløpsvann fra spredt bebyggelse

HOVEDANSVARLIG: MILJØDIREKTORATET

Antall møter med berørte statsforvaltere om dette temaet

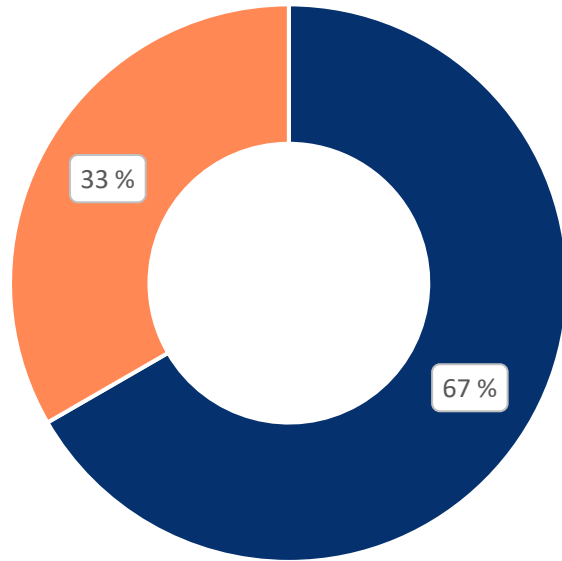
Hvor mange klagesaker behandlet det siste året, gjelder utslipp av kommunalt avløpsvann i Oslofjordens nedbørsfelt?

Redusere mengden overvann og annet fremmedvann som tilføres avløpsnettene gjennom krav i utslippstillatelser og kommunale handlingsplaner for avløpssektoren

HOVEDANSVARLIG: 3 STATSFORVALTERE

Har dere i løpet av siste året stilt krav om tiltak overfor kommunene som skal bidra til å redusere mengden overvann og annet fremmedvann som tilføres avløpsnettene?

- Ja (Statsforvalteren i Oslo og Viken og Statsforvalteren i Innlandet)
- Nei (Statsforvalteren i Vestfold og Telemark)

Hvis ja, hvilke krav er stilt?

- *SFOV*: «Virkningsgrad på avløpsnett, driftsoverløp (prosentkrav), tiltaksplan for fornyelse av avløpsnett, tiltaksplan for reduksjon av fremmedvann, mengdemålere på kritiske overløp, risikovurdering av overløp.»
- *SFIN*: «Gjennom oppdaterte krav til avløpsnett i reviderte og nye tillatelser. Kravene omfatter fremmedvannsreduksjon, fornyelse av ledningsnett, krav til overløpsutslipp og krav til virkningsgrad»

Beskriv eventuelt andre tiltak dere har gjort i løpet av det siste året for å redusere mengden overvann, for eksempel informasjonsarbeid.

- *SFVT*: «Oppdatert nettsider om avløp. Tilsyn med 3 kap 14. anlegg. Møter med kommuner.»
- *SFOV*: «Planinnspill: lokal håndtering av overvann etter tretrinnsmodell, ekstra rapportering gjennom skjema for årsrapportering.»
- *SFIN*: «SFIN har holdt presentasjoner for kommunene, der blant annet krav til ledningsnett har vært tema, f.eks. på samlinger i regi av driftsassistansen»

Redusere mengden overvann og annet fremmedvann som tilføres avløpsnettets gjennom krav i utslippstillatelser og kommunale handlingsplaner for avløpssektoren

HOVEDANSVARLIG: 3 STATSFORVALTERE

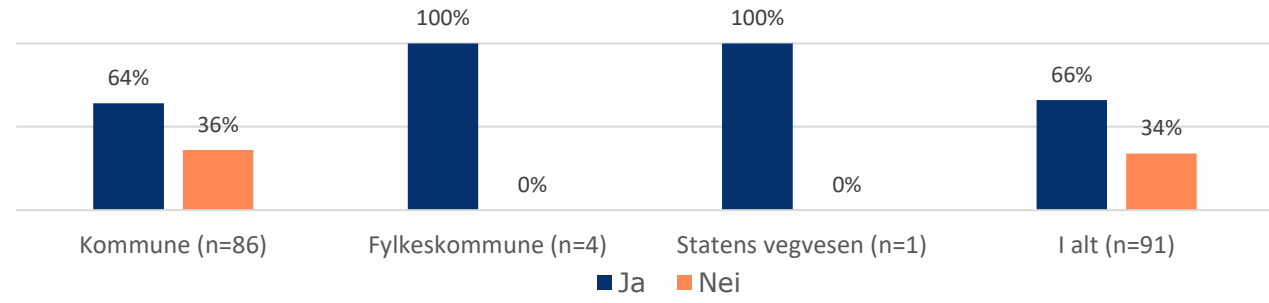
Hvordan har dere som hovedansvarlig for tiltaket inkludert kommunene i arbeidet med å redusere overvann og annet fremmedvann som tilføres avløpsnettets?

- *SFVT*: «I nyere tillatelser er kravet om kontroll med overvann og annet fremmedvannstilt. Kravet til gjennomføring ligger da hos kommunene. Vi kontrollerer etterlevelse av kravene gjennom tilsyn og gjennomgang av egenkontrollrapporter.»
- *SFOV*: «Møter med kommunene om vilkår satt i tillatelsene tilknyttet fremmedvann.»
- *SFIN*: «Overvann og fremmedvannsproblematikk er alltid tema på avløpstilsyn, og det stilles oppdaterte krav knyttet til dette i alle nye og reviderte tillatelser til utslipp av avløpsvann. Det siste året har vi regulert flere kommuner gjennom tillatelser, som kun har ledningsnett og som "bare" transporterer avløpet sitt til nabokommuner for rensing der.»

Bidra til økt rensing av forurenset overvann gjennom etablering av rutiner for tømning av sandfang for å redusere utslippene av forurenset overvann til fjorden

HOVEDANSVARLIG: STATENS VEGVESEN, 3 FYLKESKOMMUNER, 118 KOMMUNER (N=91 KOMMUNER)

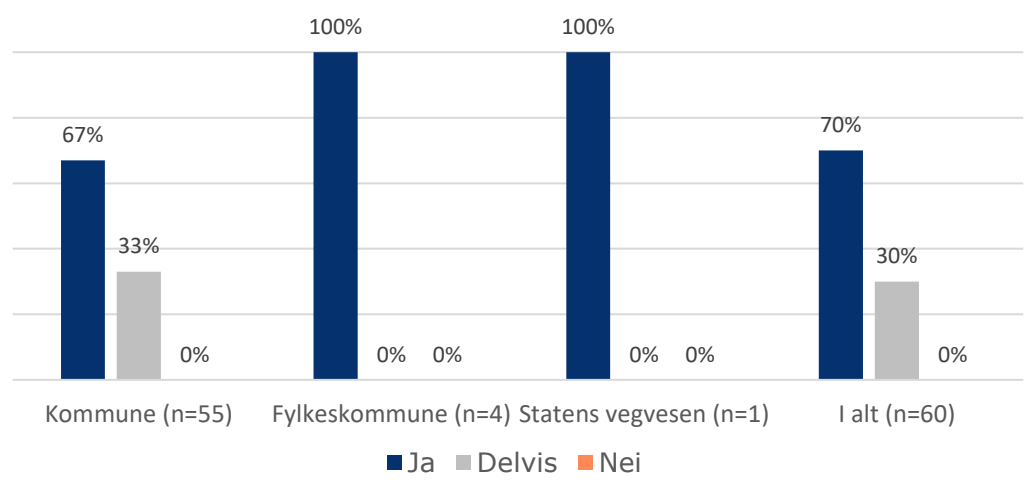
Er det etablert rutiner for å få oversikt over aktuelle sandfang som må tømmes årlig eller oftere for å redusere utslipp?

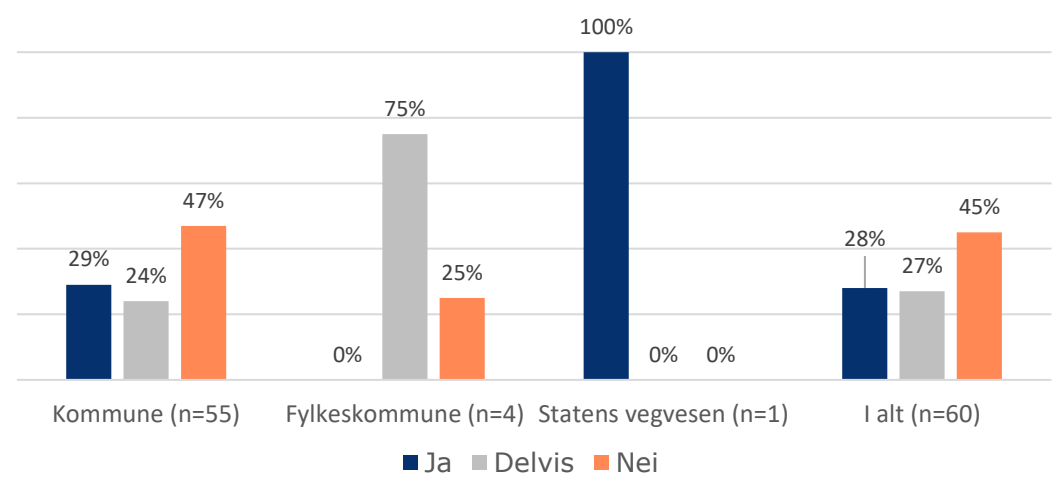
Vestfold og Telemark fylkeskommune er eneste fylkeskommune som oppgir å ha tømt sandfang*

1667 av 12 394

Følges rutinene opp? **

Har de blitt revidert? **

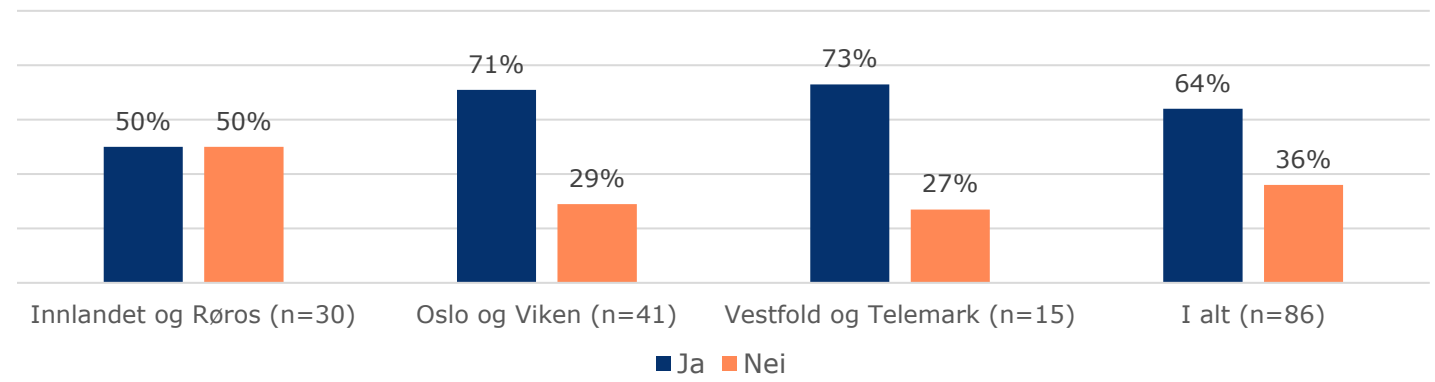

*Viken fylkeskommune oppga at informasjon om dette ikke var tilgjengelig. Innlandet og Oslo oppga 0.
 **De som svarte nei på spørsmålet om de har rutiner fikk ikke dette spørsmålet.

Bidra til økt rensing av forurenset overvann gjennom etablering av rutiner for tømning av sandfang for å redusere utslippene av forurenset overvann til fjorden

HOVEDANSVARLIG: STATENS VEGVESEN, 3 FYLKESKOMMUNER, 118 KOMMUNER (N=73 KOMMUNER)

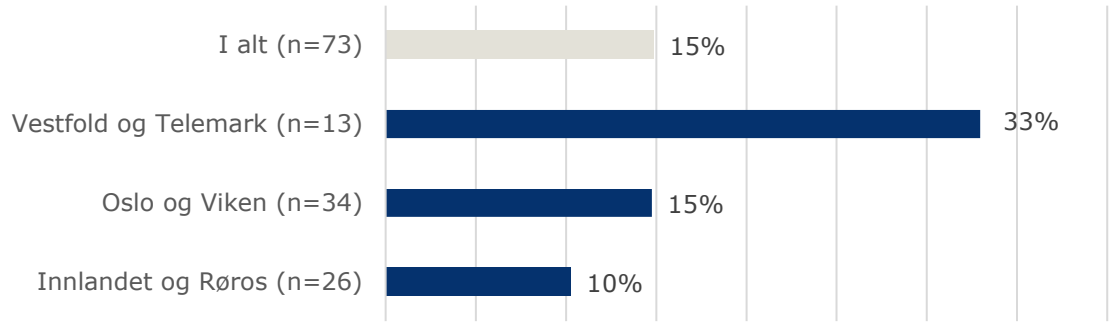
Er det etablert rutiner for å få oversikt over aktuelle sandfang som må tømmes årlig eller oftere for å redusere utslipp? (Kun kommuner inngår)

1881
Gjennomsnittlig antall sandfang i kommunene

279
Gjennomsnittlig antall sandfang som er tømt det siste året i kommunene

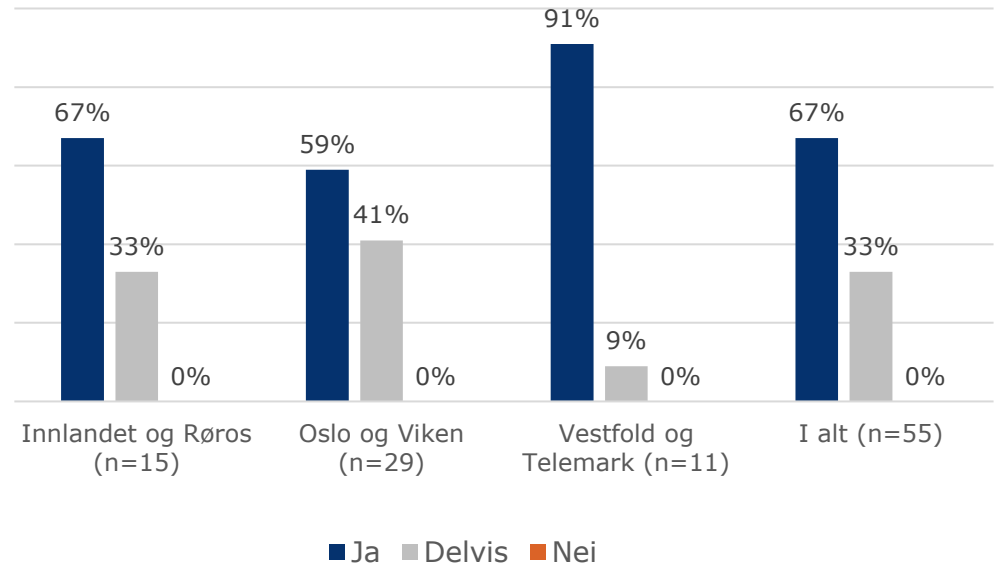
Andel tømte sandfang (kun kommuner inngår)

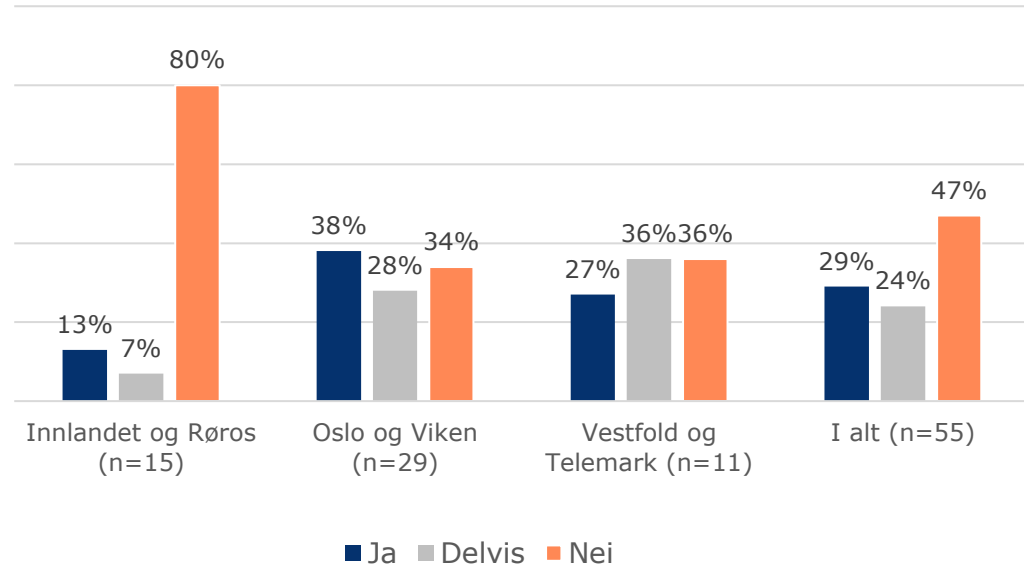
Bidra til økt rensing av forurenset overvann gjennom etablering av rutiner for tømning av sandfang for å redusere utslippene av forurenset overvann til fjorden

HOVEDANSVARLIG: STATENS VEGVESEN, 3 FYLKESKOMMUNER, 118 KOMMUNER (N=55 KOMMUNER)

Følges rutinene opp? (Kun kommuner inngår)

Har de blitt revidert? (Kun kommuner inngår)

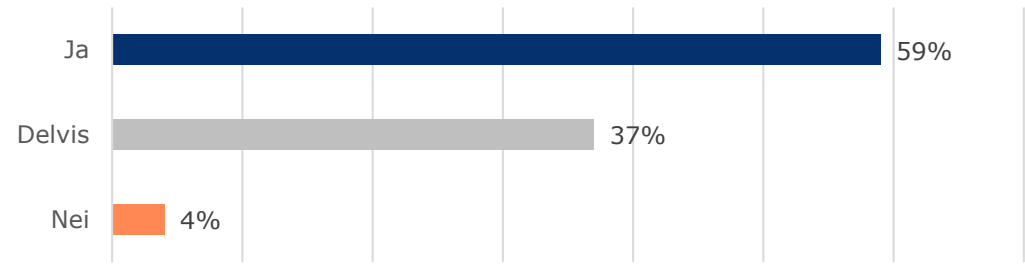

Sikre at utslipp fra avløpsanlegg for spredt bebyggelse og mindre tettbebyggelser renses i tråd med renskravene i forurensningsforskriftens kapittel 12 og 13

HOVEDANSVARLIG: 118 KOMMUNER (N=85 KOMMUNER)

Kapittel 12

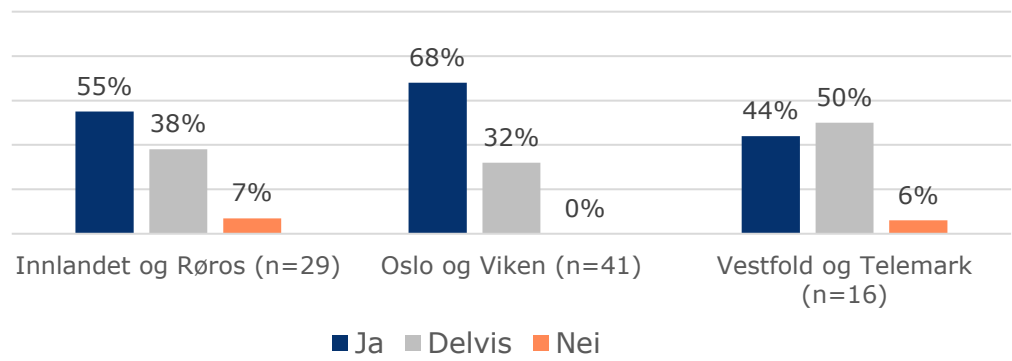
Har dere oversikt over status og utslipp av sanitært avløpsvann som skal reguleres ihht. kap. 12? (n=85)

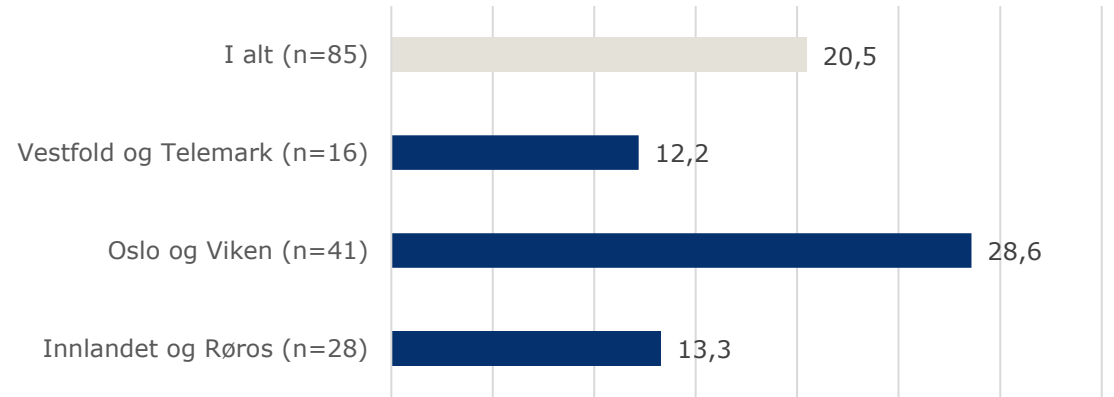
12,3
Gjennomsnittlig antall kap. 12-anlegg som har blitt tilknyttet det kommunale avløpsnett siden forrige rapportering i kommunene.

1335
Gjennomsnittlig antall kap. 12-anlegg i kommunene.

Har dere oversikt over status og utslipp av sanitært avløpsvann som skal reguleres ihht. kap. 12? Fordelt på fylke

Hvor mange utslippstillatelser har kommunen gitt til kap. 12 anlegg i rapporteringsperioden? Gjennomsnittlig antall

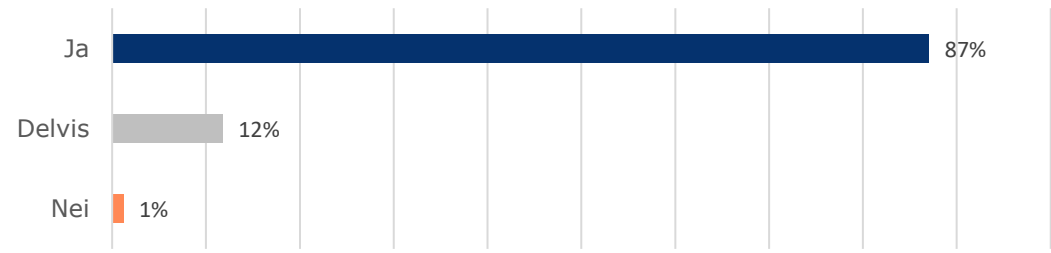

Sikre at utslipp fra avløpsanlegg for spredt bebyggelse og mindre tettbebyggelser renses i tråd med renskravene i forurensningsforskriftens kapittel 12 og 13

HOVEDANSVARLIG: 118 KOMMUNER (N=85 KOMMUNER)

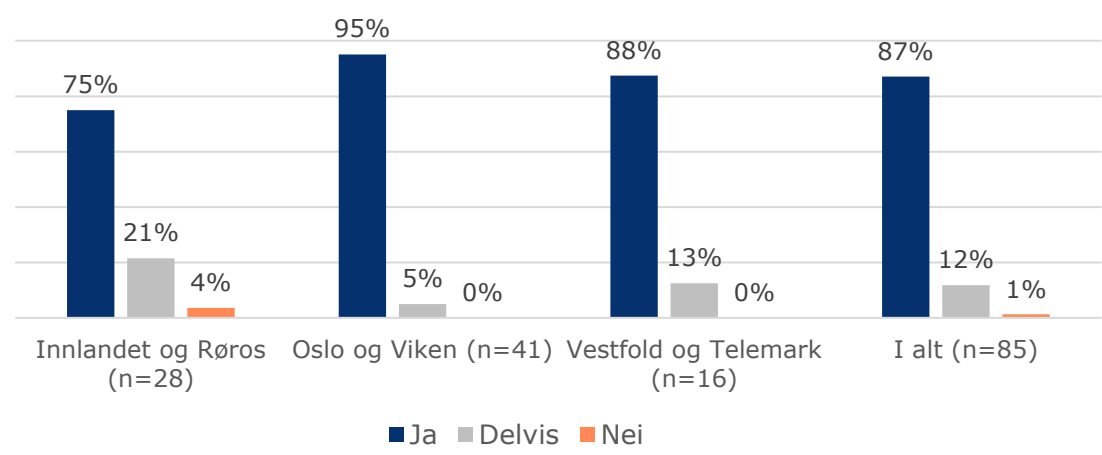
Kapittel 13

Har dere oversikt over status og utslipp av kommunalt avløpsvann som skal reguleres iht. kap. 13? (n=85)

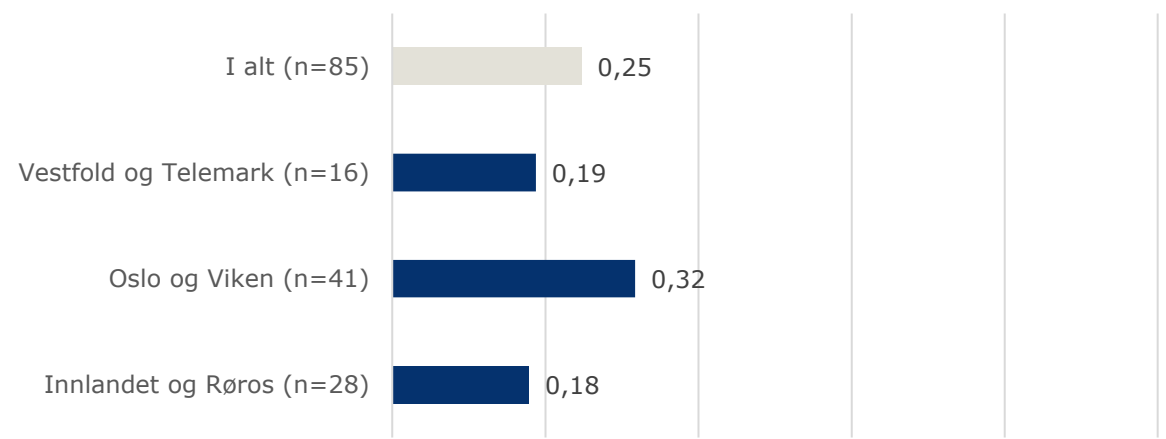

1 kap. 13-anlegg
 har blitt tilknyttet kapittel 14-anlegg det siste kalenderåret. Det var i Ål kommune.

Har dere oversikt over status og utslipp av kommunalt avløpsvann som skal reguleres iht. kap. 13?

Hvor mange utslippstillatelser har kommunen gitt til kap. 13 anlegg i rapporteringsperioden? Gjennomsnittlig antall

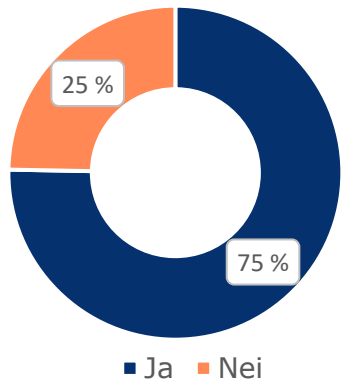

Sikre at utslipp fra avløpsanlegg for spredt bebyggelse og mindre tettbebyggelser renses i tråd med renskravene i forurensningsforskriftens kapittel 12 og 13

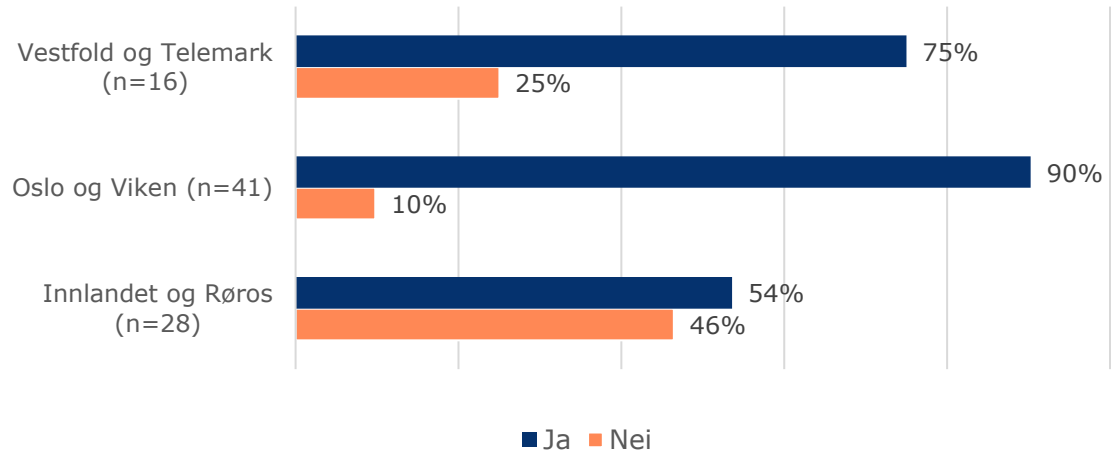
Både kapittel 12 og 13

HOVEDANSVARLIG: 118 KOMMUNER (N=85 KOMMUNER)

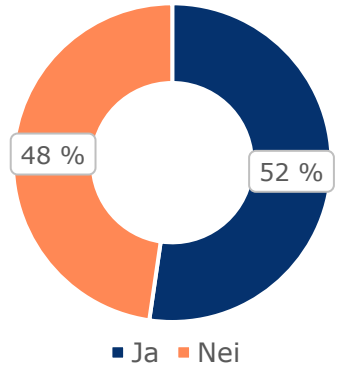
Er det laget en plan for hvordan kommunen skal gjennomføre de tiltakene som står beskrevet i tiltaksprogrammet til de regionale vannforvaltningsplanene? (n=85)

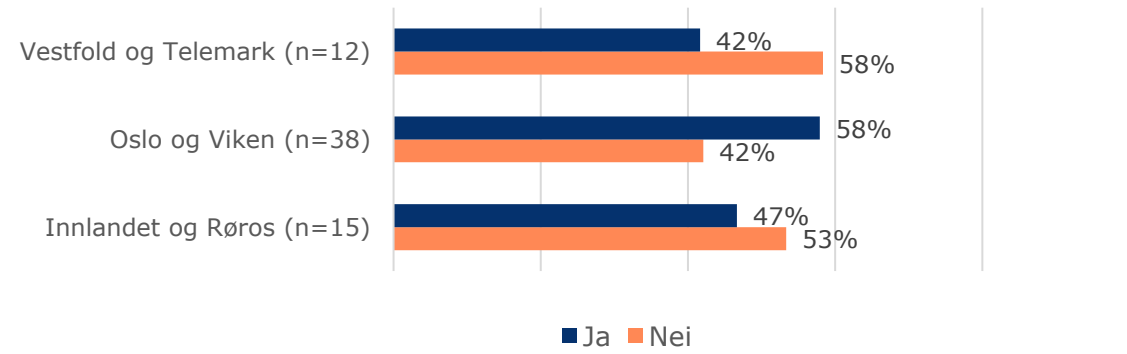
Er det laget en plan for hvordan kommunen skal gjennomføre de tiltakene som står beskrevet i tiltaksprogrammet til de regionale vannforvaltningsplanene? Fordelt på fylke

Hvis ja, er man i rute med gjennomføringen av tiltakene? (n=65)

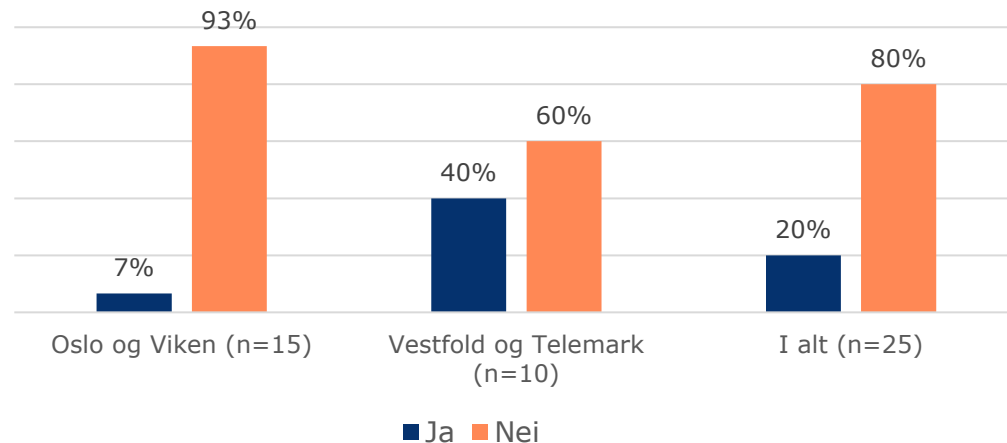
Hvis ja, er man i rute med gjennomføringen av tiltakene? Fordelt på fylke

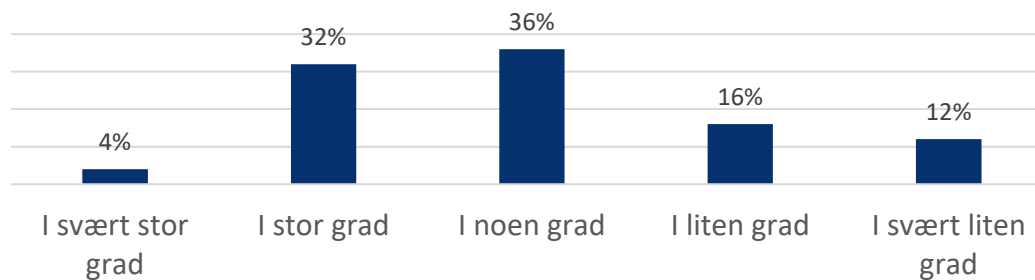
Statsforvalteren skal oppfordre kommunene til å etablere tømmestasjoner for septik fra småbåter

HOVEDANSVARLIG: 2 STATSFORVALTERE (KUN KYST) OG 26 KYSTKOMMUNER (N=25 KOMMUNER)

Er det etablert nye tømmestasjoner for båtseptik i kommunen i rapporteringsåret? (Kun kommuner inngår)

I hvilken grad er det etablert et tilstrekkelig tømme tilbud i deres kommune? (n=25) (Kun kommuner inngår)

Både **Statsforvalteren i Vestfold og Telemark** og **i Oslo og Viken** har oppfordret sine kommuner til å iverksette etablering av tømmestasjoner

Følgende kommuner har etablert nye tømmestasjoner:

- Asker kommune
- Bamble kommune
- Færder kommune
- Horten kommune
- Tønsberg kommune

Vurdere fastsetting av nasjonal forskrift om forbud mot utslipp av septik fra fritidsbåter med hjemmel i småbåtloven § 38 dersom lokale forskrifter (Jf. tiltak T5) ikke i tilstrekkelig grad utarbeides.

HOVEDANSVARLIG: KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET

Hvordan er behovet for å fastsette forbud mot utslipp av båtseptikk blitt fulgt opp i løpet av det siste året?

«Forbud mot utslipp av septik fra fritidsbåter i Oslofjorden er nylig utredet av Sjøfartsdirektoratet og Miljødirektoratet. I utredningen anbefales det å lage et regelverk med forbud mot slike utslipp og det er lagt frem to alternative forslag.»

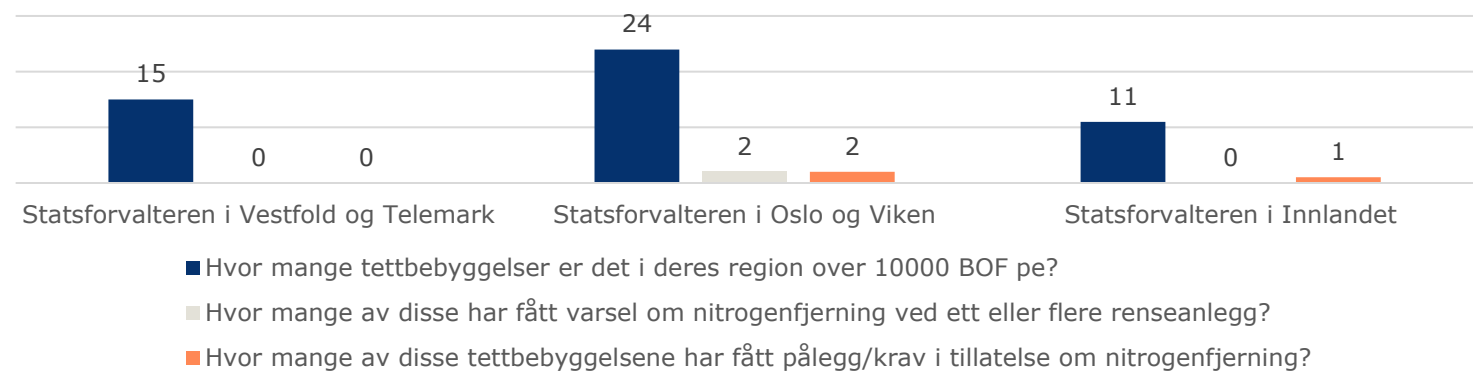
Beskriv planlagt fremdrift.

«Departementet har for tiden utredningen til vurdering.»

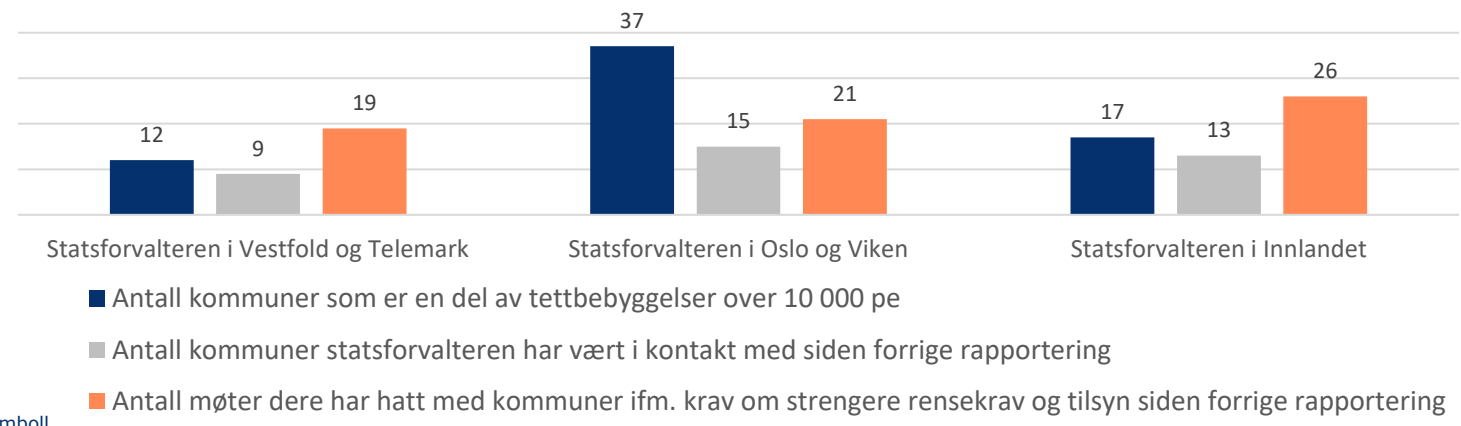
Styrke innsatsen med tilsyn og oppfølging av krav i tillatelser og utslipp av avløpsvann

HOVEDANSVARLIG: 3 STATSFORVALTERE OG 118 KOMMUNER

Tettbebyggelser med over 10 000 BOF pe

Kommuner med tettbebyggelser med over 10 000 BOF pe (kun tall fra statsforvalterne inngår)

Styrke innsatsen med tilsyn og oppfølging av krav i tillatelser og utslipp av avløpsvann

HOVEDANSVARLIG: 3 STATSFORVALTERE OG 118 KOMMUNER

Hvordan er innsatsen med tilsyn blitt styrket? Beskriv kort.

- *SFVT*: «Økt saksbehandler/tilsynskapasitet. Fulgt opp den landsdekkende tilsynsaksjonen på avløp. Ansatt på revisjonslederkurs.»
- *SFOV*: «Nedprioriterte tilsyn i 2022 til fordel for å skrive tillatelser, mer fokus på dette i 2023. Planlagt 11 tilsyn i 2023.»
- *SFIN*: «Vi gjennomfører risikobaserte tilsyn, gjennomfører oppfølgingstilsyn der det trengs, og sørger samtidig for at det ikke går alt for lang tid mellom hvert tilsynsbesøk»

Hvordan har oppfølging av krav i tillatelser blitt styrket? Beskriv kort.

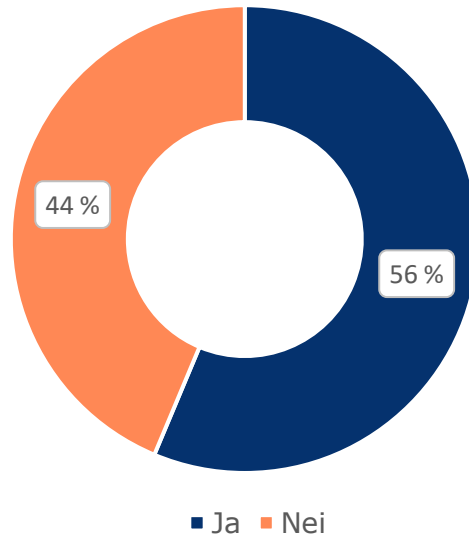
- *SFVT*: «Flere tilsyn enn tidligere og grundigere gjennomgang, og oppfølging av avvik i egenkontrollrapporter.»
- *SFOV*: «Vi har skjerpet vilkår (også for nitrogen). Gitt en tillatelse med 80% nitrogenfjerning. Oppfordret alle kommunene rundt Indre Oslofjord om å søke om nye tillatelser fordi vi ser behov for å skjerpe kravene. Nøyere gjennomgang av egenkontrollrapportene.»
- *SFIN*: «Vi følger opp krav i tillatelsene hovedsakelig gjennom tilsynsaktiviteten, men har også jevnlig dialog med anlegg/kommuner som har vedvarende utfordringer.»

Styrke innsatsen med tilsyn og oppfølging av krav i tillatelser og utslipp av avløpsvann

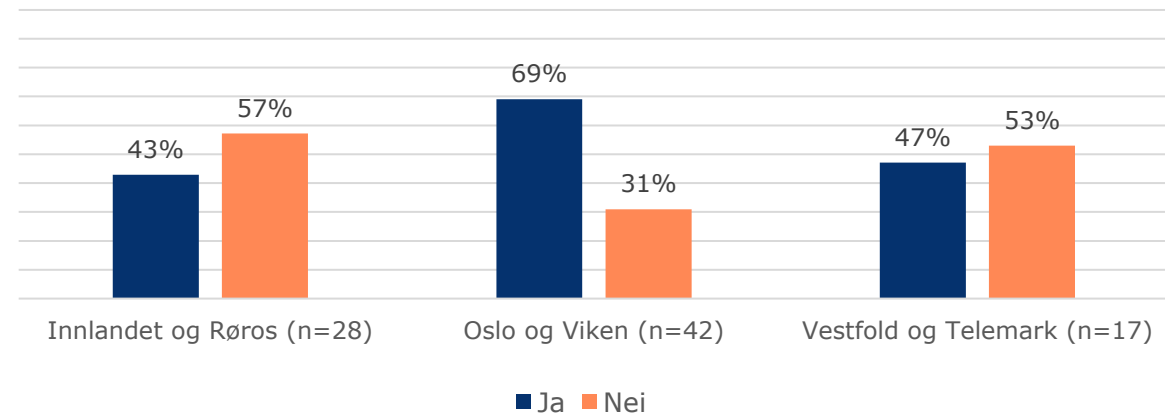
HOVEDANSVARLIG: 3 STATSFORVALTERE OG 118 KOMMUNER (N=87 KOMMUNER)

Kapittel 12

Har dere i rapporteringsperioden ført tilsyn med kap. 12-anlegg? (n=87) (Kun kommuner inngår)

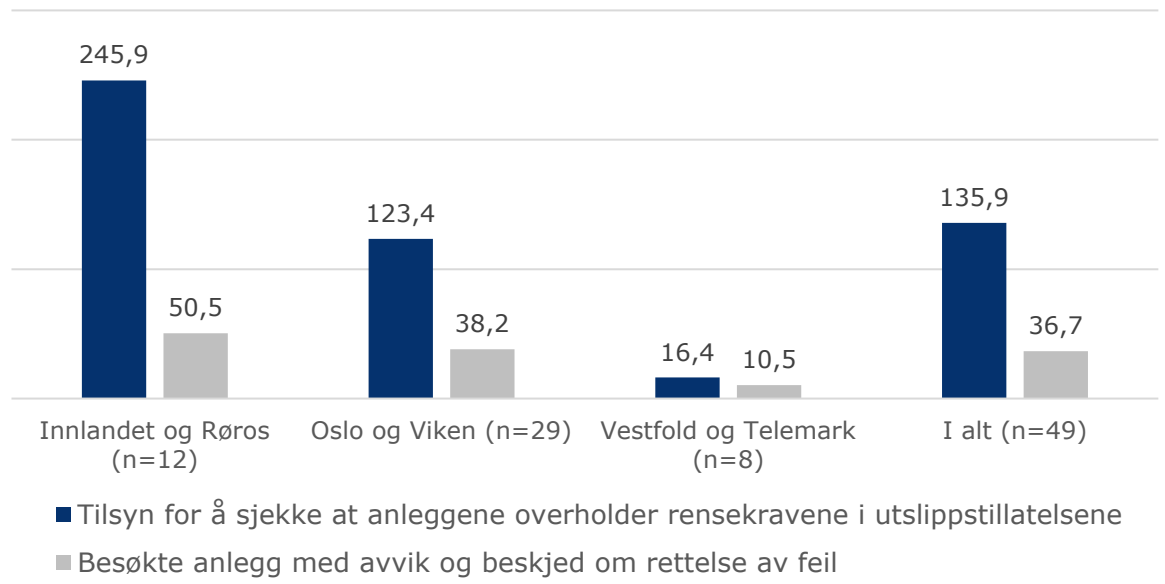
Har dere i rapporteringsperioden før tilsyn med kap. 12 anlegg? Fordelt på fylke (kun kommuner inngår)

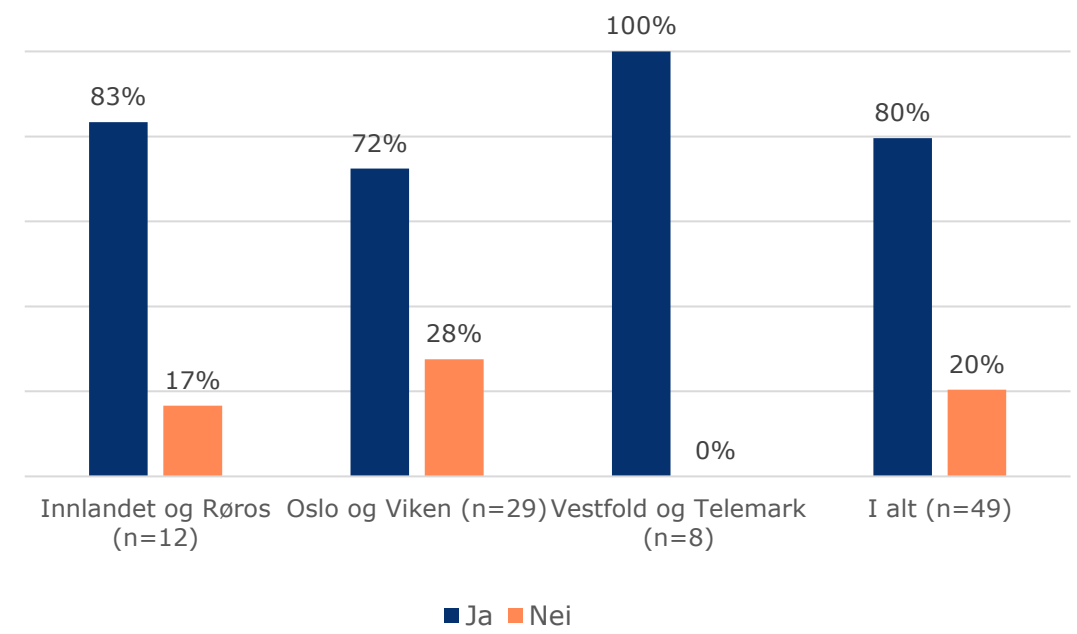
Styrke innsatsen med tilsyn og oppfølging av krav i tillatelser og utslipp av avløpsvann

HOVEDANSVARLIG: 3 STATSFORVALTERE OG 118 KOMMUNER (N=49 KOMMUNER)

Tilsyn av godkjente kap. 12-anlegg fordelt på fylke - Gjennomsnittlig antall (kun kommuner som har ført tilsyn inngår)

Ivaretar kommunen selv tilsynet av anleggene? (Kun kommuner inngår)

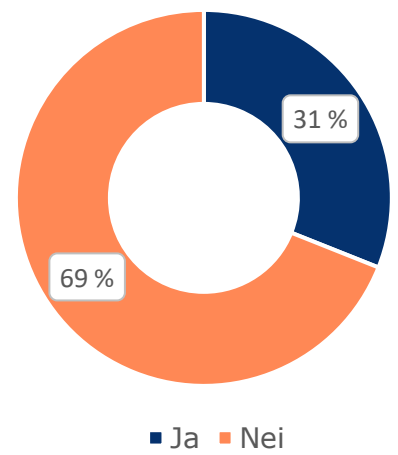

Styrke innsatsen med tilsyn og oppfølging av krav i tillatelser og utslipp av avløpsvann

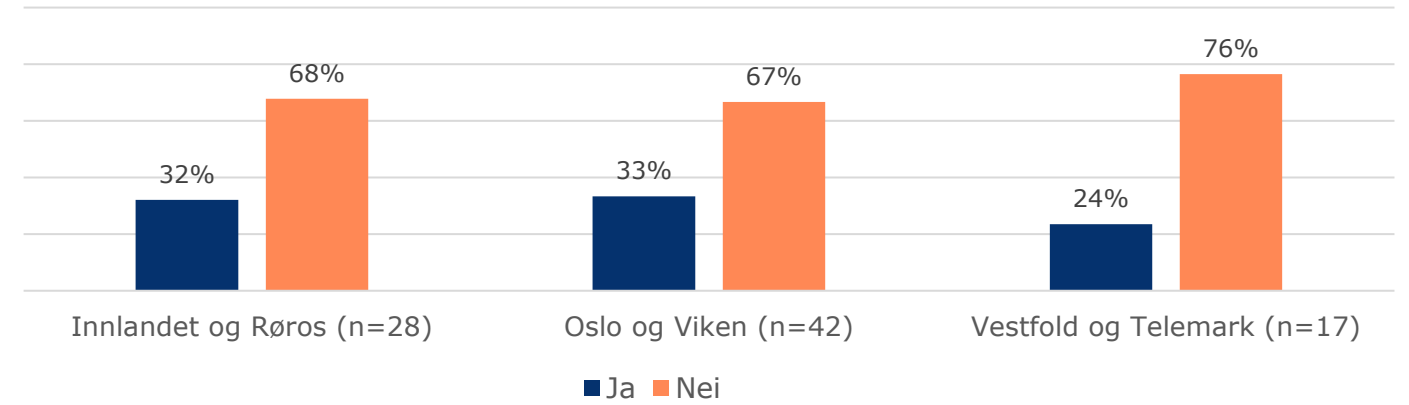
HOVEDANSVARLIG: 3 STATSFORVALTERE OG 118 KOMMUNER (N=87 KOMMUNER)

Kapittel 13

Har dere i rapporteringsperioden før tilsyn med kap. 13 anlegg? (n=87) (Kun kommuner inngår)

Har dere i rapporteringsperioden før tilsyn med kap. 13 anlegg? Fordelt på fylke (kun kommuner inngår)

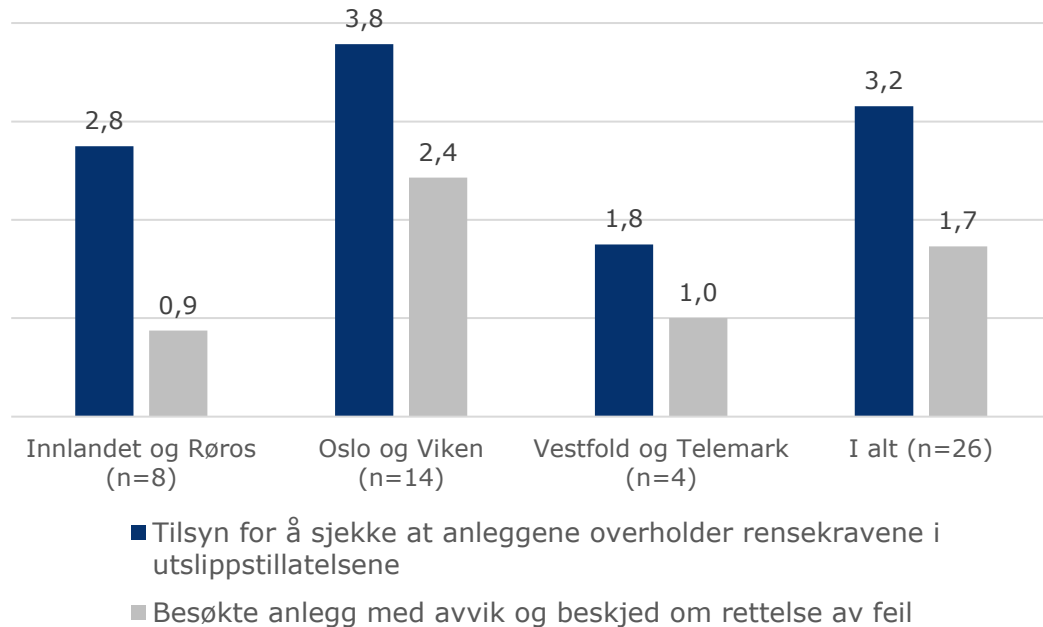

Styrke innsatsen med tilsyn og oppfølging av krav i tillatelser og utslipp av avløpsvann

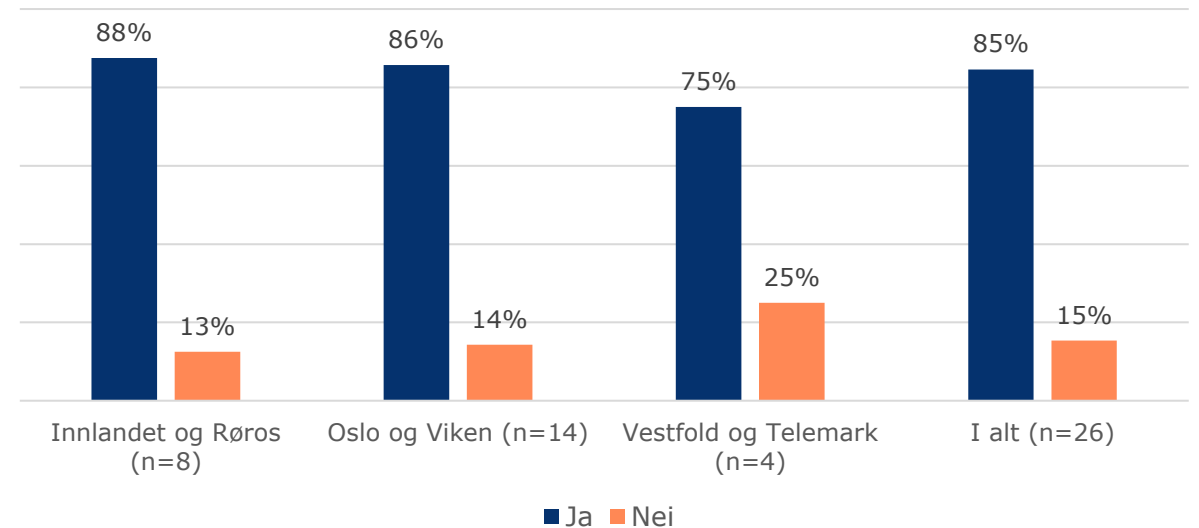
HOVEDANSVARLIG: 3 STATSFORVALTERE OG 118 KOMMUNER (N=26 KOMMUNER)

Kapittel 13

Tilsyn av godkjente kap. 13-anlegg fordelt på fylke – Gjennomsnittlig antall (kun kommuner inngår)

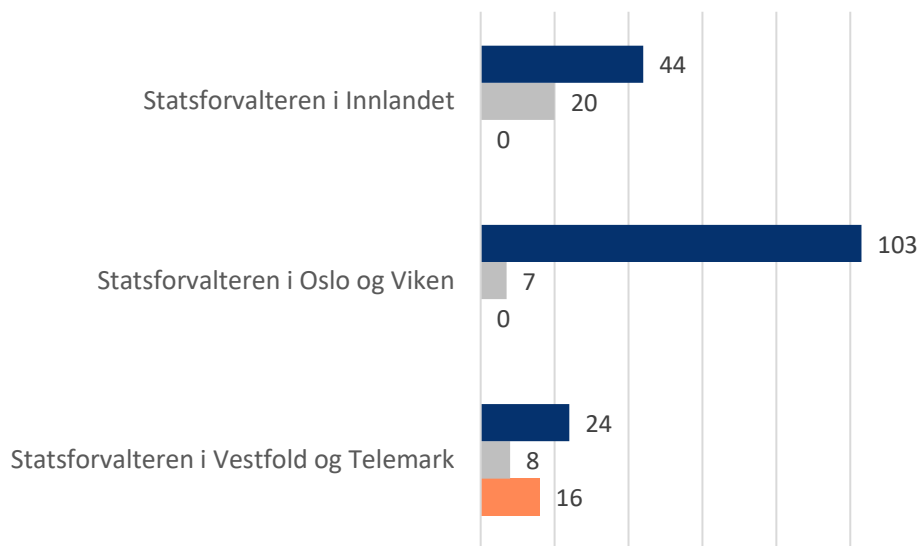
Ivaretar kommunen selv tilsynet av anleggene? Fordelt på fylke (kun kommuner inngår)

Pålegge kommunene eller interkommunale avløpsselskap overvåking i resipientene for å avklare utslippenes effekt også nær utslippspunktene (kap. 14 i forurensningsforskriften)

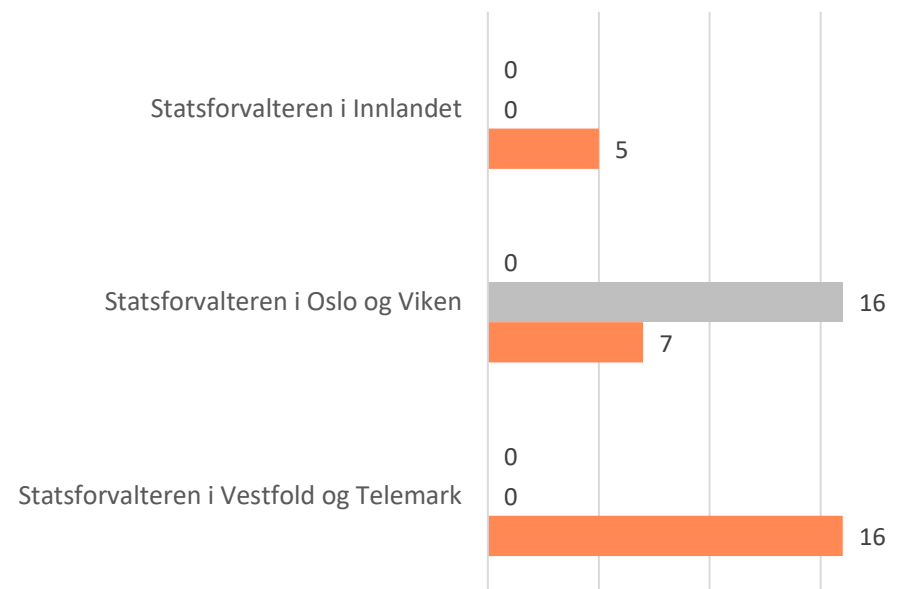
HOVEDANSVARLIG: 3 STATSFORVALTERE

Kapittel 14-anlegg i regionen

- Antall kap. 14-anlegg i regionen
- Antall nye utslippstillatelser med krav om overvåking etter den nye malen fra Miljødirektoratet
- Antall kommuner som har fått pålegg med nye overvåkingskrav

Overvåking i kapittel 14-anlegg

- Antall kommuner som har sendt inn forslag til reviderte overvåkingsprogram
- Antall kap. 14-anlegg i regionen uten krav til overvåking
- Antall som har fått dette kravet/pålegg siden forrige rapportering

Utrede behovet for å redusere tilførslene av nitrogen og behovet for nitrogenrensing til ytre Oslofjord for ulike fjordavsnitt/resipientområder

HOVEDANSVARLIG: MILJØDIREKTORATET

Har rapporten fått noen oppfølging?

JA

NEI

Hvis ja, hvilken?

«Brev fra Miljødirektoratet til Statsforvalter(SF) og kommunene om at alle må forberede seg på at det kommer krav om nitrogenfjerning på de større avløpsanleggene (ca 50 anlegg). SF jobber med å revidere tillatelser fortløpende som inkluderer et slikt krav. Innen jordbruket er det kommet på plass regionale forskrifter for Viken. Det arbeides med ditto forskrifter i Vestfold/Telemark og Innlandet.»

01

Innsatsområde 1 - Utslipp fra kommunale avløp, og avløp i spredt bebyggelse

02

Innsatsområde 2 - Redusere arealavrenning fra jordbruket

03

Innsatsområde 3 - Redusere tilførsler av miljøgifter og marin forurensning

04

Innsatsområde 4 - Ivareta sårbare arter og utvalgte naturtyper

05

Innsatsområde 5 - Restaurering av naturverdier

06

Innsatsområde 6 - Friluftsliv

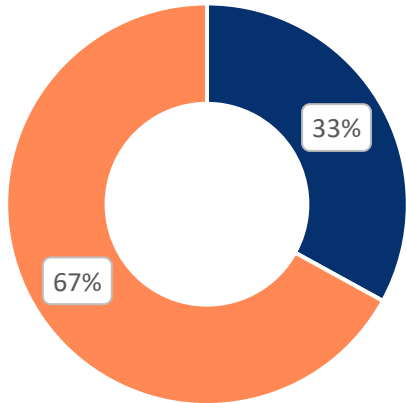
07

Innsatsområde 7 - Tverrgående tiltak

Der det er behov for forsterket innsats mot forurensning fra jordbruket for å oppnå målet om god tilstand i alle landbrukspåvirkede vannførekoster, bør det iverksettes regionale forskrifter

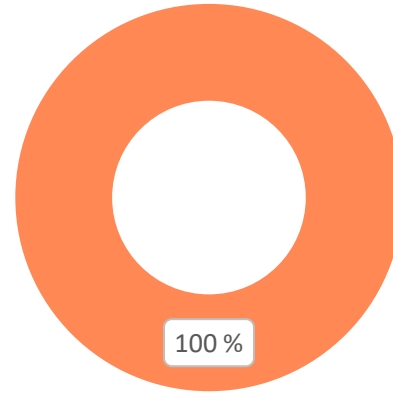
HOVEDANSVARLIG: 3 STATSFORVALTERE

Har dere innført regionale miljøkrav?

- Ja (Statsforvalteren i Oslo og Viken)
- Nei (Statsforvalteren i Vestfold og Telemark og Statsforvalteren i Innlandet)

Har dere vurdert hvor dere skal stille regionale miljøkrav?

- Ja (n=0)
- Nei (n=3)

Hvis nei på spørsmålet om vurdering: Når vil vurderingen være gjennomført?

- *SFVT*: «2024»
- *SFOV*: «Innen utgangen av 2023»
- *SFIN*: «Statsforvalteren i Innlandet arbeider med kunnskapsgrunnlaget og vurderingen vil være gjennomført i løpet av høsten 2023.»

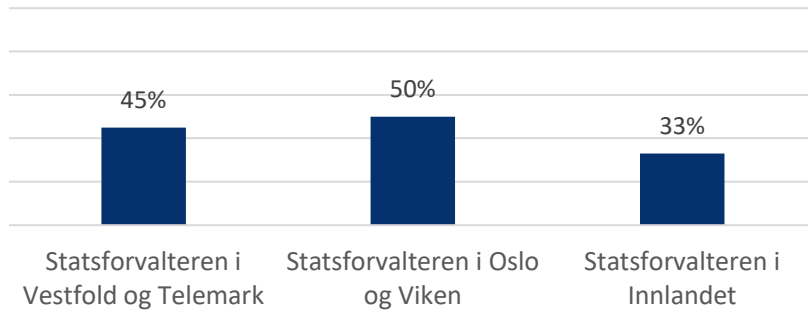
Hvis nei på spørsmålet om vurdering: Når skal kravene iverksettes?

- *SFVT*: «01.01.2025»
- *SFOV*: «Tidligst 01.01.2024, senest 01.01.2025»
- *SFIN*: «Kravene skal iverksettes i september 2024.»

Forvalte regionale miljøprogram (RMP) og tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL) slik at de bidrar til å redusere avrenningen fra jordbruksarealer der utfordringene tilsier det

HOVEDANSVARLIG: 3 STATSFORVALTERE

Hvor stor andel av kornarealet har fått tilskudd gjennom RMP til ikke å jordarbeide?

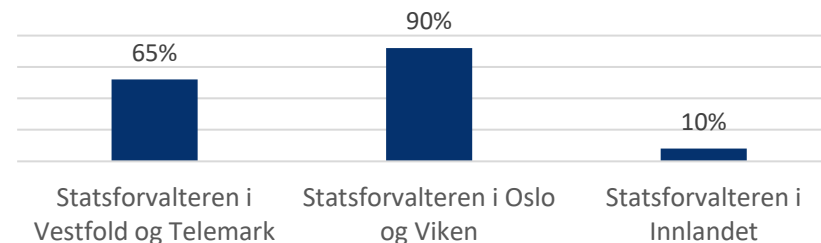

Har Statsforvalteren tilstrekkelig oversikt om SMIL-midlene blir brukt til vannmiljø?

■ Ja (n=3) ■ Nei (n=0)

Hvis ja, omtrent hvor stor andel av tilskuddsmidlene til SMIL har gått til tiltak mot avrenning til vann og vassdrag i foregående budsjettår?

Hvordan har de øremerkede RMP-midlene til Oslofjorden blitt brukt?

- *SFVT*: «Midlene er brukt til å øke satsene til alle tiltak mot avrenning i RMP.»
- *SFOV*: «De øremerkede RMP-midlene til Oslofjorden ble brukt til å øke tilskuddssatsene på følgende fire tiltak vesentlig: Ingen jordarbeiding om høsten, Direktesådd høstkorn og høstoljevekster, Fangvekster sådd som underkultur, Fangvekster sådd etter høsting»
- *SFIN*: «Økte satser og økt omfang av vannmiljøtiltak.»

Revidere forskrift om gjødselvare slik at utslipp til vann, og luft reduseres for å oppnå relevante klima- og miljømål

HOVEDANSVARLIG: LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENTET

Beskriv status på arbeidet med revidering av forskrift.

«Regelverksarbeidet er per mai 2023 i prosess hos departementene og gjenstand for avklaringer mellom disse.»

Når skal forskriften sendes på høring?

«Høring vil gjennomføres når arbeidet er modent, tidspunktet er uavklart.»

Når skal forskriften tre i kraft?

«Uavklart»

Hvordan er de medansvarlige for tiltaket involvert i prosessen?

«Prosesen er løpende samarbeid mellom LMD som hovedansvarlig og KLD som medansvarlig.»

Vurdere behovet for å utvide det sårbare området for nitratdirektivet, slik at det også omfatter nedbørsfeltene på vestsiden av fjorden

HOVEDANSVARLIG: MILJØDIREKTORATET

Er behovet vurdert?

JA

NEI

Hvis du svarte nei, når forventer dere at vurderingen er klar?

«Mye av kunnskapsgrunnlaget knyttet til tilstand og behovet foreligger. I løpet av 2023 vil det utarbeides en rapport om tiltaket og konsekvenser (KU). Selve beslutningen om eventuelt å utvide det sårbare området må tas av forvaltningen i 2024.»

Økt tilsyn med, og håndheving av kravet i vannressursloven § 11 om at det langs vassdrag skal opprettholdes et begrenset naturlig vegetasjonsbelte som motvirker avrenning, og gir levested for planter og dyr

HOVEDANSVARLIG: NVE

Har det blitt utført tilsyn med kravet om opprettholdelse av kantvegetasjon langs vassdrag, jf. vannressursloven § 11?

JA

NEI

Hvis du svarte ja:

Når?

«Ved henvendelser fra allmenheten og Statsforvalter»

Hvor mange?

«4»

I hvor mange saker har NVE vedtatt en reaksjon mot brudd på § 11?

«0»

Bidra til bedre restaurering og skjøtsel av elvekanter og kantsoner generelt for å redusere bekke- og elveløpserosjon, bedre klimatilpassing og biologisk mangfold

HOVEDANSVARLIG: MILJØDIREKTORATET

Beskriv kort arbeidet med å bedre restaurering og skjøtsel av elvekanter og kantsoner:

“Søknader om tiltak til restaurering av kantsoner prioriteres ved tildeling av midler til vannmiljøtiltak over KLDs budsjett. Siden 2021 pågår det fortløpende utplantingstiltak i de fire vannområdene; Halden, Glomma sør, Øyeren og Morsa. I 2022 ble det også gitt tilskudd til vannområde Aulivassdraget/Horten-Larvik, og i 2023 bl.a. i Marker og Lier (se T32). Det er også økt innsats på restaurering av våtmarker i nedbørfeltet, helt eller delvis finansiert over denne tilskuddsposten <https://www.miljodirektoratet.no/skjema/vatmark-restaurering>»

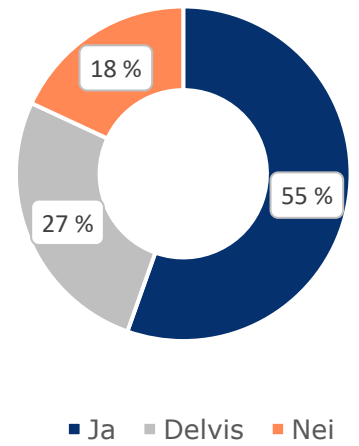
Hvordan er de medansvarlige (Landbruksdirektoratet og NVE) for tiltaket involvert i prosessen?

Ingen svar.

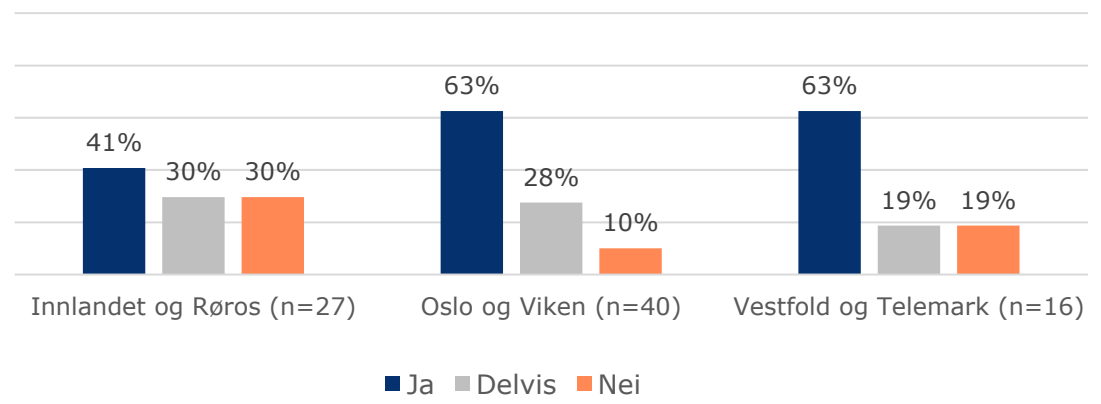
Økt tilsyn med, og oppfølging av at kravet om vegetasjonssoner mot vassdrag*

HOVEDANSVARLIG: 118 KOMMUNER (N=83 KOMMUNER)

Er det etablert en rutine for tilsyn, jf. statens økonomireglement § 14 med krav om internkontroll?
(n=83)

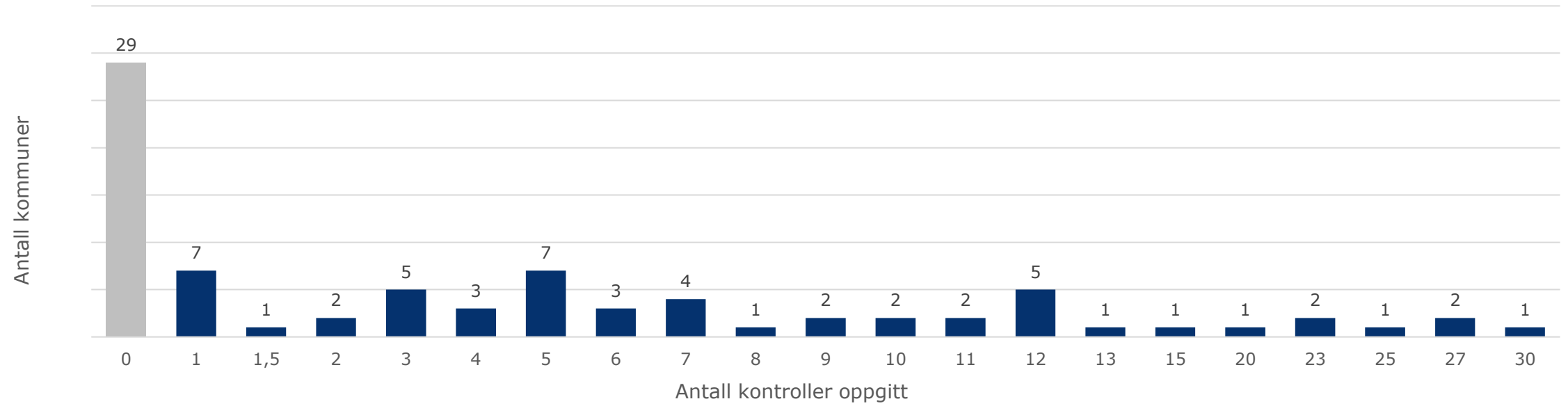
Er det etablert en rutine for tilsyn, jf. statens økonomireglement § 14 med krav om internkontroll?

Økt tilsyn med, og oppfølging av at kravet om vegetasjonssoner mot vassdrag*

HOVEDANSVARLIG: 118 KOMMUNER (N=29 KOMMUNER)

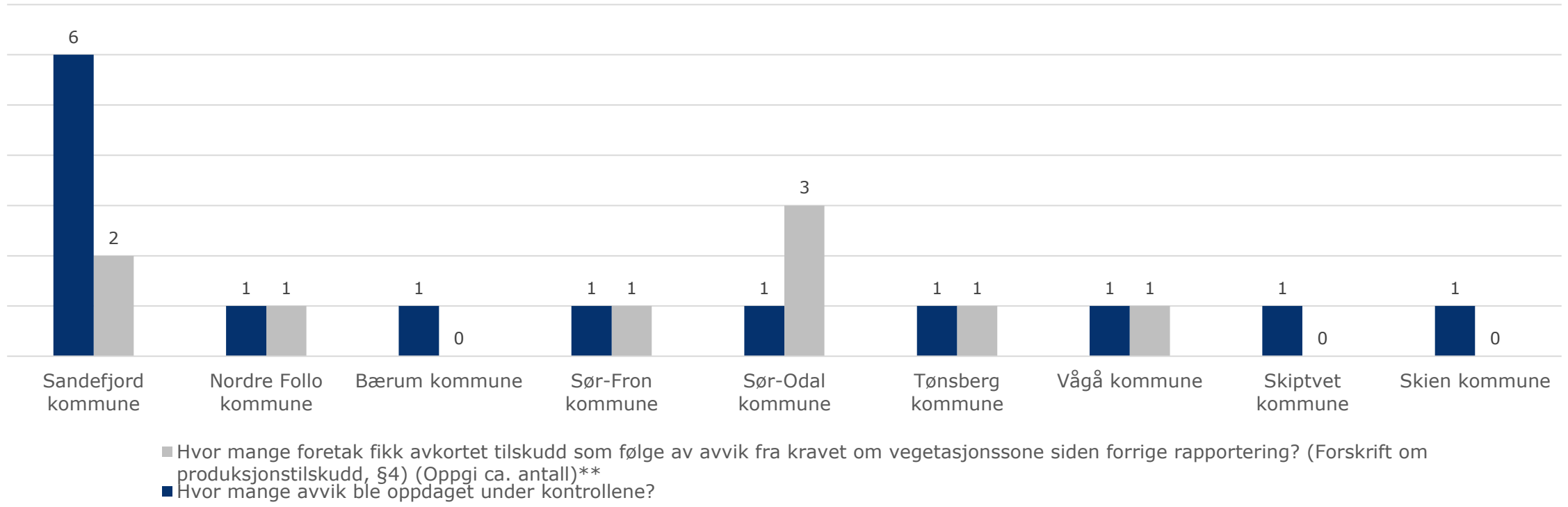
Hvor mange kontroller av kravet om vegetasjonssone på minst 2 meter (evt. 6 meter ved nydyrking) i Forskrift om produksjonstilskudd (§4) har kommunen gjennomført siden forrige rapportering? (Oppgi ca. antall) (n=82)**

*Se flere detaljer fra rapporteringen av dette tiltaket i vedlegg.
**Figuren viser antall kontroller oppgitt og hvor mange kommuner som har oppgitt dette antallet. F.eks. har 29 kommuner oppgitt at de har gjennomført 0 kontroller.

Økt tilsyn med, og oppfølging av at kravet om vegetasjonssoner mot vassdrag*

HOVEDANSVARLIG: 118 KOMMUNER (N=9 KOMMUNER)

Se flere detaljer fra rapporteringen av dette tiltaket i vedlegg.
**Kontroller av kravet om vegetasjonssone på minst 2 meter (evt. 6 meter ved nydyrking) i Forskrift om produksjonstilskudd (§4).

Se nærmere på barrierer og muligheter for økt oppslutning i områder med vannmiljøutfordringer

HOVEDANSVARLIG: LANDBRUKSDIREKTORATET

Hvordan er barriererapporten fulgt opp siden sist rapportering?

«Kunnskap fremkommet i rapporten er brukt i foredrag fra Landbruksdirektoratet, i formidling av gunstige tiltak for matproduksjon og vannmiljø, både på kort og lang sikt. Blant annet henvist til og brukt som grunnlag for presentasjon under Landbruksdirektoratets kunnskapskonferanse i mars 2023: "Økt matproduksjon og renere vassdrag".

Av ny kunnskap som kom fram i denne rapporten, var det spesielt intervjuene av erfarne "vannmiljøbønder" som var interessant, og deres erfaringer om at det tar tid både for bonde og jord å tilpasse seg nye jordarbeidingsmetoder (spesielt å ikke høstpløying), men at avlingene øker over tid.

Denne erfaringen er også tatt med i vurdering av Regionalt miljøtilskudd (RMP), hvor tiltaket "lett høstharving" skal kombineres med tiltaket "direktesåing", for å gi en mulig overgang til ren direktesåing over tid. Direktesåing av høstkorn er et tiltak som er gunstig både for matproduksjon og vannmiljø, der hvor forholdene ligger til rette for gunstige avlinger.»

Innhente kunnskap om gapet mellom dagens forventede utslipp av næringssalter, organisk stoff og jordpartikler, og mengden som må reduseres for å nå mål om god økologisk tilstand

HOVEDANSVARLIG: MILJØDIREKTORATET

Beskriv kort arbeidet med kunnskapsinnhenting.

«Det arbeides med å få på plass tilførselsmodeller og fjordmodeller som skal kunne beregne nødvendig avlastningsnivå ("gapet") for ulike deler av Oslofjorden fra forskjellige nedbørfelt. Den reviderte tilførselsmodellen Teotil 3 vil også benyttes for å finne avlastningsnivå for innsjøer og elvestrekninger som renner til Oslofjorden.»

Øke oppmerksomheten om god jordhelse og levende matjord og utrede tiltak og virkemidler som også vil styrke matjordas evne til å holde på vannet, og dermed redusere avrenning. Følge opp jordprogrammet

HOVEDANSVARLIG: LANDBRUKSDIREKTORATET

Beskriv kort arbeidet med å øke oppmerksomheten om god jordhelse og levende matjord.

«Jordhelse er blitt eget miljøtema i Nasjonalt miljøprogram for jordbruket programperiode (2023-2026). Fra og med 2023 er det mulig å søke regionale miljøtilskudd for jordhelse tiltak, inkludert bruk av egenprodusert kompost og bruk av biokull. Dette har skapt mer oppmerksomhet rundt temaet.»

Beskriv kort arbeidet med å utrede tiltak og virkemidler som også vil styrke matjordas evne til å holde på vannet, og dermed redusere avrenning.

«Prioritering av temaet i FoU-sammenheng er iverksatt og gir oss ny og etterspurt kunnskap. Det arbeides med hvordan Nasjonalt program for jordhelse skal følges opp videre.»

Beskriv hvordan dere har fulgt opp jordprogrammet i siden forrige rapportering.

«Resultatet av jordbruksoppgjøret 2023 vil få betydning for hvordan jordprogrammet følges opp videre.»

Styrke kunnskapsgrunnlaget, herunder mer overvåking om avrenning til Oslofjorden som følge av skogbruk

HOVEDANSVARLIG: LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENTET

Hva er gjort for å styrke kunnskapsgrunnlaget? Beskriv kort.

«I jordbruksavtalen 2023 ble det satt av midler til en utredning om avrenning fra skogarealer og identifisering av eventuelle effekter av skogsdrift, med frist 1. mars 2024.»

Hvordan har de andre som jobber med tiltaket vært involvert i prosessen (Landbruksdirektoratet og Miljødirektoratet)?

«Landbruksdirektoratet vil forvalte midlene til slik utredning. Miljøforvaltningen er kjent med at det blir igangsatt.»

Styrke kunnskapsgrunnlaget om konsekvenser av klimaendringer, for erosjon fra bekke- og elvekanter og egnede tiltak, herunder mer overvåking

HOVEDANSVARLIG: LANDBRUKSDIREKTORATET

Beskriv samarbeidet med Miljødirektoratet om tiltaket.

«Ldir og Mdir har hatt et oppstartmøte hvor det blant annet ble diskutert om det er mulighet for å lage en veileder om erosjonssikringstiltak sammen med NVE.»

Hva er gjort for å styrke kunnskapsgrunnlaget? Beskriv kort.

«Prosjekter er finansiert over KMP ordningen og spesielt prosjekter under det prioriterte fagtemaet 'Forurensning til vann, jord og luft'.»

Utarbeide kart som viser risiko for erosjon i forsenkninger på jordet, som tillegg til dagens erosjonsrisikokart

HOVEDANSVARLIG: LANDBRUKSDIREKTORATET

Foregår det en videreutvikling av kartgrunnlaget?

JA

DELVIS

NEI

01

Innsatsområde 1 - Utslipp fra kommunale avløp, og avløp i spredt bebyggelse

02

Innsatsområde 2 - Redusere arealavrenning fra jordbruket

03

Innsatsområde 3 - Redusere tilførsler av miljøgifter og marin forsøpling

04

Innsatsområde 4 - Ivareta sårbare arter og utvalgte naturtyper

05

Innsatsområde 5 - Restaurering av naturverdier

06

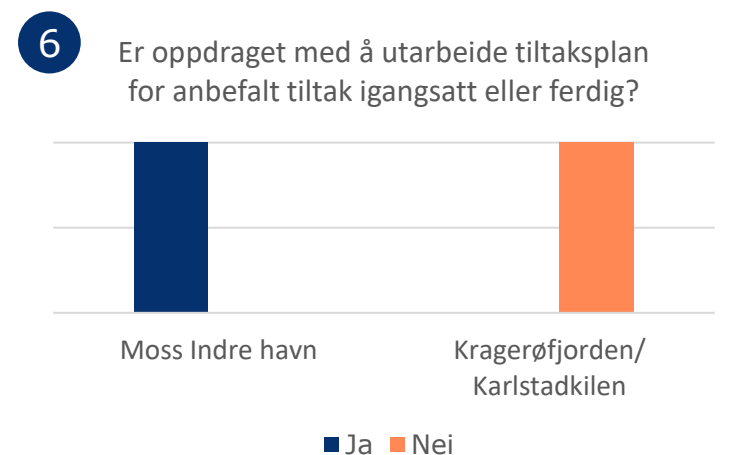
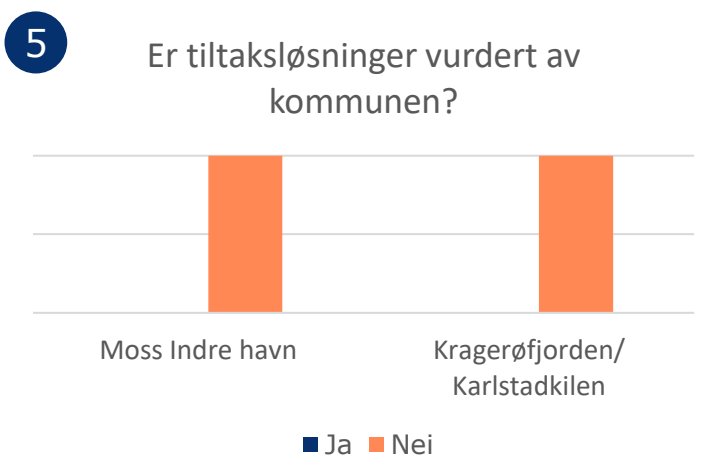
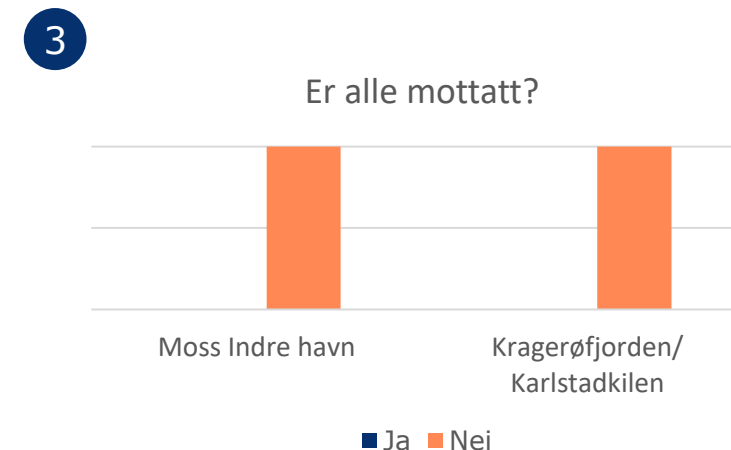
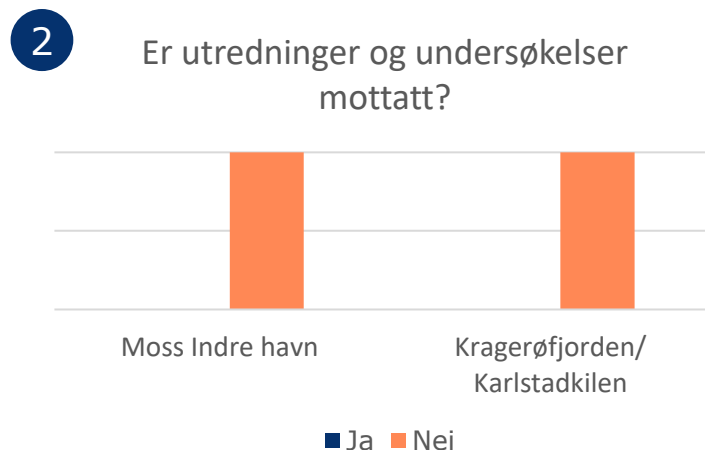
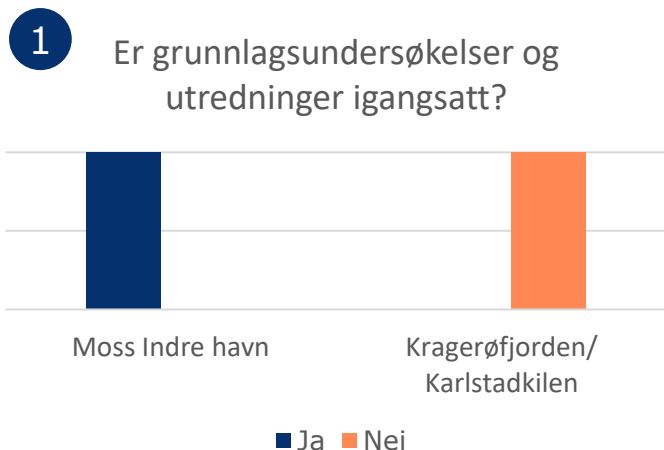
Innsatsområde 6 - Friluftsliv

07

Innsatsområde 7 - Tverrgående tiltak

Utarbeide tiltaksplan for opprydding i forurenset sjøbunn i Moss indre havn og Kragerøfjorden/ Karlstadkilen

HOVEDANSVARLIG: MILJØDIREKTORATET

Vurdere om det skal utarbeides egen oppfølgingsplan for Frierfjorden

HOVEDANSVARLIG: MILJØDIREKTORATET

Hva er status på oppfølgingsplanen for Frierfjorden

FERDIG

PÅBEGYNT

IKKE
PÅBEGYNT

Er det planer for eventuell oppfølging?

«Følges opp gjennom vannforvaltningsplanen, det lages ingen egen oppfølgingsplan for Frierfjorden.»

Fortsette arbeidet med å rydde opp i marin forurensning i og rundt Oslofjorden, og kartlegge de viktigste kildene til marin forurensning og mikroplast. Iverksette forebyggende tiltak for å redusere tilførselene av marin forurensning og mikroplast. Identifisere de viktigste kildene til marin forurensning og utslipp av mikroplast i Oslofjorden og utrede aktuelle tiltak

HOVEDANSVARLIG: MILJØDIREKTORATET

Marin forurensning

Mikroplast

Hvilke utfordringer er knyttet til oppryddning?

«Ofte vanskelig tilgjengelig avfall på sjøbunn og utilgjengelige områder»

Hvordan samarbeides det med Statsforvalteren som medansvarlig for tiltaket, om rydding av marin forurensning?

«Senter mot marin forurensning (Marfo) har en koordinerende rolle som også omfatter statsforvalteren»

Intensivere arbeidet med å samle inn tapte fiskeredskaper

HOVEDANSVARLIG: FISKERIDIREKTORATET

Har det blitt lagt en plan for den videre intensiveringen av arbeidet?

JA

DELVIS

NEI

Hvis du svarte ja eller delvis, hva er gjort?

«De ble gjennomført eget opprydningstokt i området i 2022.»

Vurdere om miljøkrav i verdensarvfjordene skal gjøres gjeldene i norske farvann generelt. Dette utredes nå

HOVEDANSVARLIG: SJØFARTSDIREKTORATET

Status: Ingen svar

Utrede og oppdatere kunnskap om avrenning og renseløsninger for vann fra veier og andre samferdsels anlegg som påvirker miljøtilstanden i Oslofjorden og utrede muligheten for å innfase nye løsninger i eksisterende anlegg.

HOVEDANSVARLIG: STATENS VEGVESEN

Hva er status på arbeidet med utredning av renseløsninger?

FERDIG

PÅBEGYNT

IKKE
PÅBEGYNT

Hvordan er samarbeidet med de andre vegeierne om tiltaket?

«SVV har et begrenset samarbeid med fylkeskommunene om dette, bl.a. gjennom invitasjon til fagdag om veg og vann.»

Hvordan er arbeidet styrket?

«I 2022 ble det satt i gang en opsjon i overvåkingsprogrammet Urban fjord for miljøgiftundersøkelse i sel. Resultatene av opsjonen vil rapporteres i juni 2023, og gi grunnlag for å vurdere utvidelse overvåkingsprogrammet med overvåking av marint pattedyr.»

Styrke overvåking av miljøgifter og klassifisere vannforekomster etter kjemisk tilstand i Indre Oslofjord

HOVEDANSVARLIG: MILJØDIREKTORATET

Er forslag til overvåkingsprogram ferdig?

JA NEI

Er supplerende sediment og biota undersøker gjennomført?

JA NEI

Er Vannmiljø oppdatert?

JA NEI

Er Vann-Nett oppdatert?

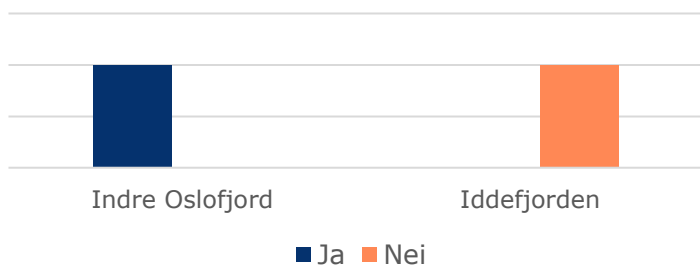
JA NEI

Styrke overvåking og risiko for spredning av miljøgifter fra sjøbunnen i Indre Oslofjord i hhv. Bærumsbassenget/ Holtekilen og Lysakerfjorden/ Bestumkilen og i Iddefjorden.*Øke kunnskap om risiko for spredning av miljøgifter fra sjøbunnen i indre Oslofjord og i Iddefjorden.

HOVEDANSVARLIG: MILJØDIREKTORATET

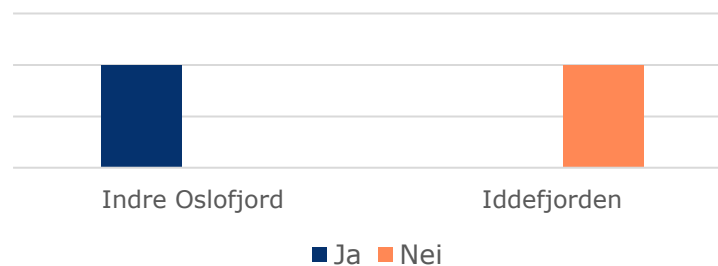
1

Er supplerende sediment og biota undersøkelser gjennomført?

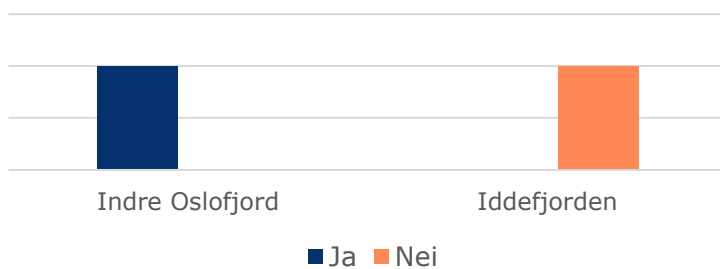
2

Er oppdatert risikovurdering jf. M-409 utført?

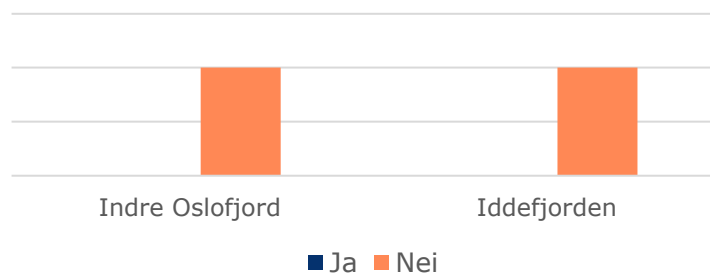
3

Er Vannmiljø oppdatert?

4

Er Vann-Nett oppdatert?

Styrke overvåking og risiko for spredning av miljøgifter fra sjøbunnen i Indre Oslofjord i hhv. Bærumsbassenget/ Holtekilen og Lysakerfjorden/ Bestumkilen og i Iddefjorden.*Øke kunnskap om risiko for spredning av miljøgifter fra sjøbunnen i indre Oslofjord og i Iddefjorden.

HOVEDANSVARLIG: MILJØDIREKTORATET

Hvordan er arbeidet styrket? (Indre Oslofjord)

«Kommentar til spørsmål: "Er forslag til overvåkingsprogram ferdig?"

Miljødirektoratet finansierer to basisovervåkingsprogrammer for miljøgifter med stasjoner i Indre Oslofjord; Milkys (trendovervåking) og Urban fjord (nye miljøgifter). Disse overvåkingsprogrammene kan styrkes med økte midler for å styrke overvåkingen av miljøgifter i Indre Oslofjord.

MILKYS og Urban fjord er lyst ut for en 5-årsperiode (frem til 2025). I forkant av ny utlysningsperiode (f.o.m. 2026) vil overvåkingsprogrammene evalueres og designet kan justeres.

Overvåkingsprogrammet Miljøgifter i kystområdene (Milkys) har fått et kutt i budsjett for 2023. Konsekvensen av kuttet er at resultatene fra overvåkingen i 2022 ikke presenteres i en årsrapport. Data vil være tilgjengelig i Vannmiljø.»

Hvordan er arbeidet styrket? (Iddefjorden)

«Arbeidet er ikke styrket enda.»

01

Innsatsområde 1 - Utslipp fra kommunale avløp, og avløp i spredt bebyggelse

02

Innsatsområde 2 - Redusere arealavrenning fra jordbruket

03

Innsatsområde 3 - Redusere tilførsler av miljøgifter og marin forsøpling

04

Innsatsområde 4 - Ivareta sårbare arter og utvalgte naturtyper

05

Innsatsområde 5 - Restaurering av naturverdier

06

Innsatsområde 6 - Friluftsliv

07

Innsatsområde 7 - Tverrgående tiltak

Vurdere nærmere regulering av trålaktivitet på bakgrunn av ny kunnskap som rapporten Krafttak for Kysttorsk og Frisk Oslofjord, i forbindelse med evalueringen av gjeldende kysttorsksiltak i Oslofjorden i 2022

HOVEDANSVARLIG: NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENTET

Hva er status på arbeidet med regulering av trålaktivitet?

«I april 2023 har Fiskeridirektoratet og Miljødirektoratet sammen oversendt til NFD og KLD en felles vurdering av videre arbeid med pilotprosjekt for naturmangfold og økt biologisk produksjon i Skagerrak-Oslofjorden. Det er mest hensiktsmessig at videre vurderinger av trålaktiviteten foretas i forbindelse med utviklingen av forslaget til plan for pilotprosjektet.»

Hva er status på arbeidet med å etablere fredningsområder?

«Dette er en pågående prosess både i og utenfor området.»

Beskriv hvordan Fiskeridirektoratet har samarbeidet med kommunene for å få inn forslag ift. nye hummerfredningsområder.

«Dette er en pågående prosess som startet i 2014 og som skjer i tråd med Fiskeridirektoratet sin invitasjon ligger på våre nettsider.»

Etablere minst ett fredningsområde for hummer i hver kommune

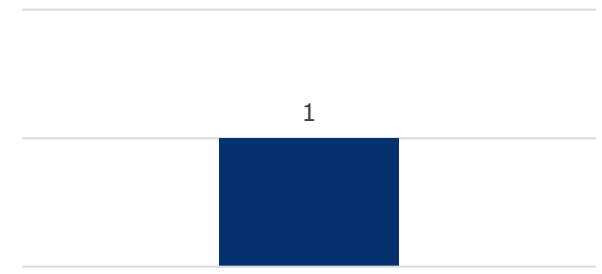
HOVEDANSVARLIG: FISKERIDIREKTORATET

Har det blitt etablert fredningsområder?

«I 2022 ble det etablert område i Oslo kommune og et i Egersund»

Har det blitt etablert nye fredningsområder siste året?

Hvor mange kommuner har bedt om å få hummerfredningsområder?

Effektivisere og koordinere arbeidet med oppsyn og kontroll i Oslofjorden og vurdere behovet for styrking, herunder intensivert oppsyn med dykking på vrak og andre kulturminner under vann

HOVEDANSVARLIG: FISKERIDIREKTORATET OG 3 FYLKESKOMMUNER (KUN KYST)*

Hvordan har arbeidet med oppsyn og kontroll i Oslofjorden blitt effektivisert i tråd med intensjonen i planen?

- Fiskeridirektoratet: «Mer tilstedeværelser i 2022 og dermed flere kontroller enn tidligere»

Hvordan har arbeidet med koordinering av oppsyn og kontroll blitt bedre koordinert?

- Fiskeridirektoratet: «Dialog med Kystvakt, politi og SNO»

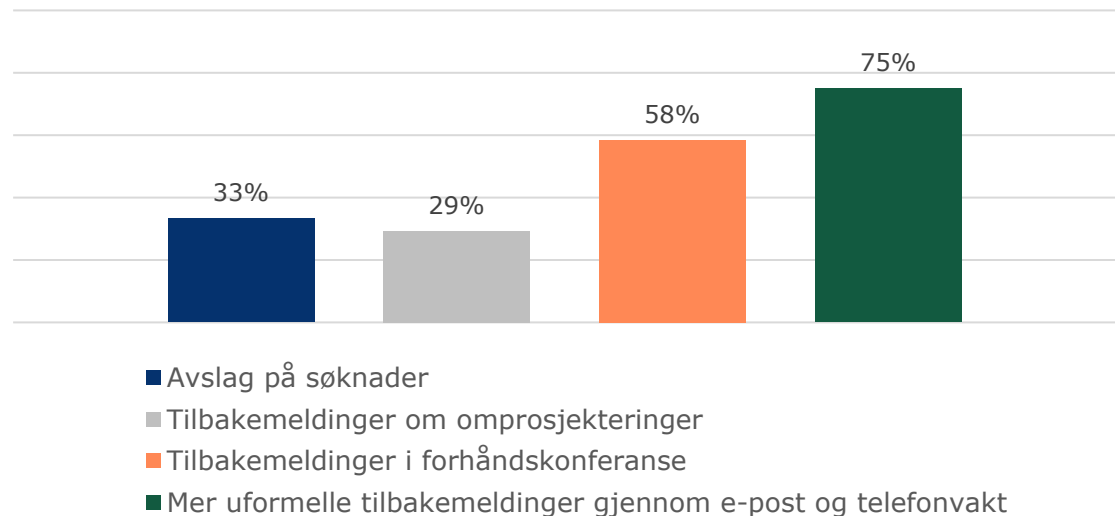
Beskriv kort samarbeidet med de som er medansvarlige for tiltaket.

- Fiskeridirektoratet: «Planlegging og gjennomføring»

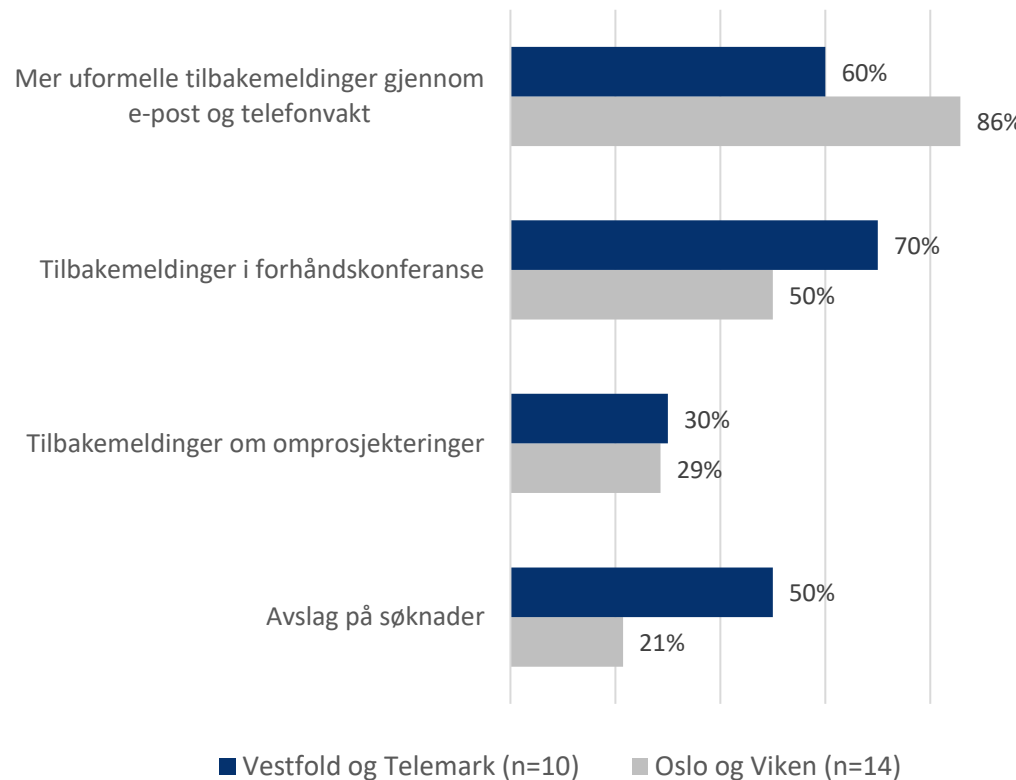
Fraråde etablering av kunstige sandstrender og unngå andre inngrep og tiltak på bløtbunnsområder for å skåne verdifulle bløtbunnsområder, inklusive ålegrasenger og verdifulle kulturmiljø, og sikre forekomstene i arealplanleggingen*

HOVEDANSVARLIG: 26 KYSTKOMMUNER (N=24 KOMMUNER)

Har dere gjort noe av følgende arbeid? Flere valg mulig (n=24)

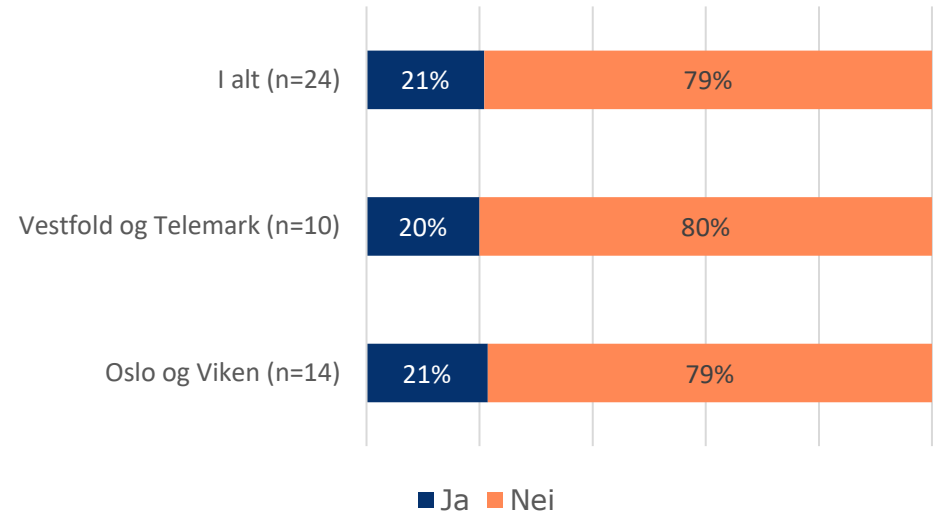
Har dere gjort noe av følgende arbeid? Fordelt på fylke

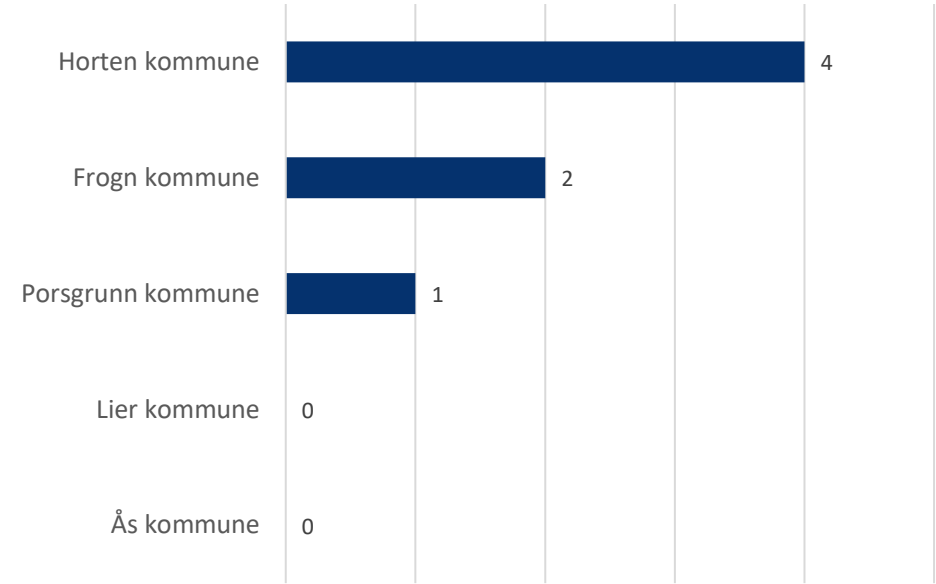
Fraråde etablering av kunstige sandstrender og unngå andre inngrep og tiltak på bløtbunnsområder for å skåne verdifulle bløtbunnsområder, inklusive ålegrasenger og verdifulle kulturmiljø, og sikre forekomstene i arealplanleggingen*

HOVEDANSVARLIG: 26 KYSTKOMMUNER (N=24 KOMMUNER)

Har dere oversikt over antall inngrep som går utover bløtbunnsområder?

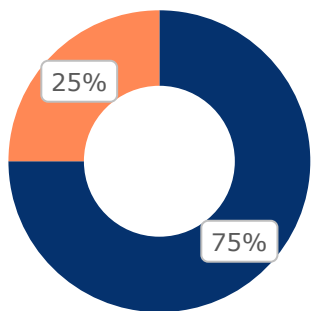
Hvis du svarte ja, hvor mange?

Fraråde etablering av kunstige sandstrender og unngå andre inngrep og tiltak på bløtbunnsområder for å skåne verdifulle bløtbunnsområder, inklusive ålegrasenger og verdifulle kulturmiljø, og sikre forekomstene i arealplanleggingen*

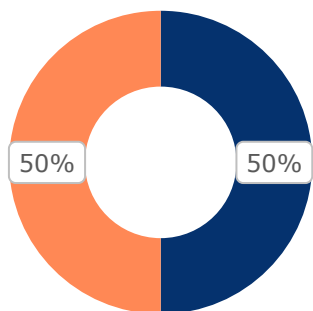
HOVEDANSVARLIG: 26 KYSTKOMMUNER (N=24 KOMMUNER)

Har man rutiner for å unngå inngrep og tiltak på bløtbunnsområder? (n=24)

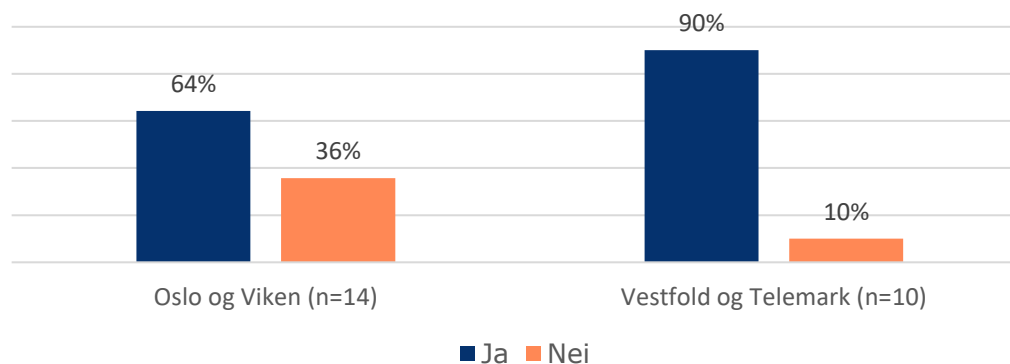
■ Ja ■ Nei

Hvis du svarte ja, er rutinene skjerpet? (n=18)

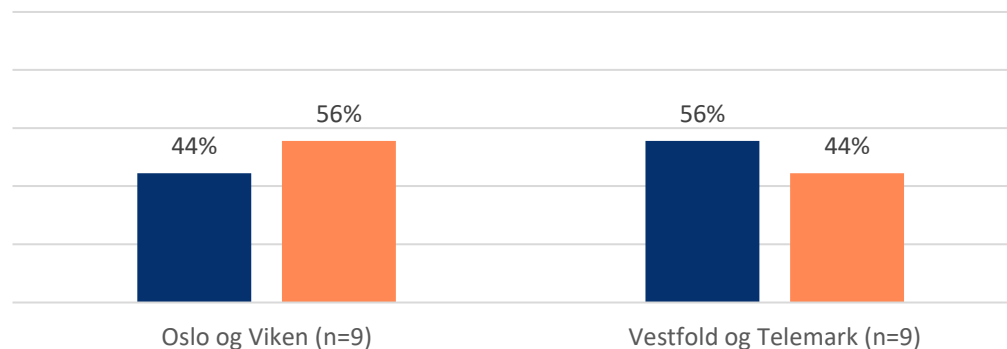
■ Ja ■ Nei

Har man rutiner for å unngå inngrep og tiltak på bløtbunnsområder? Fordelt på fylke

■ Ja ■ Nei

Hvis du svarte ja, er rutinene skjerpet? Fordelt på fylke

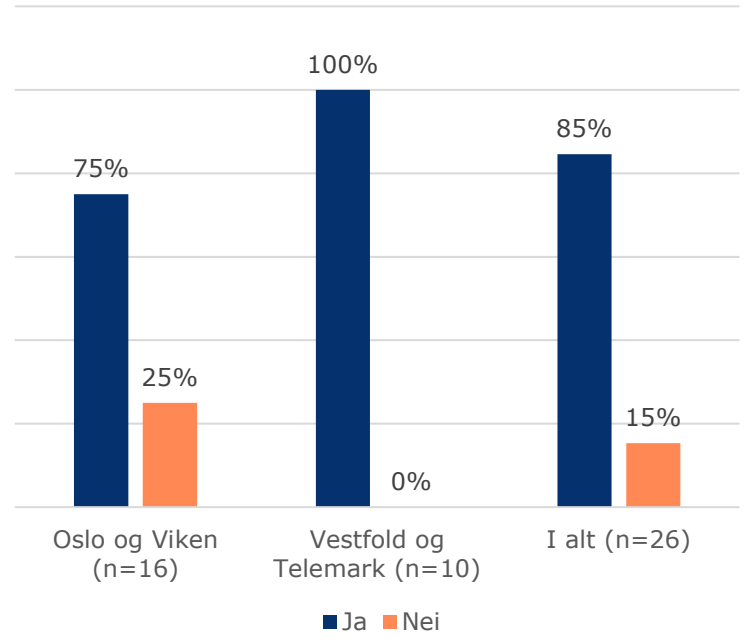
■ Ja ■ Nei

*Se flere detaljer fra rapporteringen av dette tiltaket i vedlegg.

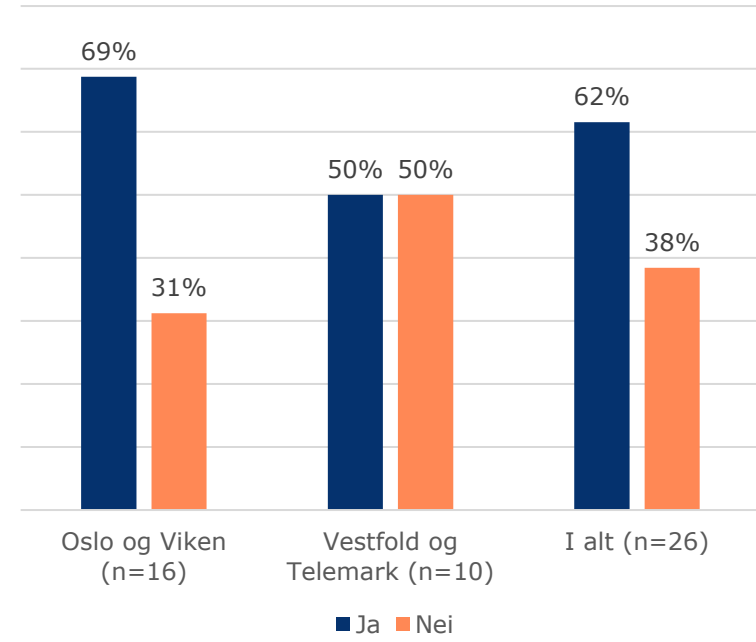
Sikre viktige naturforekomster også i sjø i kommunal arealplanlegging*

HOVEDANSVARLIG: 26 KYSTKOMMUNER (N=26 KOMMUNER)

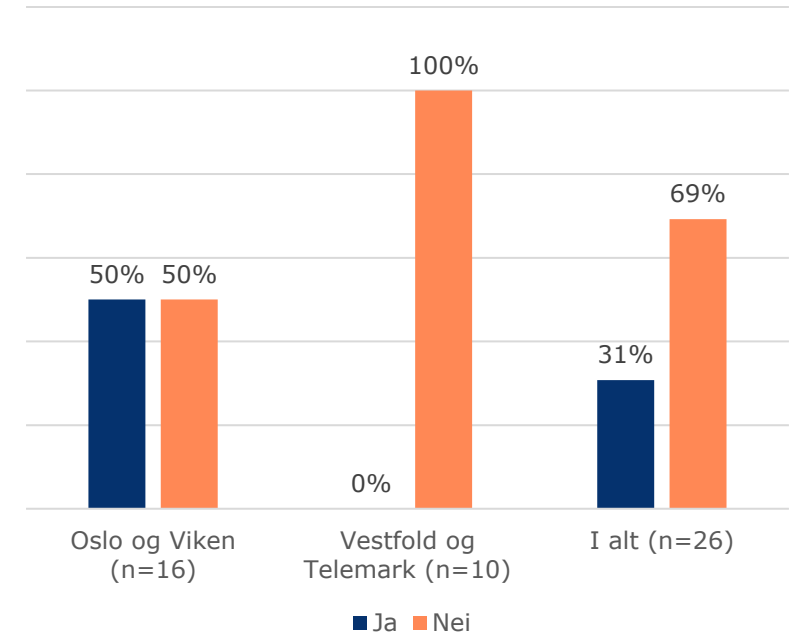
Har dere hensynssoner med særlig hensyn i bevaring av naturmiljø (H560) i kommuneplanens arealdel?

Har dere hensynssoner med særlig hensyn i bevaring av arealer avsatt til "naturområde i sjø" (kode 6600, jf. veileder kartforskriften)?

Har dere en egen kommunedelplan for naturmangfold?

*Se flere detaljer fra rapporteringen av dette tiltaket i vedlegg.

Styrke arbeidet med fjerning av fremmede arter som for eksempel stillehavsøsters og mink i henhold til gjeldende handlingsplaner

HOVEDANSVARLIG: 2 STATSFORVALTERE (KUN KYST)

Hvordan er arbeidet styrket? Beskriv kort.

- *SFVT*: «Arbeidet med fremmede arter i Oslofjorden går som tidligere - men på grunn av begrensede ressurser og lite kapasitet hos Statsforvalteren har vi ikke hatt anledning til å styrke arbeidet utover det vi allerede utfører av tiltak. Vi viderefører arbeidet i henhold til det vi har konkretisert i tiltakskortene.»
- *SFOV*: «Mink: antall verneområder med kartlegging og bekjempelse av mink er økt, og innsatsområdet utvidet til også å gjelde indre Oslofjord. Fellemateriell og sensorer økes i antall og hund under oppbygging i regionen.»

Beskriv samarbeidet mellom Statsforvalteren, Miljødirektoratet og SNO.

- *SFVT*: «Det er et godt fungerende samarbeid, vi ber om midler til tiltak fra Miljødirektoratet og avklarer konkrete problemstillinger med de. SNO utfører tiltak mot blant annet mink, noe som fungerer bra og har god effekt. Vi har også et godt samarbeid med Fylkeskommunen når det gjelder fjerning av stillehavsøsters.»
- *SFOV*: «Godt. Utvidelser og vurderinger avklares med alle før iverksetting.»

Øke informasjon til fiskere og allmennheten om amerikansk hummer og styrke oppfordring om å sende mistenkelige funn til DNA-analyse for sikker identifisering

HOVEDANSVARLIG: FISKERIDIREKTORATET

Status: Ingen svar

Gi en kort beskrivelse av arbeidet.

«Gå igjennom ferdselsreguleringene i sjøfuglreservatene. Vurder om verneforskriftene (der ferdselsreguleringene er nedfelt) bør endres. Ev sette i gang endringsprosess (høring og deretter ev fastsette endringsforskrifter).»

Gjennomgå ferdselsreguleringene i eksisterende sjøfuglreservater og eventuelt gjøre endringer

HOVEDANSVARLIG: KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET

Har reguleringen blitt gjennomgått?

JA DELVIS NEI

Har det blitt gjort endringer i reguleringen?

JA NEI

Hvis du svarte nei, hvorfor ikke?

- «KLD har gitt Miljødirektoratet i oppdrag å gå igjennom ferdselsreguleringene i sjøfuglreservatene. Direktoratet skal oversende tilrådning om endringer i perioden med ferdselsforbud for verneområder i Oslofjorden til KLD innen 31. desember 2023. Etter dette må det settes i gang en prosess for ev å endre verneforskriftene.»

Redusere overføring av fremmede marine arter gjennom å gi Sjøfartsdirektoratet i oppdrag å utrede hvordan IMOs, (International Maritime Organization), frivillige retningslinjer for kontroll og håndtering av skipsbegroing kan implementeres innen 2022

HOVEDANSVARLIG: KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET

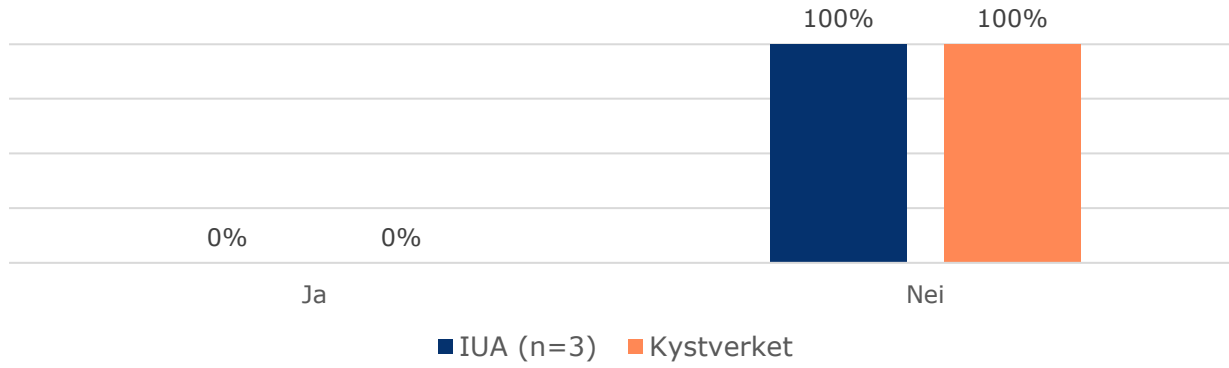
Beskriv arbeidet med hvordan IMOs frivillige retningslinjer for kontroll og håndtering av skipsbegroing kan implementeres i norsk regelverk?

- «Sjøfartsdirektoratet jobber med å følge opp oppdraget om å utrede hvordan retningslinjene kan implementeres i norsk regelverk, for å minimere risikoen for begroing og videre spredning av fremmede marine arter via skipskrog.»

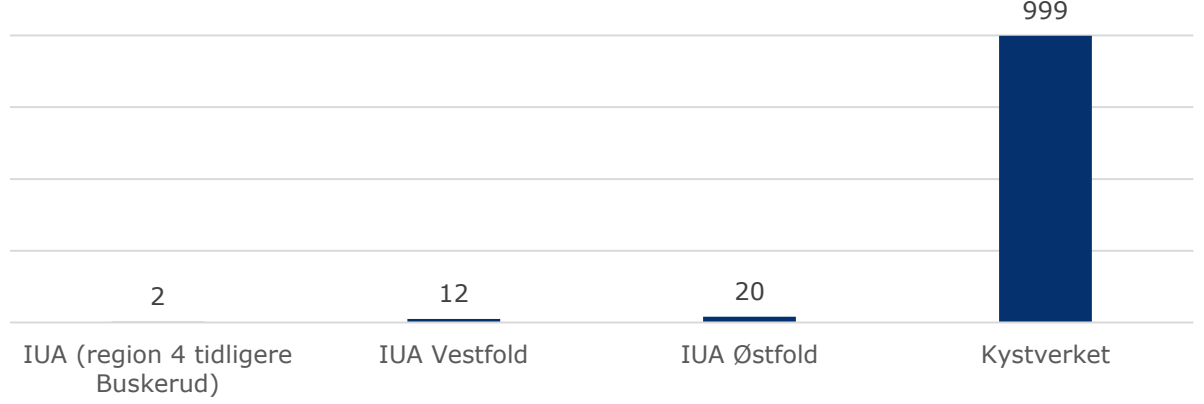
Utarbeide tiltakskort for sårbare områder i hele Oslofjorden og for elver som kan føre med seg forurensning ut i fjorden, som verktøy for de interkommunale utvalgene mot akutt forurensning

HOVEDANSVARLIG: KYSTVERKET OG 5 IUA-er

Er arbeidet med å utarbeide tiltakskort for deres område ferdigstilt?

Hvis nei, hvor mange tiltakskort gjenstår?

Hvis nei, er det laget en plan for å fullføre arbeidet med tiltakskort for deres område?

- *IUA (region 4 tidligere Buskerud):* «Ja, det er laget en plan. Befaring gjennomført mai 2023. Krevende å finne gode løsninger og gjennomførbare tiltak i Svelvikområdet pga. sterk strøm og store arealer.»
- *IUA Vestfold:* «Som beskrevet tidligere i år så skal tiltakskort land og vassdrag ferdigstilles høsten 2023. Tiltakskort på sjø vurderes som ferdigstilt.»
- *IUA Østfold:* «Venter kommunal miljørosanalyse og bredskapsanaluse»
- *Kystverket:* «Kystverkets rolle i forbindelse med dette arbeidet er å utgi en veiledning for prosessen med utarbeiding av tiltakskort sammen med Norsk oljevernforening for operatørselskap, og det er IUAene som er ansvarlig for utarbeidelsen av tiltakskortene. Det geografiske virkeområdet for Oslofjordplanen inkluderer IUA Indre Oslofjord, IUA Østfold og IUA Vestfold. Det er disse som må svare for om tiltakskort for de respektive områdene er ferdigstilt. Kystverket kjenner ikke status pr. nå.»

Kartlegge, registrere og overvåke fiskeriressursene, marine naturtyper, arter, kulturminner og kulturmiljø gjennom videreføring av pågående aktivitet, og vurdere behovet for å styrke denne

HOVEDANSVARLIG: MILJØDIREKTORATET OG 4 FYLKESKOMMUNER*

Miljødirektoratet:

Beskriv arbeidet med kartleggingen og overvåkingen.

- «Miljødirektoratet har et ansvar i dette tiltaket for kartlegging, registrering og overvåking av marine naturtyper og arter. I 2020 ble kartlegging av marine naturtyper, deriblant ruglbunn, bløtbunn, ålegrasenger og tareskog i Oslofjorden igangsatt. Kartleggingen gjøres etter NiN og som en del av arbeidet med metodikk for kartlegging etter Miljødirektoratets og Fiskeridirektoratet kartleggingsinstruks. Etersom kartleggingsinstruksen ikke er ferdigstilt er det imidlertid en god del arbeid som gjenstår og mange prioriterte naturtyper er ikke kartlagt i Oslofjorden enda. Økologisk tilstand i Oslofjorden overvåkes i henhold til vannforskriften årlig gjennom Økokyst-programmet i regi av Miljødirektoratet. Makroalger og ålegras er blant kvalitetselementene som overvåkes».

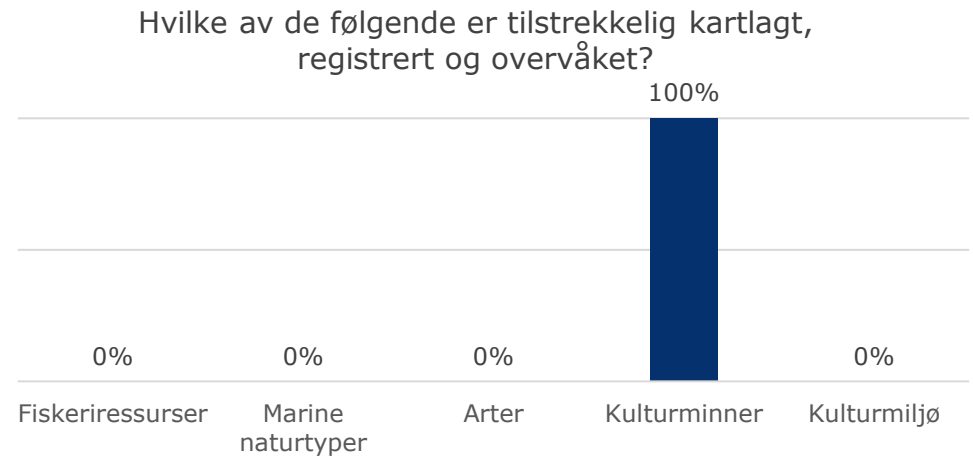
Beskriv hvordan HI samarbeider med de som er medansvarlige for tiltaket.

- «HI deltar i naturtypekartlegging i flere prosjekt som bidrar til det økologiske grunnkartet. Herunder prosjektene "Økosystem Skagerrak" (NFD) og "Frisk Oslofjord". Frisk Oslofjord bidrar med kartlegging av dype naturtyper i Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker, og bidrar gjennom dette med kunnskap til metodeutvikling for kartleggingsinstruksen for forvaltningsrelevante naturtyper etter NiN. HI er også involvert i flere overvåkingsprosjekter som bidrar med kunnskap på naturtyper og arter.»

Fylkeskommunene:

Beskriv kort arbeidet med å kartlegge, registrere og overvåke kulturminner og kulturmiljø.

- VFK: «Arbeidet er et statlig ansvar.»

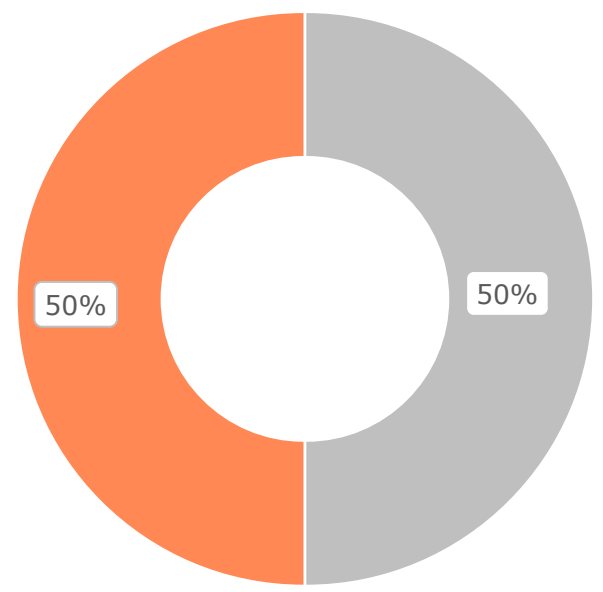
Hvilke pågående aktiviteter skal videreføres og ev. styrkes?

- VFK: «Må vurderes av ansvarlige myndigheter.»

Vurdere behov for ny kartlegging og vurdere behovet for å utvikle klassifiseringssystem og kvalitetsmål for utvalgte miljøelementer

HOVEDANSVARLIG: MILJØDIREKTORATET OG 4 FYLKESKOMMUNER*

Er behovet for et nytt klassifiseringssystem inkludert nye/aktuelle kvalitetselementer vurdert?

■ Ja   ■ Delvis (Miljødirektoratet)   ■ Nei (Viken fylkeskommune)

Hvis du svarte nei, hvorfor har dere ikke vurdert behovet?

- VFK: «Rapporterer på T52. Bra at kulturminner/miljøer er påtenkt, men hensynet til vannkvalitet/livet i fjorden synes som førsteprioritet i prosjektet. Digital formidling er noe vi også gjør uavhengig av Oslofjordplanen. Konkludert med at vi ikke trenger ytterligere elementer.»

Spørsmål kun stilt til Miljødirektoratet: Beskriv hvordan Miljødirektoratet og HI samarbeider om tiltaket.

- «FiDir og Mdir mener at oppdraget returneres til KLD og NFD for spesifisering.»

Vurdere ny kartlegging av fremmede marine arter i Oslofjorden

HOVEDANSVARLIG: MILJØDIREKTORATET

Er det vurdert ny kartlegging av fremmede marine arter i Oslofjorden?

JA   DELVIS   NEI

Hvis du svarte ja, beskriv utfallet av vurderingen.

- «I henhold til behovene identifisert i nasjonal tiltaksplan om bekjempelse av fremmede skadelige organismer, ble det i 2021 igangsatt et arbeid for å styrke kunnskapsgrunnlaget for marine fremmede arter, særlig med hensyn til innførsel og spredningsveier, publisert i januar 2022. Prosjektet er gjort av HI i samarbeid med NINA. Testing av overvåking av havner gjøres i 2022/2023. Flere havner i Oslofjorden er vurdert som risikohavner som bør overvåkes, og de vil bli foreslått overvåket i 2024.»

01

Innsatsområde 1 - Utslipp fra kommunale avløp, og avløp i spredt bebyggelse

02

Innsatsområde 2 - Redusere arealavrenning fra jordbruket

03

Innsatsområde 3 - Redusere tilførsler av miljøgifter og marin forsøpling

04

Innsatsområde 4 - Ivareta sårbare arter og utvalgte naturtyper

05

Innsatsområde 5 - Restaurering av naturverdier

06

Innsatsområde 6 - Friluftsliv

07

Innsatsområde 7 - Tverrgående tiltak

Utarbeide et forslag til strategisk plan for restaurering av vassdrag for perioden 2021-2030, som også omfatter Oslofjorden. Planen skal ta sikte på å oppfylle internasjonale og nasjonale miljømål for restaurering av vassdrag og bidra til oppfyllelse av Norges forpliktelser etter vanndirektivet

HOVEDANSVARLIG: MILJØDIREKTORATET

Er det utarbeidet et forslag til strategisk plan?

JA

DELVIS

NEI

På hvilken måte er Oslofjorden integrert i den strategiske planen?

- «Planen vil for Oslofjorden ha restaureringstiltak spesielt relevant for anadrome fiskearter og ål med fjorden som del av sitt leveområde, men også for å begrense avrenning med fysiske tiltak i nedbørfeltet. Restaureringstiltak av våtmark (myr) er også viktig for vannhusholdning i nedbørfeltet som følges opp i Plan for restaurering av våtmark (2021-2025) Miljødirektoratet»

Hvordan følges planen opp?

«Forankret i restaureringsprosjektet under direktoratsgruppen for vannforvaltning. I prosjektgruppen som ledes av Miljødirektoratet er også NVE, Statens vegvesen, Landbruksdirektoratet, Statsforvalteren, Fylkeskommunen og kommuner, og skal ha første møte høsten 2023 om handlingsplanen. Handlingsplanen er ment å ha vassdragsfokus.»

Prioritere restaurering av naturverdier i vann ved fordeling av tilskuddsmidler for vannmiljøtiltak

HOVEDANSVARLIG: MILJØDIREKTORATET

Hvordan sikrer dere at restaurering av naturverdier i vann prioriteres ved fordeling av tilskuddsmidler til vannmiljøtiltak?

«Søknader prioriteres som bedrer miljøtilstanden i vann og restaurering av naturverdier. I år var det 15 mill. kr til fordeling. 18 av 72 prosjekter (25 %) ble fordelt til restaurering i nedslagsfeltet til Oslofjorden.»

Gjennomføre problemkartlegging i alle nåværende og tidligere gytebekker for sjøørret og vurdere koordinerte tiltak basert på kartleggingen

HOVEDANSVARLIG: MILJØDIREKTORATET

Hva er status på arbeidet med å gjennomføre problemkartlegging i alle nåværende og tidligere gytebekker for sjøørret?

«Igangsatt og i rute»

Har koordinerte tiltak blitt vurdert, og i såfall hvilke?

«Kun problemkartleggingen og rapportering»

Utvikle veileder og plan for restaureringstiltak av utvalgt marin natur med mål om mer restaurering i kommunene

HOVEDANSVARLIG: MILJØDIREKTORATET

Er veilederen utviklet?

JA DELVIS NEI

Er plan for restaureringstiltak utviklet?

JA DELVIS NEI

Hvordan sikrer dere at mål om mer restaurering i kommunene blir gjennomført?

«Vise til tiltak T34 og kommunenes bruk av PBL, arbeid med avrenning og kloakk.»

Gi råd til kommunene om hvordan plan- og bygningsloven kan brukes mer aktivt som verktøy for å sikre naturområder i planer og tiltak for reetablering av biologisk mangfold i sjøområder, jf. blant annet ny veileder for planlegging i sjøområdene og rapport om reetablering av biologisk mangfold i Oslos urbane sjøområder

HOVEDANSVARLIG: MILJØDIREKTORATET

Har dere veiledet kommunene om hvordan PBL kan brukes for å sikre marine naturområder i planer?

JA DELVIS NEI

Har dere veiledet kommunene om hvordan PBL kan brukes for å sikre tiltak for reetablering av biologisk mangfold i sjøområder?

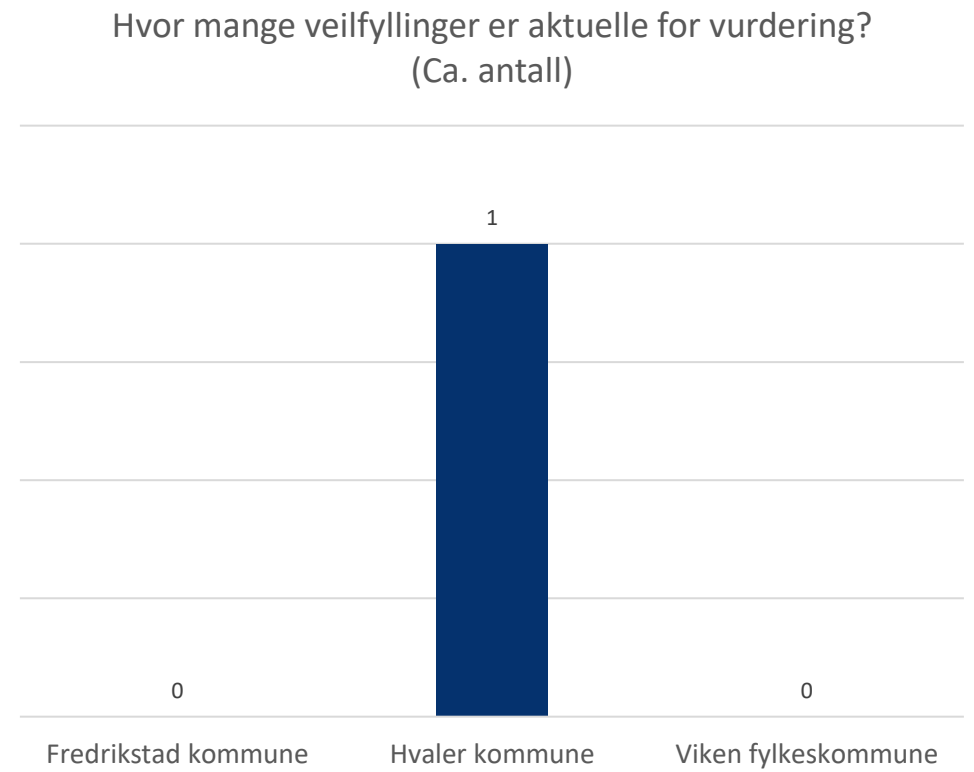
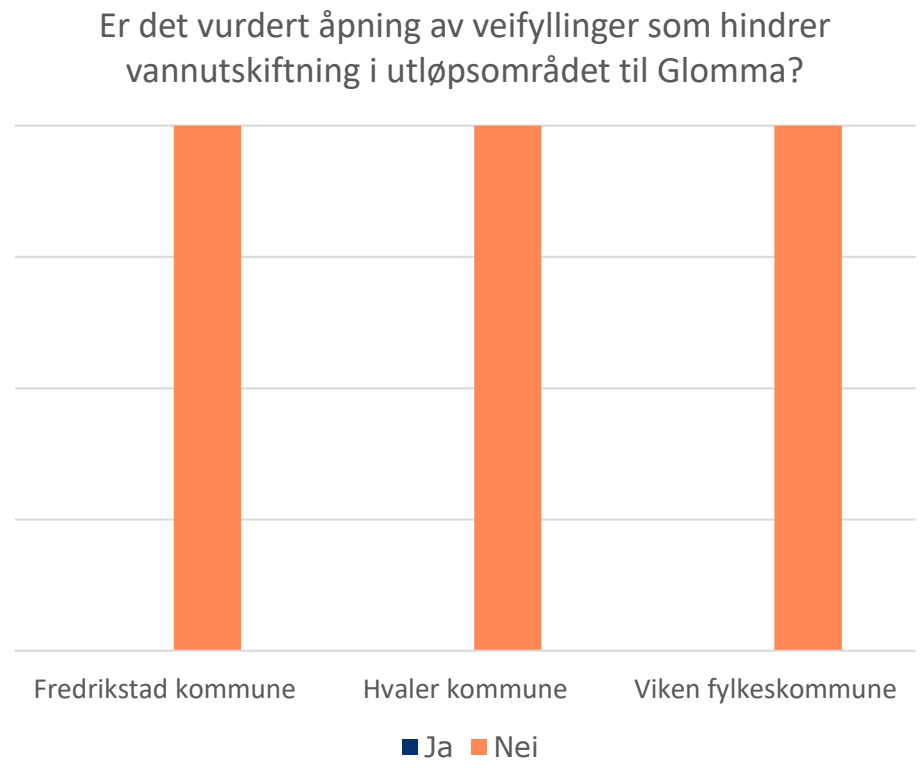
JA DELVIS NEI

Hvordan samarbeider Miljødirektoratet, Statsforvalteren og Fylkeskommunene for å gjennomføre tiltaket?

«Miljødirektoratet har dialog med regionalt nivå om hvordan nasjonale mål kan ivaretas i kommunenes arealplanlegging. Det er Statsforvalteren som er sektormyndighet på miljøvernssida. Miljødirektoratet koordinerer for tiden mer veiledning om arealplan og vann (mest for vassdrag, men også relevant for kystsonen) tiltenkt kommunene.»

Vurdere åpning av veifyllinger som hindrer vannutskifting i utløpsområdet til Glomma, som for eksempel tilbringerveien til Hvaler

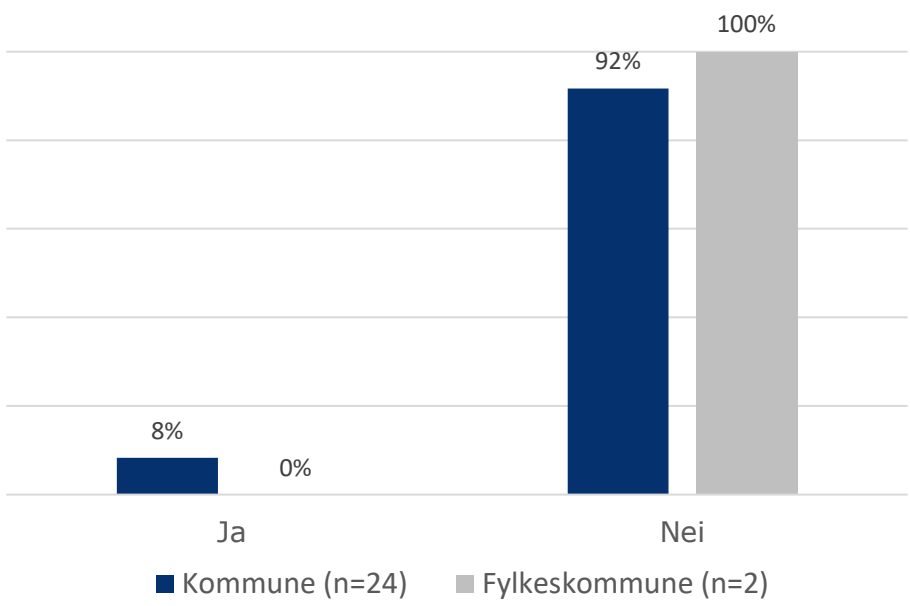
HOVEDANSVARLIG: VIKEN FYLKESKOMMUNE, FREDRIKSTAD OG HVALER KOMMUNE

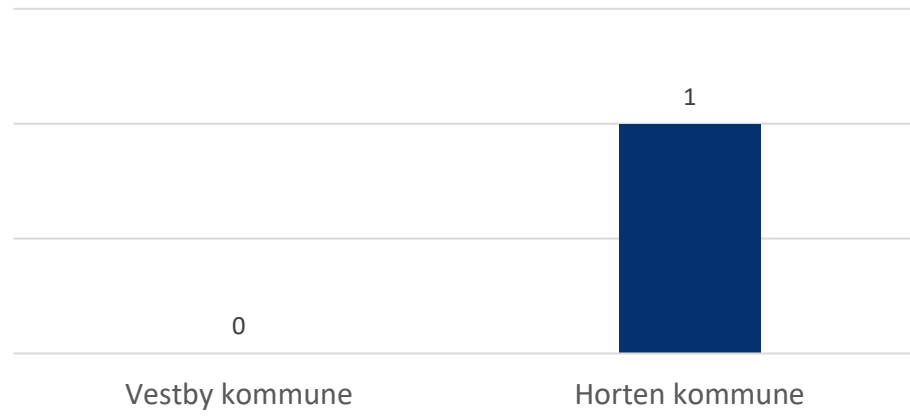
Kartlegge aktuelle områder/strekninger med utfylling og andre inngrep i sjøen med potensiell varig negativ påvirkning på marint miljø. Avklare grad av påvirkning og vurdere mulige tiltak

HOVEDANSVARLIG: SAMFERDSELSDEPARTEMENTET, 4 FYLKESKOMMUNER OG 26 KYSTKOMMUNER (N=24 KOMMUNER)

Har dere kartlagt om dere har slike veier?

Hvis ja, hvor mange slike veier har dere? (n=2)

Kartlegge aktuelle områder/strekninger med utfylling og andre inngrep i sjøen med potensiell varig negativ påvirkning på marint miljø. Avklare grad av påvirkning og vurdere mulige tiltak

HOVEDANSVARLIG: SAMFERDSELSDEPARTEMENTET, 4 FYLKESKOMMUNER OG 26 KYSTKOMMUNER (N=24 KOMMUNER)

Har dere vurdert mulige tiltak for å redusere negativ påvirkning?

- *Vestfold og Telemark fylkeskommune:* «Nei»
- *Viken fylkeskommune:* «Det er på nåværende tidspunkt ikke gjennomført kartlegging eller vurdering knyttet til aktuelle områder/strekninger med utfylling og andre inngrep i sjøen med potensiell varig negativ påvirkning på marint miljø. Dette igangsettes fortløpende, med oppstart sommeren 2023.»
- *Sarpsborg kommune:* «Ikke påbegynt»
- *Frogn kommune:* «Streng håndheving av 100-metersbeltet i kommunen.»
- *Drammen kommune:* «Trolig ikke (Miljø og landbruk).»
- *Nesodden kommune:* «For lite kunnskapsgrunnlag til å vurdere, da det ikke er kartlagt.»
- *Horten kommune:* «Det ble etablert en bro på deler av molostrekningen.»
- *Holmestrand kommune:* «Ingen egne prosjekt på dette temaet, kun en større forekomst av slike veier.»
- *Nordre Follo kommune:* «Kommunen har 8 km kystlinje. Slik vi vurderer det er det ingen store veier i nærheten av vannet som bidrar i vesentlig grad. Det er primært småveier til boliger og fritidsboliger.»

- *Porsgrunn kommune:* «Ja»
- *Lier kommune:* «Ja»
- *Kragerø kommune :* «Ja»
- *Halden kommune:* «Nei»
- *Sandefjord kommune:* «Nei»
- *Larvik kommune:* «Nei»
- *Moss kommune:* «Nei»
- *Hvaler kommune:* «Nei»
- *Bærum kommune:* «Nei»
- *Asker kommune:* «Nei»
- *Ås kommune:* «Nei»
- *Vestby kommune:* «Nei»
- *Tønsberg kommune:* «Nei»
- *Færder kommune:* «Nei»
- *Bamble kommune:* «Nei»
- *Oslo kommune:* «Nei»

Utrede problemstillinger knyttet til vannutskifting til Indre Oslofjord gjennom Drøbaksundet v/Oscarsborg og mulige tiltak for eventuelt å bedre vannutskiftingen. Mulige tiltak må vurderes opp mot andre hensyn, herunder jetéens kulturhistoriske verdier

HOVEDANSVARLIG: NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENTET

Status: Ingen svar

01

Innsatsområde 1 - Utslipp fra kommunale avløp, og avløp i spredt bebyggelse

02

Innsatsområde 2 - Redusere arealavrenning fra jordbruket

03

Innsatsområde 3 - Redusere tilførsler av miljøgifter og marin forøpling

04

Innsatsområde 4 - Ivareta sårbare arter og utvalgte naturtyper

05

Innsatsområde 5 - Restaurering av naturverdier

06

Innsatsområde 6 - Friluftsliv

07

Innsatsområde 7 - Tverrgående tiltak

Innsatsområde 6.1

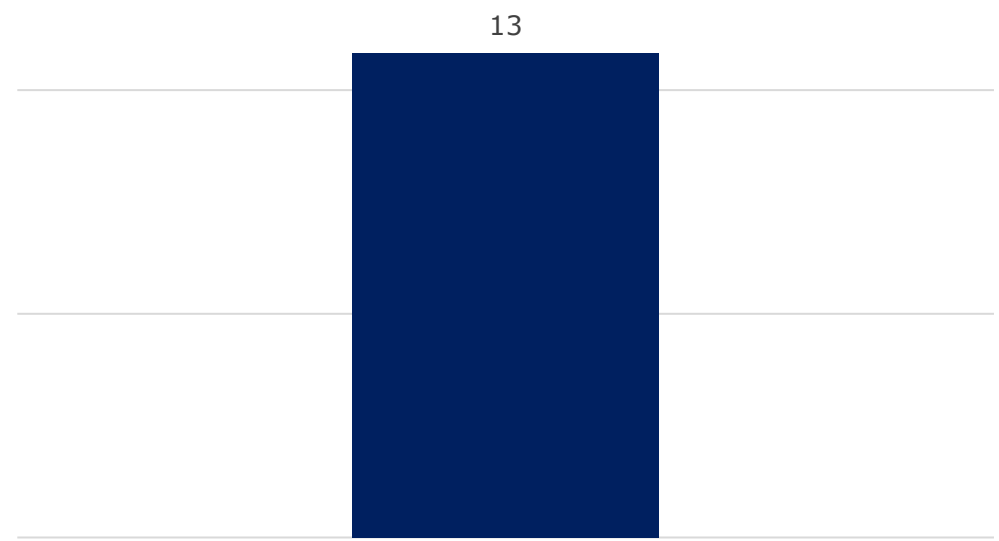
Vurdere å etablere en ordning med juridisk bistand til kommunene langs Oslofjorden for å klargjøre grensene mellom innmark og utmark og fjerne ulovlige inngrep og stengsler som hindrer allmennhetens lovlige ferdsel og opphold i strandsonen

HOVEDANSVARLIG: KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET

Beskriv kort status på tiltaket.

«Det ble etablert en tilskuddsordning i 2022 som gir tilskudd til kommuner med grense til Oslofjorden til juridisk bistand for å klargjøre grensene mellom innmark og utmark i strandsonen og for å fjerne ulovlige stengsler og hindringer i strandsonen.»

Hvor mange kommuner har søkt om midler til juridisk bistand i rapporteringsperioden?

Videreføre ordningen statlig sikring av friluftslivsområder der attraktive områder i strandsonen nær store befolkningskonsentrasjoner er høyt prioritert

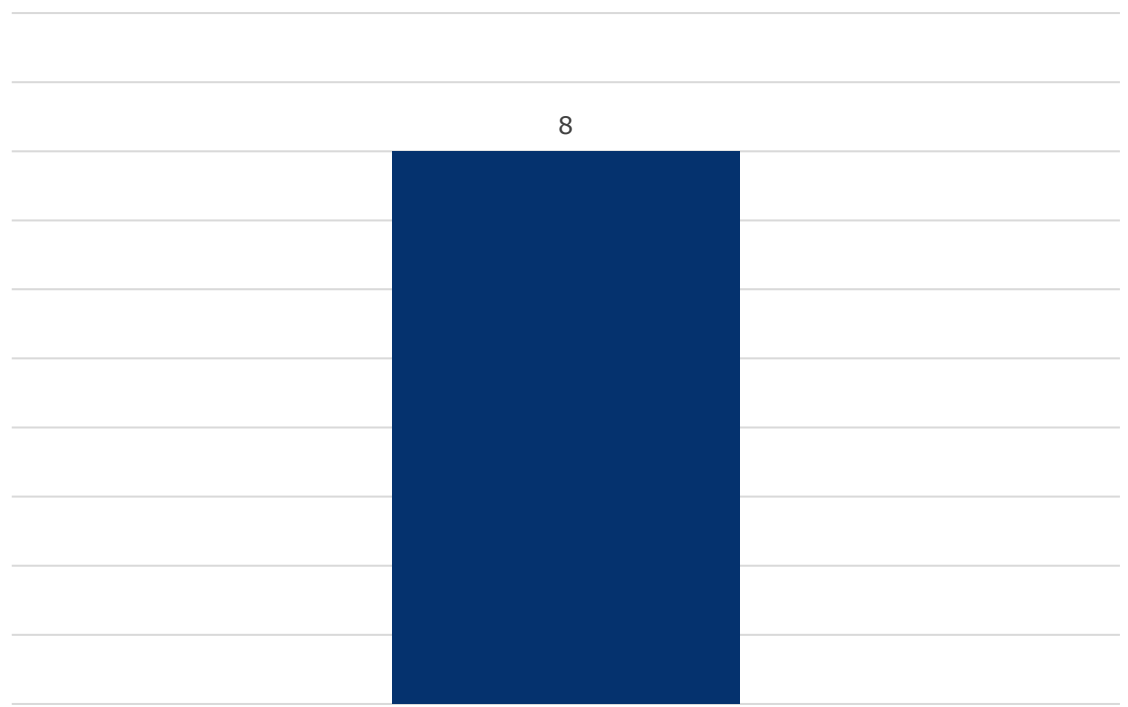
HOVEDANSVARLIG: KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET

Har reguleringen blitt gjennomgått?

JA

NEI

Oppgi antall pågående sikringsaker fra kommunene siden forrige rapportering.

Videreføre arbeidet gjennom bruk av tilskuddsordningene Regionale miljøprogram (RMP) og Tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL)) med å gjøre kulturlandskap ved Oslofjorden mer tilgjengelig for friluftslivsformål med tilrettelegging av turstier mv.

HOVEDANSVARLIG: LANDBRUKSDIREKTORATET

0 % av SMIL har gått til å gjøre kulturlandskap langs Oslofjorden (100-metersbeltet) mer tilgjengelig for friluftslivsformål

0 % av RMP har gått til å gjøre kulturlandskap langs Oslofjorden (100-metersbeltet) mer tilgjengelig for friluftslivsformål

Beskriv hvilke aktiviteter som er gjennomført for å videreføre arbeidet med RMP og SMIL.

«RMP: Følger årlige prosesser med tildeling gjennom jordbruksoppgjør og søknadsomganger.»

Prioriteres kulturlandskap langs Oslofjorden (100-metersbeltet) innenfor tilskuddsordningene for hhv. RMP og SMIL?

JA

NEI

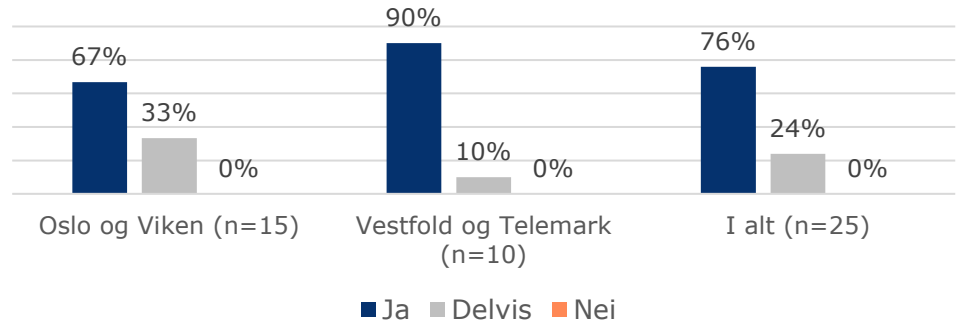
Hvis du svarte nei, hvorfor ikke? Beskriv kort.

«Svaret over gjelder RMP: RMP har et svært bredt formål (dekker 8 ulike miljøtemaer), og skal dekke hele landet. Friluftsliv er en liten del av tilskuddsordningen, da RMP-midlene skal gå til jordbruksareal. Det er få steder stier går over dyrka mark.»

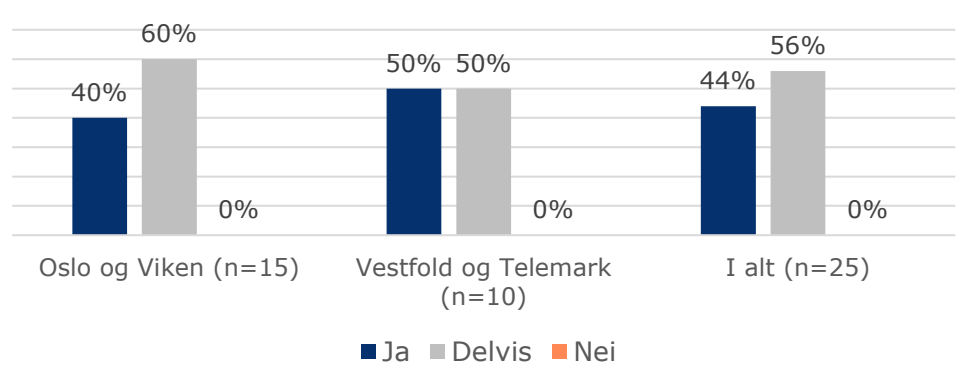
Følge nasjonale forventninger om helhetlig planlegging av land- og sjøareal, blant annet for å sikre friluftsliv langs sjøen

HOVEDANSVARLIG: 26 KYSTKOMMUNER (N=25 KOMMUNER)

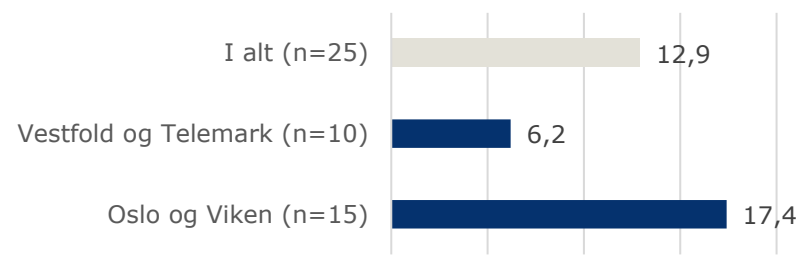
Er nasjonale forventninger ivaretatt i gjeldende kommuneplan?

Er nasjonale forventninger ivaretatt i gjeldende reguleringsplaner?

Hvor mange dispensasjoner er gitt fra gjeldende planer som berører 100-metersbeltet? Gjennomsnittlig antall

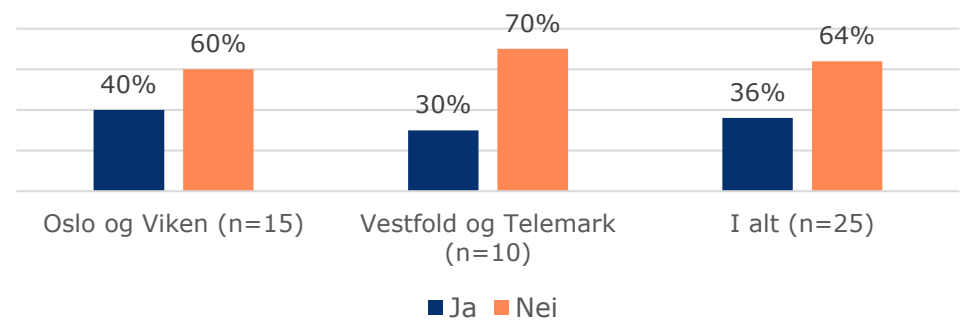

12,9
Gjennomsnittlig antall dispensasjoner i kommunene

127
Høyeste antall dispensasjoner i kommunene

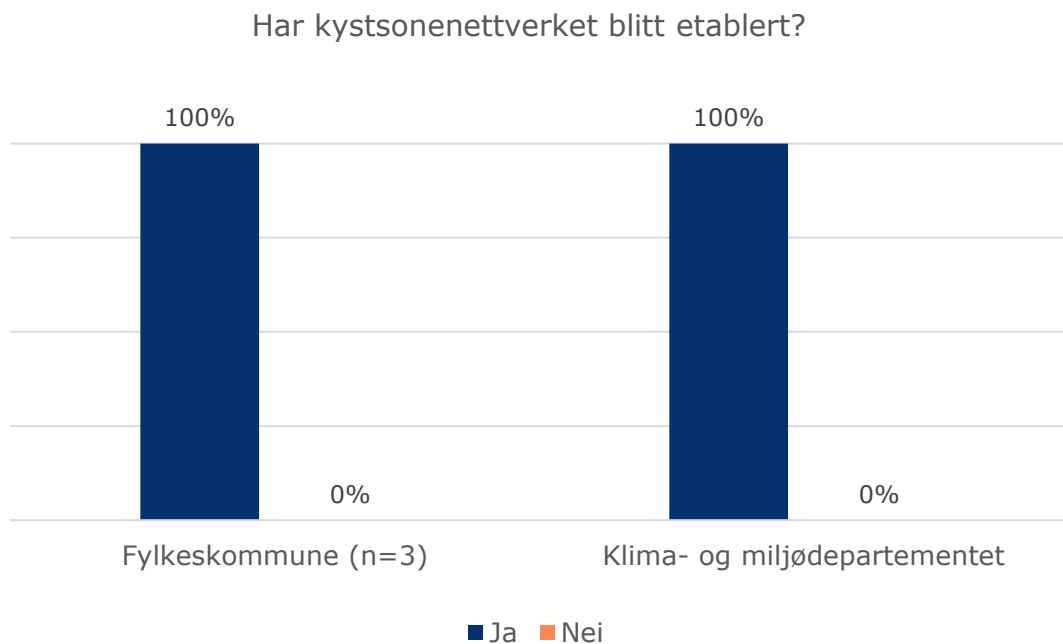
0
Laveste antall dispensasjoner i kommunene

Er det utarbeidet noen arealplaner med formål å sikre friluftsliv langs kysten siden forrige rapportering?

Etablere et kystsonenettverk der kommuner, fylkeskommuner og statsforvalter bidrar til bedre kompetanse om forvaltning av arealer i strandsonen og i sjøområdene

HOVEDANSVARLIG: KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET OG 4 FYLKESKOMMUNER

Hvilke aktiviteter er gjennomført i regi av kystsonenettverket siden forrige rapportering?

- *Klima- og miljødepartementet:* «Det er Viken fylkeskommune som drifter Kystsonenettverket. Følgende aktiviteter er gjennomført så langt: Digitalt oppstartsmøte for kystsonenettverket i oktober 2022, fysisk samling/kursdag for kystsonenettverket om juss i strandsonen i februar 2023, webinar om ulovlighetsoppfølging i mai 2023, og webinar om juss i strandsonen for lokalpolitikere i mai 2023.»
- *Vestfold og Telemark fylkeskommune:* «Gjennomført heldags jusskurs. Webinar om ulovligheter. Møter i arbeidsgruppe for å planlegge konferanse 5. sept»

Etablere et kystsonenettverk der kommuner, fylkeskommuner og statsforvalter bidrar til bedre kompetanse om forvaltning av arealer i strandsonen og i sjøområdene

HOVEDANSVARLIG: KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET OG 4 FYLKESKOMMUNER

Hvordan har responsen/deltakelsen vært?

- *Klima- og miljødepartementet*: «Ansatte i så godt som alle kommunene har deltatt på en eller flere av aktivitetene for kystsonenettverket. Interessen for de faglige tilbudene er svært stor - for eksempel deltok over 100 på samlingen med kurs om juss i strandsonen der engasjementet var høyt. Det er p.t. totalt rundt 160 personer som har meldt seg inn i nettverket.»
- *Vestfold og Telemark fylkeskommune*: «100 deltakere på jusskurs»
- *Oslo fylkeskommune*: «Aktivitet i nettverket rapporteres fra KLD.»
- *Viken fylkeskommune*: «Viken fylkeskommune takket høsten 2022, på forespørsel fra Miljødirektoratet, ja til å etablere og drifte et kystsonenettverk for Oslofjorden. Kystsonenettverket ble etablert den 18. oktober 2022 ved digitalt oppstartsmøte med 70 deltakere. Det er pr dags dato 160 personer fra de 26 kystkommunene langs Oslofjorden og fylkeskommunene samt Statsforvalterne, OF, Miljødirektoratet, KDD og KLD som nå er med i nettverket. Det har i regi av nettverket, i tillegg til oppstartsmøtet, vært kurs om juss i strandsonen 14. februar (med over 100 deltakere), webinar om ulovlighetsoppfølging den 4. mai, og det skal være digitalt kveldskurs for politikere om juss i strandsonene den 30. mai. Pr i dag er 115 påmeldte politikere fra Oslofjordkommunene. Det blir et tilsvarende politikerkurs i november (etter valget). Vi er også godt i gang med planlegging av et seminar for kystsonenettverket den 5. september, og det er sendt ut «teaser».»

Beskriv hvordan fylkeskommunen skal samarbeide med Statsforvalteren og kommunene om innholdet i kystsonenettverkets arbeid.

- *Klima- og miljødepartementet*: «Viken fylkeskommune drifter kystsonenettverket. En arbeidsgruppe der fylkeskommunene, en statsforvalter, fire kommuner, Oslofjordens Friluftsråd og Miljødirektoratet er representert, planlegger innhold i og organiserer aktiviteter for kystsonenettverket. I det digitale forumet som er opprettet for alle i kystsonenettverket kan alle komme med innspill til innhold og aktiviteter samt stille spørsmål, diskutere, dele nyttig informasjon og aktuelle saker osv.»
- *Vestfold og Telemark fylkeskommune*: «Samarbeid i arbeidsgruppe»

Veilede kommunene i bruk av 3D-verktøy ved utarbeidelse av planer og fastsetting av byggegrense langs sjøen. Fokus på blant annet hvordan landskap og tiltak påvirker tilgjengelighet i strandsonen

HOVEDANSVARLIG: KOMMUNAL- OG DISTRIKTSDEPARTEMENTET

Beskriv arbeidet med å veilede kommunene i bruk av 3D-verkøy med fokus på strandsonen.

«Veilederen «Strandsonen i 3D» er blitt revidert og oppdatert med ny layout, flere eksempler på data som kan visualiseres i 3D og større fokus på nytteverdien av 3D-modeller i planprosessen. Oppdatert veileder ble lagt ut på regjeringens sider i januar 2023; Veileder for strandsonen i 3D. Kontaktperson i KDD er Martin Sæter»

Kartlegge dispensasjonspraksis i 100-metersbeltet langs sjøen i kommunene langs Oslofjorden, herunder hvilke tiltak det gis dispensasjon til og på hvilken måte disse tiltakene påvirker allmenhetens adgang til strandsonen

HOVEDANSVARLIG: KOMMUNAL- OG DISTRIKTSDEPARTEMENTET

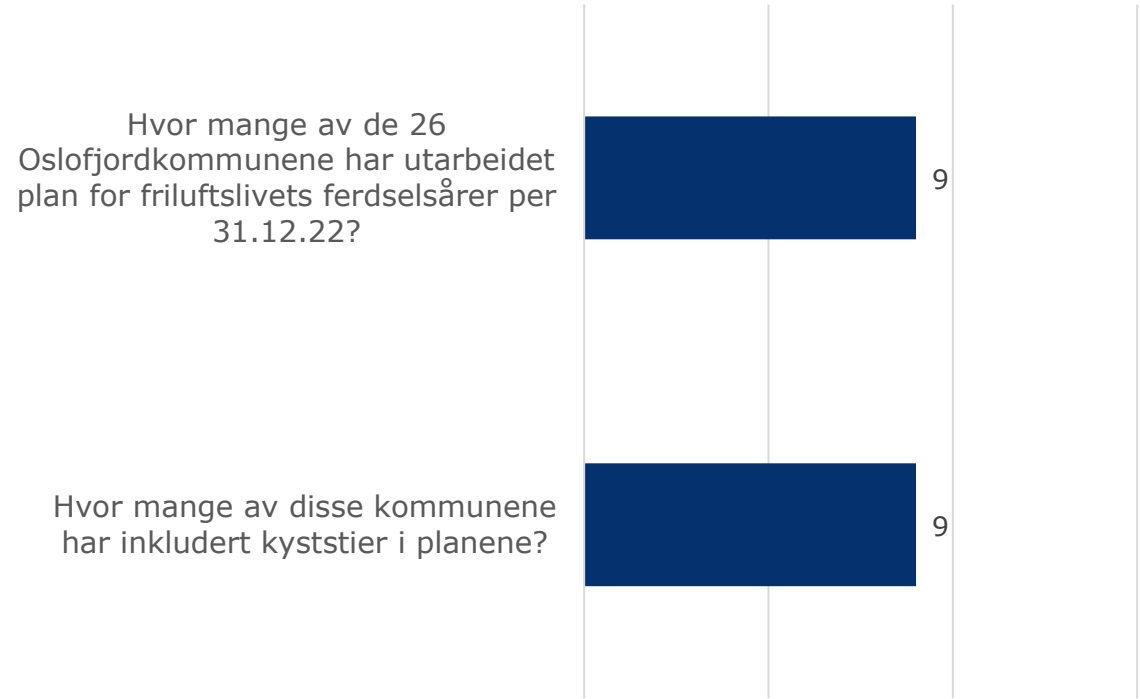
Beskriv arbeidet med å kartlegge dispensasjonspraksis i 100-metersbeltet langs sjøen i Oslofjordens kommuner.

«Det ble i juni 2022 avklart at oppfølging av punktet vil inngå i et større forskningsprosjekt i regi av Telemarksforskning om Oslofjorden, der en rekke instanser er involvert. Dette forskningsprosjektet starter opp høsten 2022 (Oslofjordrådet er referansegruppe for forskningsprosjektet). KLD følger opp dette.»

Innsatsområde 6.2

Stimulere kommuner og friluftsråd til å styrke arbeidet med å etablere sammenhengende kyststier og forbindelser til, fra og mellom friluftslivsområder

HOVEDANSVARLIG: KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET

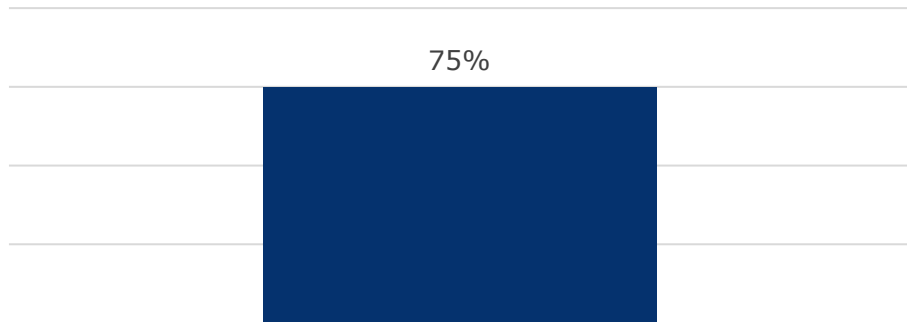
Hvordan samarbeider KLD, Miljødirektoratet, Kulturdepartementet og fylkeskommunene om gjennomføring av tiltaket?

«Miljødirektoratet leder og drifter et eget ferdselsåreprosjekt, mens fylkeskommunene er regionalt ansvarlig og motiverer kommunene i arbeidet med å lage en plan for friluftslivets ferdselsårer. I tilknytning til prosjektet er det etablert en rådgivende gruppe hvor blant annet Kulturdepartementet møter. Det er et mål at alle kommuner har en plan for friluftslivets ferdselsårer i sin kommune. Det er viktig at kommunene har ordninger slik at disse planene blir realisert. I arbeidet med å etablere kyststier vil det kunne mottas tilskudd fra blant annet spillemidlene.»

Stimulere kommunene til å prioritere tilrettelegging, drift og vedlikehold av friluftslivsområdene

HOVEDANSVARLIG: KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET

Hvor stor andel av midlene til tilrettelegging i statlig sikrede friluftslivsområder (i Oslo og Viken) har siden forrige rapportering gått til tettstedsnære områder i strandsonen (generelt/langs Oslofjorden)? (Oppgi i prosent)

Er det gjennomført andre tiltak siden forrige rapportering for å stimulere kommunene?

JA

NEI

Hvis du svarte ja, hvilke?

«Miljødirektoratet og Oslofjordens Friluftsråd samarbeidet høsten 2022 om innkjøp og utplassering av 127 bord/benker til 14 kommuner rundt Oslofjorden. I tillegg ble det blant annet utdelt 15 griller/bålpanner, 2 redningsbøystativer og 1 avfallsbeholder for utprøving av kildesortering. Samlet kostnad for dette var drøyt 650.000 kroner eks mva.»

Hvordan samarbeider KLD, Miljødirektoratet, Kulturdepartementet, fylkeskommunene og kommunene om gjennomføring av tiltaket?

«Miljødirektoratet har skjønnsmessig prioritert Oslofjorden i en viss grad ved fordeling av tilskuddsrammer til tiltak i sikra friluftslivsområder, og vi samarbeider med fylkeskommunene om prioritering og fordeling av disse tiltaksmidlene. - Miljødirektoratet har også samarbeidet med kommunene, som har meldt inn behov for nye tiltak og oppgradering av friluftslivsområdene gjennom de tiltak som er nevnt i forrige punkt. - Også ekstra tjenestekjøp fra Skjærgårdstjenesten i sommerferien har vært gjennomført i enkelte driftsenheter – samlet disponert drøyt 300.000 kroner – for å opprettholde tilfredsstillende kvalitet på områdene (økt helgeoppfølging).»

Vurdere behovet for en forskrift om sentralt fastsatt fartsgrense for fritidsfartøy. Konsekvenser for sjøsikkerhet og for brukere må i så fall vurderes

HOVEDANSVARLIG: NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENTET

Er behovet vurdert?

JA   **NEI**

Er det behov for en forskrift om sentralt fastsatt fartsgrense for fritidsfartøy?

JA   **DELVIS**   **NEI**   **IKKE RELEVANT**

Hvis du svarte ja, hvorfor er det behov?

«Av hensyn til sikkerhet mm.»

Vurdere om det er behov for å fastsette fartsgrenser for næringsfartøy og eventuell innretning for slik regulering

HOVEDANSVARLIG: NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENTET

Er behovet vurdert?

JA NEI

Er det behov for en forskrift om fastsatt fartsgrense for næringsfartøy?

JA DELVIS NEI IKKE RELEVANT

Hvis du svarte ja eller delvis, hvorfor er det behov?

«Av hensyn til sikkerhet mm»

Videreføre innsatsen for å redusere mengden marin forurensning i og ved Oslofjorden gjennom tilskuddsordningen for opprydning

HOVEDANSVARLIG: MILJØDIREKTORATET

Status: Ingen svar

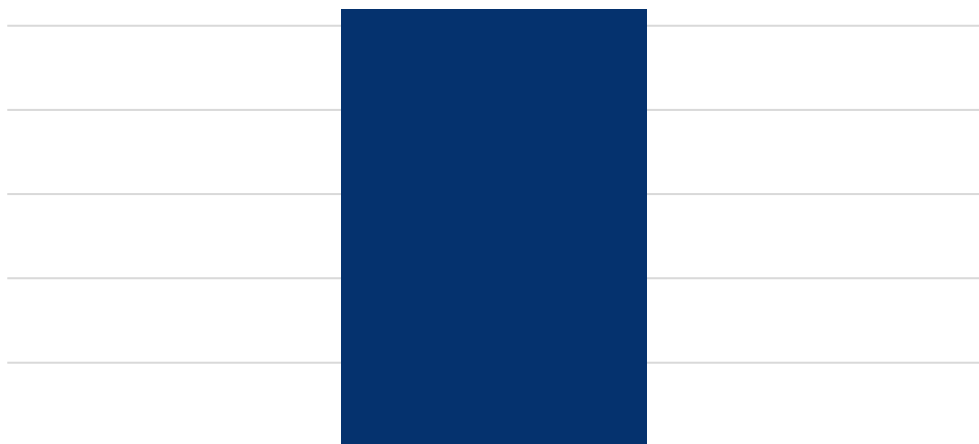

Videreføre og støtte kommunenes kulturmiljøarbeid gjennom oppfølging av kommunale kulturminneplaner med særlig fokus på tiltak knyttet til sjørelaterte kulturminner og kulturmiljø

HOVEDANSVARLIG: RIKSANTIKVAREN

Hvor mange av de 26 kommunene har kulturminneplaner som inkluderer sjørelaterte kulturminner og kulturmiljø?

26

Er det gjennomført tiltak for å følge opp dette?

JA

NEI

Hvis du svarte ja, beskriv arbeidet kort.

«Alle kommunene har eller er i ferd med å utarbeide kulturmiljøplan, og vi antar at alle planene omfatter sjørelaterte kulturminner og -miljøer. Kommunene har fått tilskudd til planarbeidet. Fylkeskommunene veileder. Kommunene gjennomfører tiltak i egen regi og i samarbeid med skoler, frivillige lag, museer m.fl.»

Prioritere tilrettelegging av lokaliteter for dykking og kulturstier under vann

HOVEDANSVARLIG: FYLKESKOMMUNENE OSLO, VIKEN OG VESTFOLD OG TELEMAR

Status: Ingen svar

Følge opp Nasjonal handlingsplan mot fritidsbåtulykker 2019-2023

HOVEDANSVARLIG: SJØFARTSDIREKTORATET

Status: Ingen svar

Videreføre tilretteleggingstiltak for friluftsliv som inkluderer kulturminner og kulturmiljø, for eksempel tilrettelegging for ny bruk av fyrstasjoner, festningsverk, tidligere forsvarsanlegg og liknende

HOVEDANSVARLIG: FYLKESKOMMUNENE OSLO, VIKEN OG VESTFOLD OG TELEMARK

Har fylkeskommunen bevilget midler til å tilrettelegge for opplevelse av kulturminner i natur- og friluftslivsområder langs Oslofjorden?

JA

NEI

Beskriv kort eventuelle tiltak dette innebærer.

«Ikke relevant»

Bidra til styrket bruk av ny teknologi i informasjonsarbeidet som alternativ til omfattende fysisk tilrettelegging av kulturminner og kulturmiljø

HOVEDANSVARLIG: FYLKESKOMMUNENE OSLO, VIKEN OG VESTFOLD OG TELEMAR

Status: Ingen svar

Bedre informasjonen om hvilke områder som har kostholdsråd i forhold til miljøgifter i Oslofjorden, slik at områder uten slike advarsler fremstår som attraktive for friluftsliv

HOVEDANSVARLIG: MATTILSYNET

Status: Ingen svar

Utrede sammenhengen mellom hastighet og bølgepåvirkning fra utenlandsferger og andre store skip i Oslofjorden og vurdere relevante tiltak for å redusere negativ påvirkning for blant annet kulturminner og friluftsliv

HOVEDANSVARLIG: NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENTET

Status: Ingen svar

Innsatsområde 6.3

Stimulere kommunene til å utvikle gode løsninger for gange, sykling og kollektivtransport til friluftslivsområder

HOVEDANSVARLIG: SAMFERDSELSDEPARTEMENTET

Status: Ingen svar

Prioritere tettstedsnære, landfaste friluftslivsområder i strandsonen ved fordeling av midler til tilrettelegging av statlig sikrede friluftslivsområder

HOVEDANSVARLIG: MILJØDIREKTORATET

Hvor stor andel av midlene til tilrettelegging i statlig sikrede friluftslivsområder (i Oslo og Viken) gikk i 2022 til tettstedsnære områder i strandsonen (generelt/langs Oslofjorden)? (Oppgi i prosent)

25%

Hvilke eventuelle hindringer står i veien for å prioritere tiltaket?

«Kostbare eiendommer og begrensede midler på posten. Ressurskrevende saker å gjennomføre»

**Hvilke metoder/
informasjonskanaler bruker
Miljødirektoratet for å
informere befolkningen om
allemannsretten (f.eks.
veileder, informasjonsskriv,
bruk av andre aktører, sosiale
medier, webinarer osv.)?**

- «Brosjyre
- Sosiale medier
- Subject aid
- Tilskudd til infokampanje i regi av Norsk Friluftsliv»

Informere befolkningen om allemannsretten, herunder rettigheter og plikter ved friluftsliv i strandsonen

HOVEDANSVARLIG: MILJØDIREKTORATET

Har noen av tiltakene hatt spesifikt fokus på rettigheter og plikter ved friluftsliv i strandsonen?

JA

NEI

Hvordan har direktoratet samarbeidet med kommunene om tiltaket?

«Ikke spesifikt samarbeid med kommunene om dette tiltaket med unntak for veiledning i konkrete saker.»

Kartlegge friluftslivsbruken av områder på og ved Oslofjorden. Herunder hva som fremmer og hemmer bruken av områdene blant ulike grupper i befolkningen, og konflikter mellom ulike brukergruppene på og ved fjorden

HOVEDANSVARLIG: MILJØDIREKTORATET

Hva er status på arbeidet med å kartlegge friluftslivsbruken av områder på og ved Oslofjorden?

«Aktørene (NIH, TØI og Københavns universitet) som vant anbudskonkurransen i 2022 arbeider med å gjennomføre spørreundersøkelser og kvalitative studier m.m. Oppdraget er i rute og forventes ferdig i løpet av 2023. Studiene vil bl.a. gi svar på hvilke aktiviteter som utøves og hvilke områder som er de mest brukte.»

01

Innsatsområde 1 - Utslipp fra kommunale avløp, og avløp i spredt bebyggelse

02

Innsatsområde 2 - Redusere arealavrenning fra jordbruket

03

Innsatsområde 3 - Redusere tilførsler av miljøgifter og marin forurensning

04

Innsatsområde 4 - Ivareta sårbare arter og utvalgte naturtyper

05

Innsatsområde 5 - Restaurering av naturverdier

06

Innsatsområde 6 - Friluftsliv

07

Innsatsområde 7 – Tverrgående tiltak

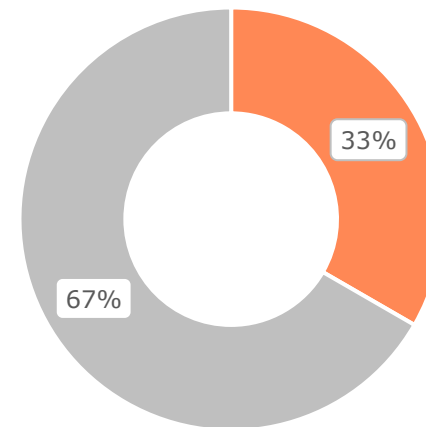
Oslo, Viken og Vestfold og Telemark fylkeskommune bør ta stilling til om det skal utarbeides en interregional plan for Oslofjorden

HOVEDANSVARLIG: FYLKESKOMMUNENE OSLO, VIKEN OG VESTFOLD OG TELEMAR

Hva er status på arbeidet med interregional plan?

- *Vestfold og Telemark fylkeskommune:*
«En arbeidsgruppe drøfter dette. Anbefalingen skal være ferdig før sommerferien. Det på dette som skal være ser på dette»
- *Viken fylkeskommune:*
«Gjennomført administrativ vurdering. Skal fremmes for politisk behandling i fylkeskommunene»
- *Oslo fylkeskommune:*
«Vestfold og Telemark fylkeskommune, Viken fylkeskommune og Oslo har etablert en arbeidsgruppe for å vurdere hvordan tiltaket kan følges opp. Både Vestfold og Telemark og Viken er i gang med nye planer, hvor strandsoneproblematikk håndteres.»

Skal det utarbeides en interregional plan?
Prosent

- Ja
- Nei (Oslo fylkeskommune)
- Ikke relevant (Vestfold og Telemark fylkeskommune og Viken fylkeskommune)

I den regionale planen bør det vurderes behov for å fastsette juridisk bindende planbestemmelser for å sikre en helhetlig forvaltning av verdiene i Oslofjorden

HOVEDANSVARLIG: FYLKESKOMMUNENE OSLO, VIKEN OG VESTFOLD OG TELEMAR

Hva er status på arbeidet?

Vestfold og Telemark fylkeskommune:

«Behovet blir drøftet som del av tiltak T 57 (interregional plan). For T 57 er det nedsatt en arbeidsgruppe med deltakere fra Viken, Vestfold og Telemark fylkeskommune og Oslo kommune som utarbeider et notat som skal være ferdig før sommerferien.»

Viken fylkeskommune:

«Gjennomført administrativ vurdering. Skal fremmes for politisk behandling i fylkeskommunen»

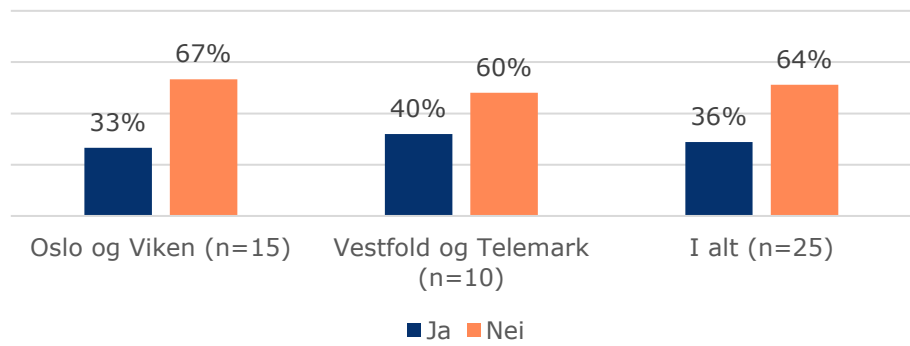
Oslo fylkeskommune:

«Arbeidet avventer avklaringer rundt tiltak T57.»

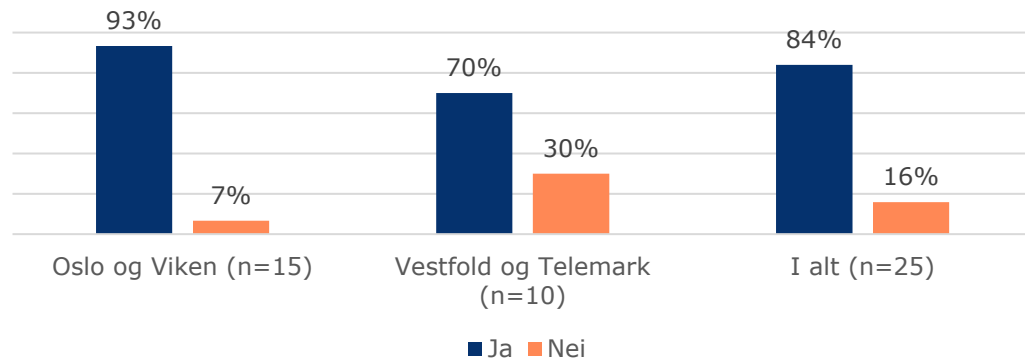
Sikre en streng praktisering av plan- og bygningsloven § 1-8 med byggeforbud i strandsonen i tråd med de statlige planretningslinjene (SPR) for strandsonen, som for Oslofjordregionen blant annet innebærer at utbygging i 100-metersbeltet langs sjøen bør skje gjennom kommunale arealplaner og ikke gjennom enkeltvis dispensasjoner*

HOVEDANSVARLIG: 26 KYSTKOMMUNER (N=25 KOMMUNER)

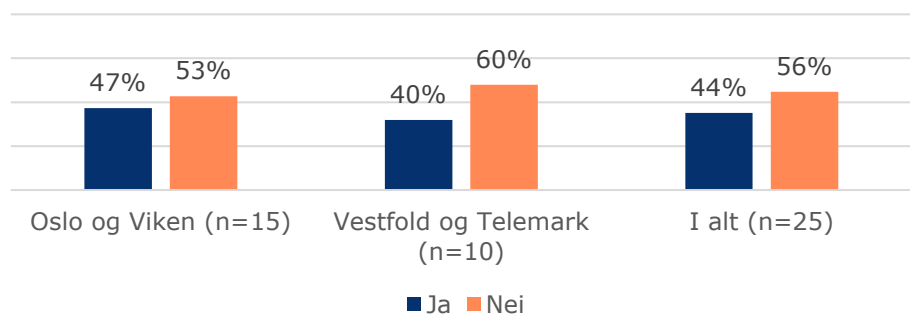
Er det gjort endringer i kommunale planer?

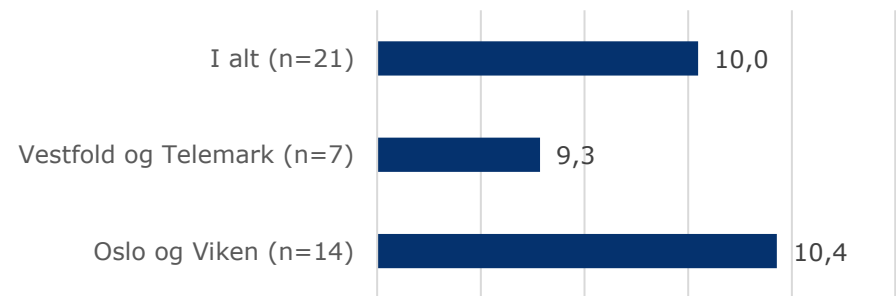
Har det blitt gitt dispensasjoner i 100-metersbeltet langs sjøen i din kommune siden siste rapportering?

Har kommunens rutiner for saksbehandling blitt endret for å sikre en strengere praktisering av byggeforbudet i strandsonen?

Hvis du svarte ja, hvor mange dispensasjoner er gitt? Gjennomsnittlig antall

10,1
Gjennomsnittlig antall dispensasjoner i kommunene

53
Høyeste antall dispensasjoner i kommunene

0
Laveste antall dispensasjoner i kommunene

Gi statsforvalter et oppdrag der det settes av ressurser til en tettere oppfølging av kommunenes dispensasjonspraksis i strandsonen for å ivareta nasjonale interesser og hindre ytterligere bit-for-bit nedbygging

HOVEDANSVARLIG: KOMMUNAL- OG DISTRIKTSDEPARTEMENTET

På hvilken måte har kommunenes dispensasjonspraksis i strandsonen blitt fulgt opp tettere siden forrige rapportering?

Oppdraget er fulgt opp av KLD og må derfor besvares av KLD

Har dette gitt konkrete resultater?

JA

NEI

Hvis du svarte ja, beskriv kort resultatene.

«Noe mer ressurser til oppfølging»

Beskriv hvordan KDD om Mdir samarbeider om tiltaket.

«Dette punktet må vi komme tilbake til.»

Gi ut en oppdatert veileder om ulovlighetsoppfølging etter plan- og bygningsloven, samt på annen måte gi økt veiledning til kommunene om tilsynsvirksomhet og i arbeidet med oppfølging av ulovlige byggetiltak

HOVEDANSVARLIG: KOMMUNAL- OG DISTRIKTSDEPARTEMENTET

Har veileder om ulovlighetsoppfølging etter PBL blitt oppdatert?

JA   I PROSESS   NEI

Hvis du svarte nei, beskriv kort hvorfor.

«Kommunal- og distriktsdepartementet har laget et utkast som venter på avklaringer i departementet.»

Er det gitt veiledning på andre måter, og i så fall på hvilke måter?

«Det er et tidligere rundskriv om ulovlighetsoppfølging H-3/01. Det omtaler tidligere plan- og bygningslov, men en del er fortsatt relevant. Det er laget veiledning til reglene om overtredelsesgebyr. Se SAK 10 Kap 16. Ulovligheter er også omtalt i Ot.prp. nr. 45 (2007-2008) Om lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) (byggesaksdelen).»

Styrke arbeidet med veiledning og informasjon til brukere og kommunene gjennom et naturinformasjonssenter for Oslofjorden

HOVEDANSVARLIG: MILJØDIREKTORATET

Har arbeidet med veiledning og informasjon via naturinformasjonssenter om Oslofjorden blitt styrket?

JA

NEI

Hvis du svarte ja, beskriv kort hvilke aktiviteter som er gjennomført.

«Besøksenter Oslofjorden ble etablert i Horten 16. november 2022. I tillegg er det etablert informasjonspunkt i Inspiria science center i Sarpsborg og i en Bastø-Fosen ferje. Besøksenteret skal mobilisere alle befolkningsgrupper til å ta vare på Oslofjorden gjennom å synliggjøre miljøutfordringer og informere om friluftsliv, naturmangfold, klima i og rundt Oslofjorden.»

Etablere et Oslofjordråd som skal følge opp den helhetlige forvaltningen av Oslofjorden. Rådet skal ledes av Klima- og miljøministeren og bestå av berørte ordførere og fylkesordførere

HOVEDANSVARLIG: KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET

Har det blitt etablert et Oslofjordråd?

JA NEI

På hvilken måte følger Oslofjordrådet opp tiltakene i planen?

«Oslofjordrådet har minst ett ordinært møte og ett ekstrordinært fagmøte årlig. På det årlige møtet gjennomgås årets rapport fra Mdir»

Hva slags aktiviteter har Oslofjordrådet hatt siden sist rapportering?

«Den 5. september var det ordinært rådsmøte i Operaen, og den 12.4 var det ekstraordinært rådsmøte med fagtema landbruk.»

Bidra til å utvikle et brukervennlig arealregnskapsverktøy med tilgjengelig arealstatistikk for bruk i kommunene som viser arealer avsatt til ulike formål, nedbygging og omdisponering av areal, samt utvikling av arealbruken og tilgjengelig areal over tid

HOVEDANSVARLIG: KOMMUNAL- OG DISTRIKTSDEPARTEMENTET

Hva er status på utviklingen av et brukervennlig arealregnskapsverktøy med tilgjengelig arealstatistikk for bruk i kommunene?

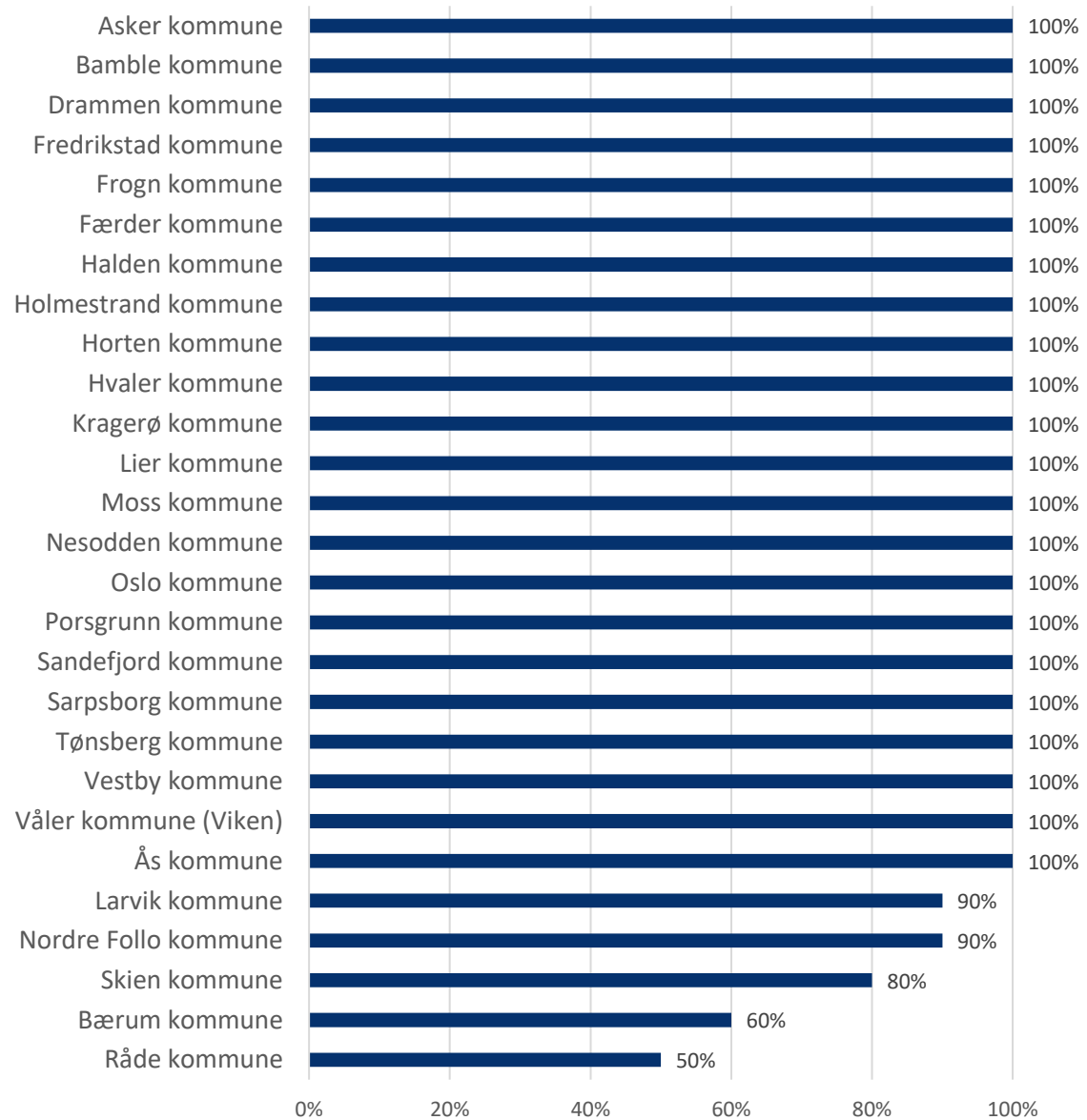
«KDD har gitt Rambøll AS i oppdrag å lage en veileder om hvordan lage arealregnskap som del av kunnskapsgrunnlaget ved utarbeidelse av kommuneplaner. Veilederen skal være et praktisk hjelpemiddel for kommuneplanleggere med beskrivelse av hvorfor, hvordan og når et arealregnskap kan utarbeides. Arbeidet pågår pr mai 2023.»

Bright
ideas.
Sustainable
change.

RAMBOLL

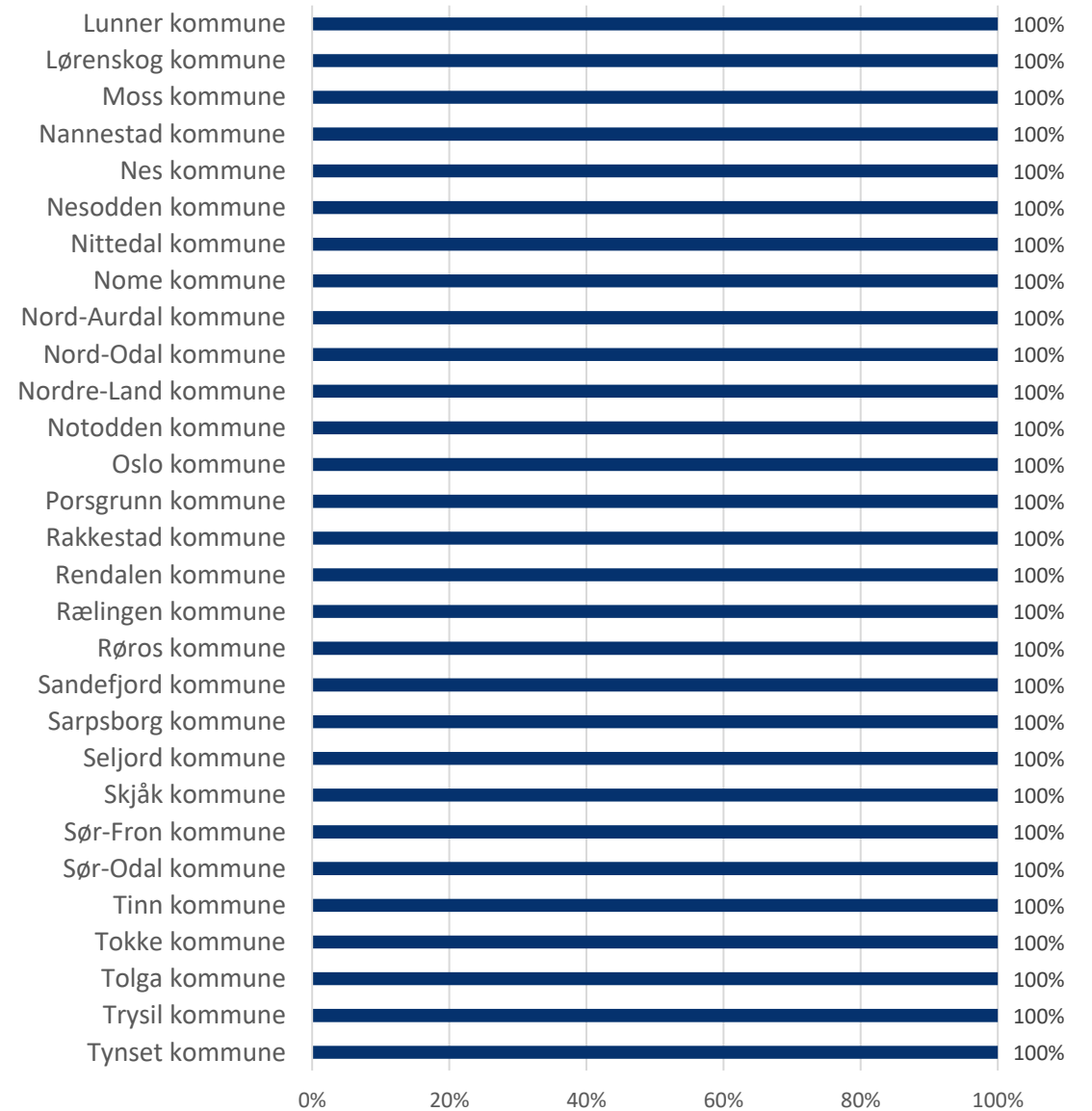
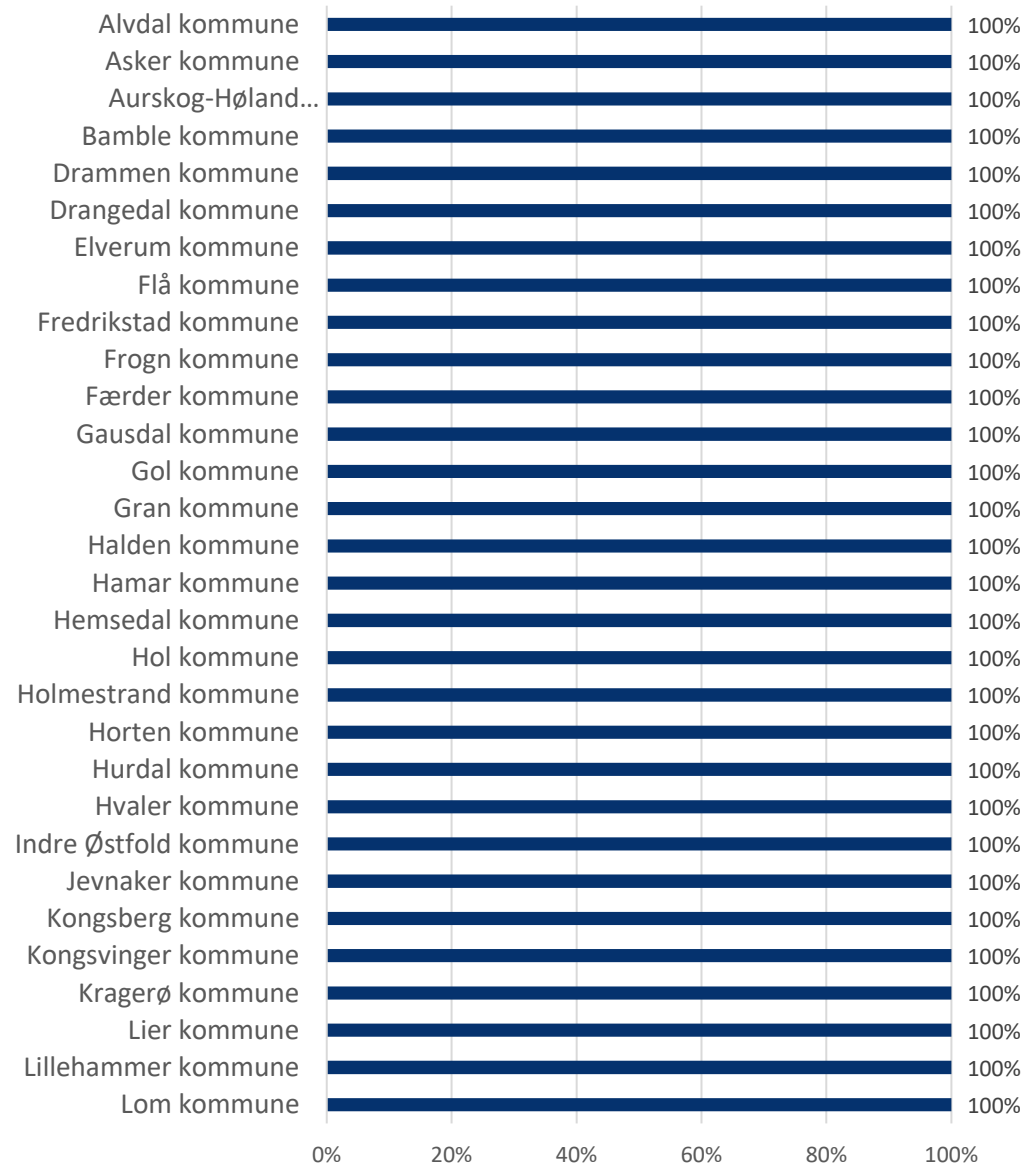
Vedlegg

Svarprosent - Kystkommunene

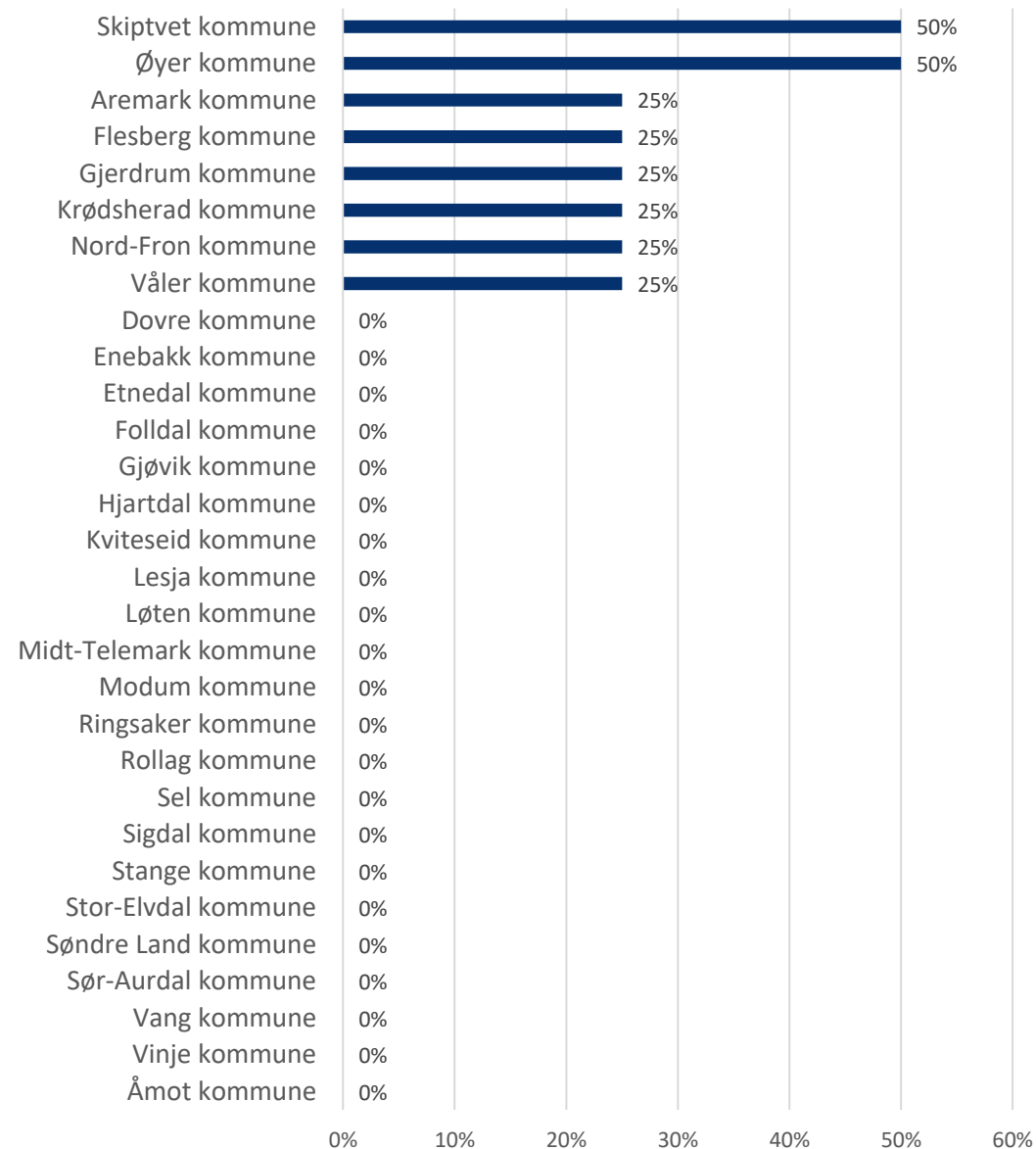
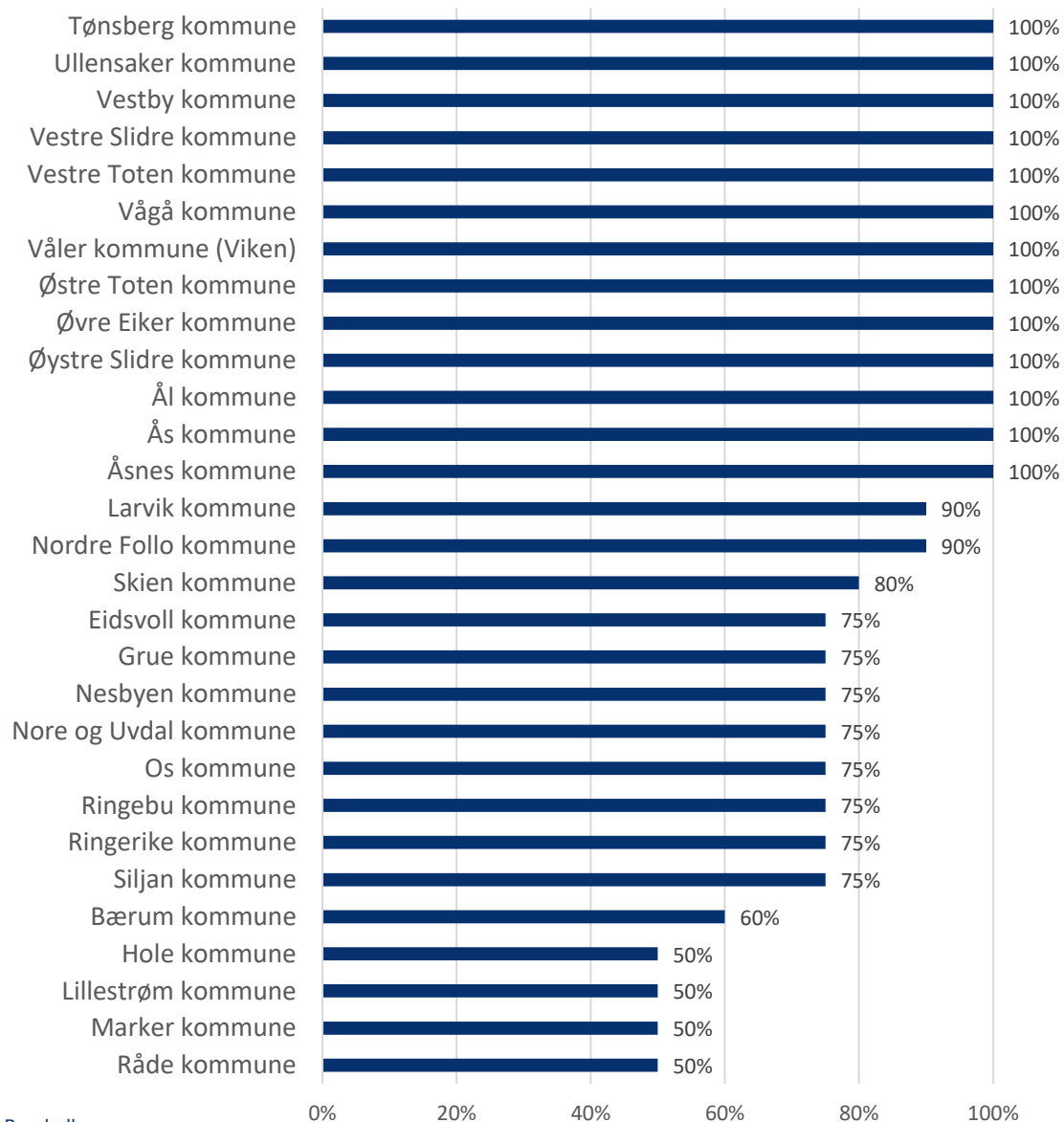

Svarprosent – Alle kommuner

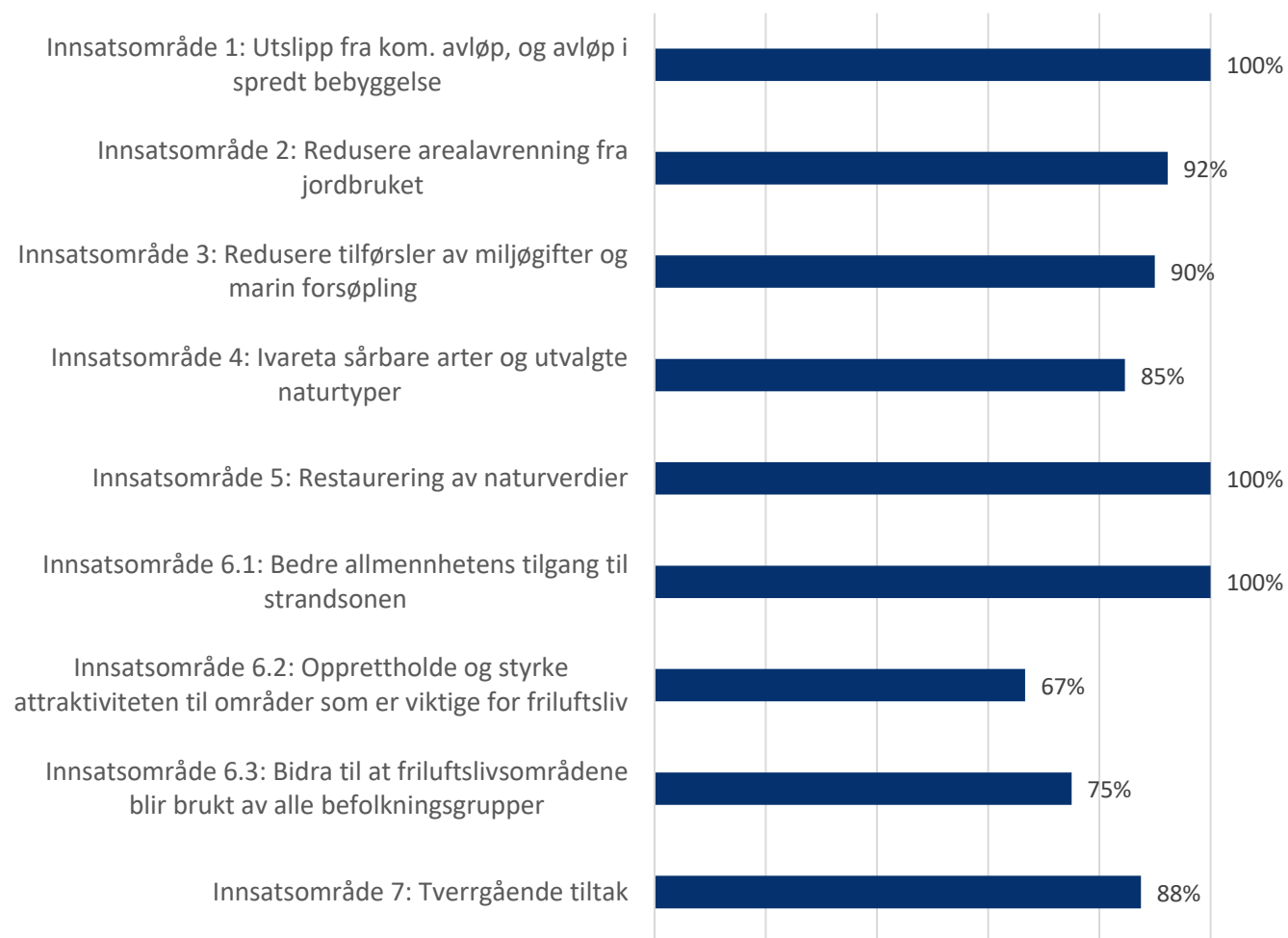

Svarprosent – Alle kommuner

Hvor stor andel tiltak har blitt rapportert på?

Andel tiltak som er besvart - Fordelt på innsatsområde

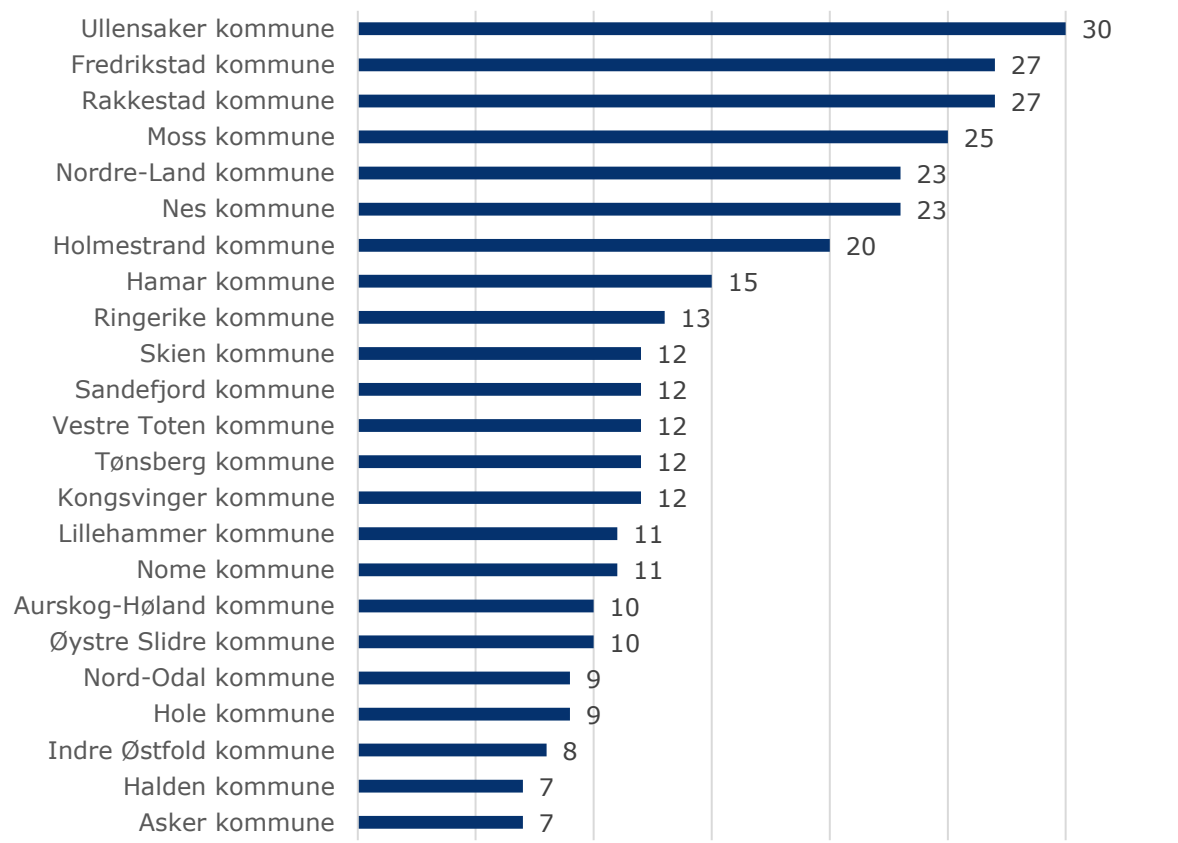

Et tiltak er regnet som besvart dersom minst en av de hovedansvarlige har levert rapportering. Figuren viser hvilke innsatsområder som har størst mangler i rapporteringen.

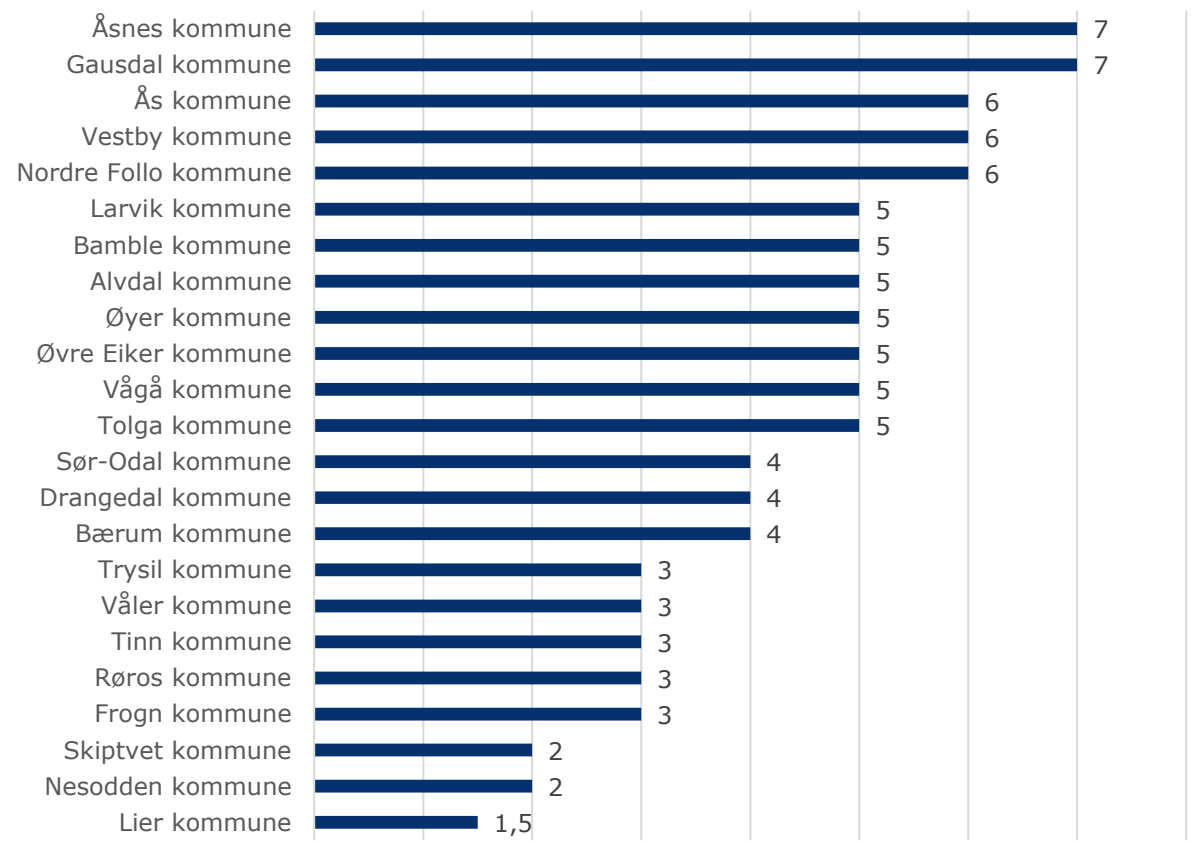
Økt tilsyn med, og oppfølging av at kravet om vegetasjonssoner mot vassdrag

HOVEDANSVARLIG: 118 KOMMUNER

Hvor mange kontroller av kravet om vegetasjonssone på minst 2 meter (evt. 6 meter ved nydyrking) i Forskrift om produksjonstilskudd (§4) har kommunen gjennomført siden forrige rapportering? (Oppgi ca. antall)

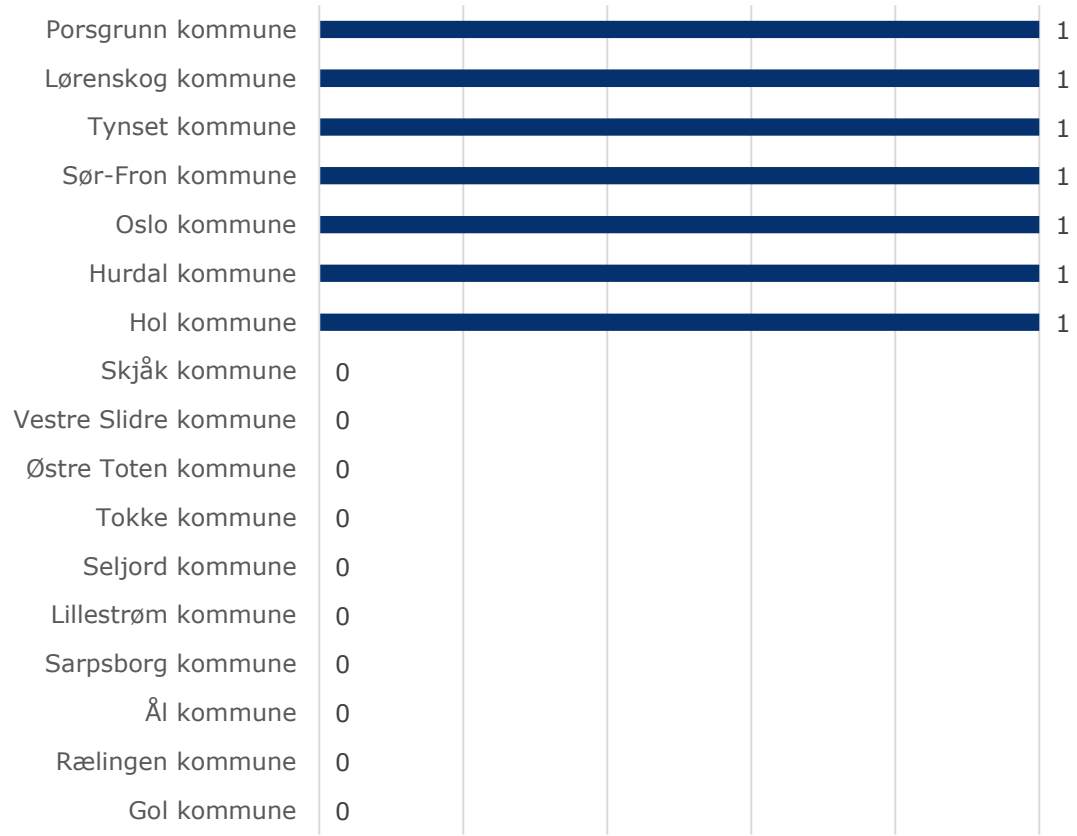
Hvor mange kontroller av kravet om vegetasjonssone på minst 2 meter (evt. 6 meter ved nydyrking) i Forskrift om produksjonstilskudd (§4) har kommunen gjennomført siden forrige rapportering? (Oppgi ca. antall)

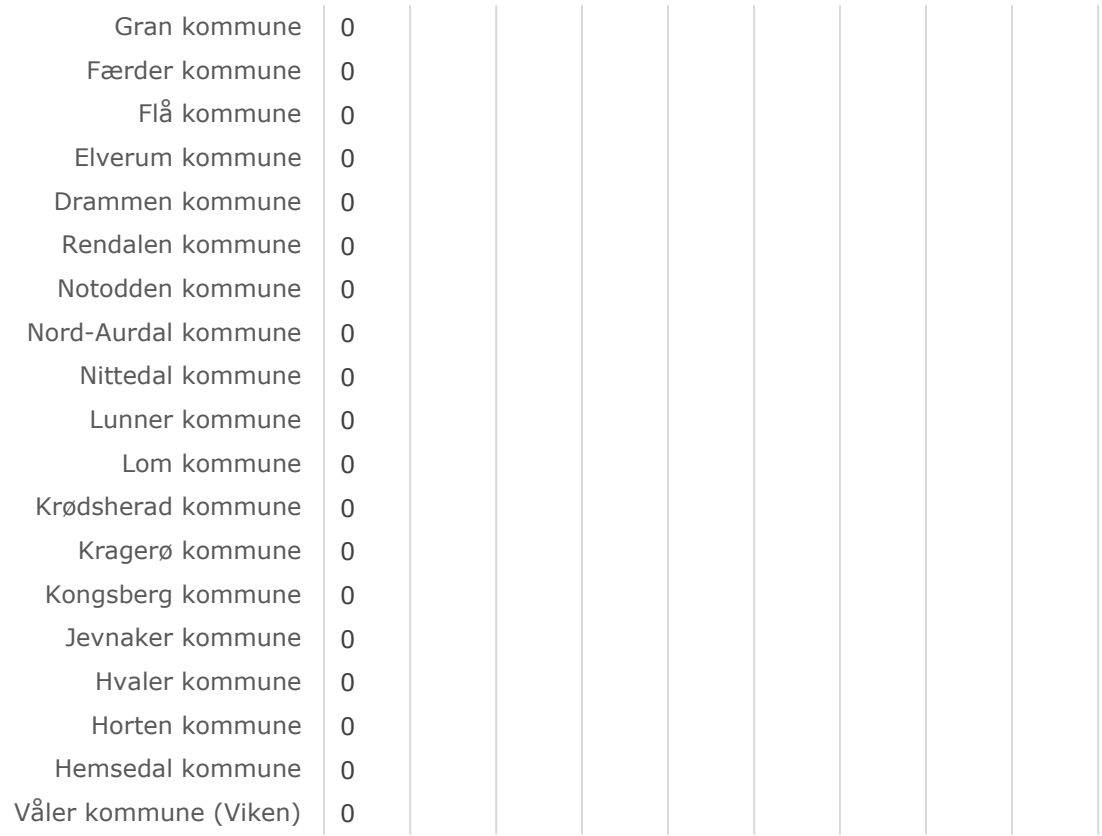
Økt tilsyn med, og oppfølging av at kravet om vegetasjonssoner mot vassdrag

HOVEDANSVARLIG: 118 KOMMUNER

Hvor mange kontroller av kravet om vegetasjonssone på minst 2 meter (evt. 6 meter ved nydyrking) i Forskrift om produksjonstilskudd (§4) har kommunen gjennomført siden forrige rapportering? (Oppgi ca. antall)

Hvor mange kontroller av kravet om vegetasjonssone på minst 2 meter (evt. 6 meter ved nydyrking) i Forskrift om produksjonstilskudd (§4) har kommunen gjennomført siden forrige rapportering? (Oppgi ca. antall)

Fraråde etablering av kunstige sandstrender og unngå andre inngrep og tiltak på bløtbunnsområder for å skåne verdifulle bløtbunnsområder, inklusive ålegrasenger og verdifulle kulturmiljø, og sikre forekomstene i arealplanleggingen

HOVEDANSVARLIG: 26 KYSTKOMMUNER

Beskriv kort arbeidet med å fraråde kunstige sandstrender.

- *Porsgrunn kommune:* «Kontinuerlig arbeid og samarbeid med Statsforvalteren»
- *Sandefjord kommune:* «Veiledning i forbindelse med henvendelser/søknader/byggesaksvakt hvor vi gjør oppmerksomme på byggeforbudet i dette området og at vi har en bestemmelse i vår kommuneplan med et forbud mot etablering av kunstige sandstrender.»
- *Larvik kommune:* «Planavdelingen og byggesak fraråder etablering av kunstige sandstrender»
- *Skien kommune:* «Kommuneplanen punkt 1.9.3 beskriver generelle bestemmelser i kommunen om hva som er tiltatt å utføre eller ikke i disse områdene. Punkt 1.9.3.2 og 3 angir byggegrenser langs sjø og andre vassdrag. Etablering av kunstige sandstrender inngår i disse bestemmelsene og er ikke tillatt.»
- *Fredrikstad kommune:* «Dette gjøres i forbindelse med forhåndskonferanser/generellveiledning. Dersom søknad kommer inn sendes den på uttalelse internt til miljø og landbruk, og eksternt til høringspartene slik som statsforvalteren.»
- *Sarpsborg kommune:* «Ikke tillatt gjennom kystsoneplanens bestemmelser.»
- *Halden kommune:* «Bygningsmyndigheten har ikke gitt avslag på noen søknader siden forrige rapportering. Det har vært gitt tillatelse i ett tilfelle (langs vassdrag) der det var brukt lokal sand, og tiltaket gjaldt kommunalt prosjekt for offentlig strand. Når vi får spørsmål fra private fraråder vi å søke, da det i utgangspunktet ikke ligger til rette for å kunne gi dispensasjon fra aktuelle bestemmelser i kommuneplanen. Vi informerer om at slike tiltak også krever tillatelse fra Statsforvalteren etter forurensningsloven.»
- *Asker kommune:* «Vi har jobbet med rutiner for kunstige sandstrender (men disse er enda ikke tatt i bruk). Der vi ser at bløtbunnsområder blir berørt, skal søknad avslås. Alle søknader oversendes SF og VK for uttalelse.»
- *Ås kommune:* «Ås kommune har 6 km strandsoner. Det antas at de sandstrender som er på denne strekningen er naturlig anlagt. Antakelsen bygger på at det ikke er behov for påfyll av sand, slik det ofte er med kunstig anlagte strender. Kommunen har en restriktiv holdning til at det etableres nye sandstrender.»
- *Vestby kommune:* «Ikke tillatt i nye planer eller byggesaker»
- *Tønsberg kommune:* «Utfylling, oppfylling eller andre inngrep i og langs sjø, herunder etablering av nye kunstige sandstrender ikke er tillatt»

Fraråde etablering av kunstige sandstrender og unngå andre inngrep og tiltak på bløtbunnsområder for å skåne verdifulle bløtbunnsområder, inklusive ålegrasenger og verdifulle kulturmiljø, og sikre forekomstene i arealplanleggingen

HOVEDANSVARLIG: 26 KYSTKOMMUNER

Beskriv kort arbeidet med å fraråde kunstige sandstrender.

- *Råde kommune:* «Tatt inn bestemmelse om forbud i ny kommuneplans arealdel. Har ikke mottatt søknad om dette i perioden. Ikke registrert at dette er foretatt langs kysten.»
- *Færder kommune:* «Færder kommune har en svært streng praksis og det er ikke gitt dispensasjoner til nye sandstrender i Færder kommune. Det er forbud mot å anlegge sandstrender på land og i sjø.»
- *Frogn kommune:* «Streng praktisering av 100-metersbeltet, fokus på å unngå privatisering og miljøskade. Vise til naturmangfoldloven og fare for innføring av fremmede arter.»
- *Drammen kommune:* «Innspill i høring til søknader til Statsforvalteren. Jobber for avslag i plan- og byggesaker.»
- *Bamble kommune:* «Avslår alle søknader som ikke er i tråd med reguleringsplan. Følge opp ulovligheter som oppdages»
- *Oslo kommune:* «Kommunen har ikke et systemisert arbeid med å fraråde etablering av kunstige sandstrender. Som del av transformasjonen av de tidligere havneområdene i fjordbyen er anlegging av sandstrender vesentlig for å sikre bruk og tilgang til sjøen. Dette går så vidt vi er kjent med ikke ut over bløtbunnsområder.»
- *Nesodden kommune:* «Vi har ikke gitt tillatelse til kunstige sandstrender.»
- *Moss kommune:* «Vi har ikke hatt henvendelser knyttet til etablering av kunstige sandstrender den senere tid.»
- *Lier kommune:* «I utgangspunktet et forbud, så etablering frarådes.»
- *Kragerø kommune:* «Enkeltsaksbehandling.»
- *Hvaler kommune:* «Vi har et generelt forbud i kommuneplanen mot etablering av kunstige sandstrender. Etter det jeg er kjent med er det få kunstige sandstrender i kommunen. Det har vært få om ikke noen søknader de siste 5 årene.»
- *Horten kommune:* «Unngå inngrep – praktiseres svært strengt i forbindelse med bryggesaker. Vurderer krav om kartlegging hvis grunnlag for positiv innstilling om dispensasjon. Obligatorisk krav ved regulering. Vi følger retningslinjene med oversendelser.»
- *Holmestrand kommune:* «Det er innarbeidet en planbestemmelse i forslag til ny kommuneplan: "Det tillates ikke etablering av nye kunstige sandstrender eller påfylling av ikke-stedegen sandtype, på land eller på bunn der slik tillatelse ikke tidligere er gitt".»

Fraråde etablering av kunstige sandstrender og unngå andre inngrep og tiltak på bløtbunnsområder for å skåne verdifulle bløtbunnsområder, inklusive ålegrasenger og verdifulle kulturmiljø, og sikre forekomstene i arealplanleggingen

HOVEDANSVARLIG: 26 KYSTKOMMUNER

Beskriv kort hvordan kommunene, Statsforvalteren og fylkeskommunen samarbeider for å oppnå målene med tiltaket.

- *Porsgrunn kommune*: «Kommunen har en streng praksis»
- *Sandefjord kommune*: «Kommunene avslår slike søknader. Eller så oversender vi saker til uttalelse dersom vi er positive til tiltaket, og det er plausible grunner for å vurdere og gi tillatelse.»
- *Larvik kommune*: «Ser på kart i alle saker. Har sjekklister og evt. merknad fra Miljøavdelingen hos Statsforvalter»
- *Skien kommune*: «Gjennom dialog i aktuelle saker.»
- *Fredrikstad kommune*: «Sendes på uttalelse»
- *Sarpsborg kommune*: «Uttalelser»
- *Halden kommune*: «I dispensasjonssaker får Statsforvalteren og fylkeskommunen søknadene tilsendt for uttalelse før vedtak fattes.»
- *Asker kommune*: «Samtlige søknader som gjelder slike tiltak oversendes statsforvalteren og fylkeskommunen for uttalelse. Kommunen prøver så godt de kan å innrette seg etter det overordnede myndigheter har uttalt.»
- *Ås kommune*: «Vet ikke»

- *Vestby kommune*: «God kommunikasjon mellom de forskjellige forvaltningsenhetene.»
- *Tønsberg kommune*: «Utfylling, oppfylling eller andre inngrep i og langs sjø, herunder etablering av nye kunstige sandstrender ikke er tillatt.»
- *Råde kommune*: «Vanligvis er dette inngrep som krever dispensasjon fra plan som ønsket etablert i disse områdene. Dersom kommunen er positiv til innvilgelse av dispensasjon sende disse til uttalelse til SF og VFK.»
- *Færder kommune*: «Kommunen ber om faglig råd ved tiltak i strandsonen.»
- *Frogn kommune*: «Alle parter høres før vedtak. Innspill fra sentrale myndigheter vektlegges og brukes i saksbehandlingen.»
- *Drammen kommune*: «Utveksling av høringsdokumenter til søknader.»
- *Bamble kommune*: «Avslår dispensasjonssøknader.»

Fraråde etablering av kunstige sandstrender og unngå andre inngrep og tiltak på bløtbunnsområder for å skåne verdifulle bløtbunnsområder, inklusive ålegrasenger og verdifulle kulturmiljø, og sikre forekomstene i arealplanleggingen

HOVEDANSVARLIG: 26 KYSTKOMMUNER

Beskriv kort hvordan kommunene, Statsforvalteren og fylkeskommunen samarbeider for å oppnå målene med tiltaket.

- *Oslo kommune:* «Oslo kommune har aktiv ulovlighetsoppfølging i strandsonen. Kommunen er opptatt av å sikre en tilgjengelig kystsonen, og opplever at særlig etablering av bøyer og moringer skjer uten god mulighet til å styre dette i byggesaksbehandlingen. I revisjon av kommuneplanens arealdel vil kommunen vurdere føringer som sikrer at naturverdier ivaretas også i områder avsatt til friluftsområde i sjø. Som del av byutviklingsarbeid langs den tidligere havnefronten er det arbeidet med å anlegge kunstige sandstrender. Dette er vesentlige tiltak for å tilgjengeliggjøre sjøområdene. Det arbeides samtidig med naturrestaurering.»
- *Nesodden kommune:* «Dialog»
- *Moss kommune:* «Vi har rutiner for sjekke ut om et tiltak vil medføre inngrep og påvirkning på bløtbunnsområder. Dette innebærer at den enkelte saksbehandler henter opp tiltaksanalyse for de aktuelle områder i forbindelse med saksbehandlingen. Dersom et tiltak berører verdifulle bløtbunnsområder, ålegrasenger m.v. vil dette formidles til søker og saken sendes til uttalelse til aktuell myndighet.»
- *Lier kommune:* «Samordningsplikten»
- *Kragerø kommune:* «Nye planer tas opp i planforum hos fylkeskommunen, der delta også statsforvalter og kommune»
- *Hvaler kommune:* «Hovedsakelig gjennom høringer i byggesaker eller gjennom planprosesser.»
- *Horten kommune:* «Vi oversender rutinemessig denne type saker for høring og uttalelser.»
- *Holmestrand kommune:* «Søknadspliktige tiltak behandles som for eksempel byggesaker eller reguleringsplaner. Prosessene er en arena for samarbeid og drøfting av problemstillinger.»

Sikre viktige naturforekomster også i sjø i kommunal arealplanlegging

HOVEDANSVARLIG: 26 KYSTKOMMUNER

Hvis du svarte nei på noen av spørsmålene ovenfor, beskriv kort årsaken til dette.

- *Porsgrunn kommune:* «Naturmangfold er godt ivaretatt i arealdelen og øvrige utredninger»
- *Halden kommune:* «Hensynssoner H720 båndlegging etter naturmangfoldloven er videreført fra forrige kommuneplan. Hensynet ivaretas i tillegg av naturmangfoldloven og forskrift om utvalgte naturtyper og for prioriterte arter. Temaplan naturmangfold er under utarbeidelse.»
- *Sandefjord kommune:* «Vi har ikke kommunedelplan for naturmangfold per i dag. Men dette er anført som et fremtidig tiltak i kommuneplanens handlingsdel. Tiltaket blir grunnlag for økonomisk prioritering i neste økonomiplanperiode»
- *Skien kommune:* «Områder som er verdisatt etter DN-håndbok 19 er alle hensynstatt i kommuneplanen, men vi har brukt kode 560, ikke 6600, på vårt kommuneplankart. Arbeidet med kommunedelplan for naturmangfold er under forberedelse.»
- *Larvik kommune:* «Vi holder på å lage en KDP for Naturmangfold»
- *Asker kommune:* «Det er en pågående prosess med å vedta en temaplan for naturmangfold. Ferdigstilling og endelig vedtak i løpet av 2023»
- *Vestby kommune:* «Kommuneplanen er under rullering, og det vil da bli avsatt hensynssoner i sjø»
- *Råde kommune:* «Kommunen har større områder i sjø som er båndlagt etter lov om naturvern. Kommunen hadde felles temaplan for biologisk mangfold med tidligere Rygge kommune. Det arbeides nå med en ny kommunedelplan.»
- *Færder kommune:* «Bakgrunnen for at kommunen ikke har en egen kommunedelplan for naturmangfold er at det er et ressurs og kostnadskrevende arbeid som kommunen ikke har hatt kapasitet til.»
- *Frogn kommune:* «Kommunen bruker hensynssone 720 om båndlegging, og 740. Tiltak i sjø er ikke forenelig med arealformål i kommuneplanen. Det er ikke åpnet for tiltak i sjø. Eget hummerfredningsområde, jeteeten/undervannsmuren, 2021.»
- *Drammen kommune:* «Temaplan for naturmangfold er under utarbeidelse»
- *Bærum kommune:* «Uklart om spørsmålene gjelder hele KPA eller kun sjøarealer. Bærum kommune har hensynssone 560 i gjeldende KPA, men ikke i sjø. Vi har mange arealer med formål "naturområde i sjø" men det er kun arealer som også er båndlagt med hensynssone 720 etter lov om naturvern (altså reservater). Har ikke KDP Naturmangfold, men forslag til Temaplan Naturmangfold er lagt frem for sluttbehandling.»

Sikre viktige naturforekomster også i sjø i kommunal arealplanlegging

HOVEDANSVARLIG: 26 KYSTKOMMUNER

Hvis du svarte nei på noen av spørsmålene ovenfor, beskriv kort årsaken til dette.

- *Bamble kommune:* «Vi har brukt kode 560 hensynssone også i sjø. Naturmangfold vil bli drøftet i neste planstrategi»
- *Tønsberg kommune:* «.»»
- *Oslo kommune:* «Oslo kommune har lagt inn arealformål 6600 "naturområde i sjø" i gjeldende arealdel. Oslo kommune mente ved utarbeidelsen av planen at dette gir tilstrekkelig sikring av de registrerte naturområdene, og det er ikke behov for også å benytte hensynssoner eller å utarbeide egne kommunedelplaner for å sikre naturverdiene. Områdene som er angitt som naturområde i sjø er områder som er angitt med naturverdie i Verneplan for Oslofjorden, delplan Oslo og Akershus fra 2008. I verneplanen er det registrert naturmiljøer på steder hvor friluftaktiviteter er vektlagt. Disse områdene er i gjeldende arealdel angitt som friluftsområde i sjø. Det er i arealdelen også utarbeidet et eget temakart for naturmangfold, med tilhørende bestemmelser som sikrer naturverdier.»
- *Nordre Follo kommune:* «Lagt inn som hensynssone 530 friluftsliv»
- *Moss kommune:* «Kommunedelplan for naturmangfold skal behandles før sommer 2023»
- *Lier kommune:* «Det planlegges oppstart av KDP for naturmangfold i Lier i 2023»
- *Kragerø kommune:* «Kragerø kommune reviderer kommuneplanens arealdel, foreløpig dato for ferdigstilling er høsten 2023. I denne planen er det satt fokus på byggegrenser i strandsonen. Naturmangfold må komme til et senere tidspunkt når kapasitet i plan- og byggesaksavdelingen er bedre.»
- *Horten kommune:* «Kommunedelplan for naturmangfold er på høring og skal etter planen vedtas høsten 2023.»
- *Holmestrand kommune:* «Det er vurdert at det ikke er behov for egen kommunedelplan for naturmangfold. Det er nylig gjort kartlegginger av naturmangfold i regi Miljødirektoratet i 2022-2023. Kartleggingene er brukt i KU til kommuneplanens arealdel. I tillegg er det en kommuneplan for klima, energi og miljø under arbeid. Naturmangfold er et av temaene som inngår i sistnevnte plan.»

Sikre viktige naturforekomster også i sjø i kommunal arealplanlegging

HOVEDANSVARLIG: 26 KYSTKOMMUNER

Beskriv kort hvordan kommunene og Statsforvalteren samarbeider for å oppnå målene med tiltaket.

- *Porsgrunn kommune:* «Statsforvalter har liten kapasitet til samarbeid.»
- *Halden kommune:* «Sjøområdene er hovedsakelig avsatt til arealformål «Bruk og vern av sjø og vassdrag», og i bestemmelsene er det angitt at det ikke må gjennomføres tiltak som kan endre bunnforholdene eller områdets naturverdi eller friluftsverdi, herunder graving, sprenging, mudring, utfylling eller andre tiltak med konsekvenser for vannflate, vannsøyle eller sjøbunn. Videre er det gitt egne generelle bestemmelser om at viktige naturtyper skal tas særskilt hensyn til ved gjennomføring av tiltak, blant annet skal alternativ lokalisering vurderes.»
- *Sandefjord kommune:* «Lite samarbeid.»
- *Skien kommune:* «Utarbeiding av arealplan skjer i samarbeid med Statsforvalteren.»
- *Larvik kommune:* «Vi venter på en veileder fra Miljødirektoratet for å utføre NIN kartlegging i sjø. Når denne er på plass ønsker vi å få kartlagt områdene våre langs kysten»
- *Fredrikstad kommune:* «Statsforvalteren er høringspart.»
- *Asker kommune:* «Samarbeid primært gjennom høringer av planer. SF har vært medvirkende i utforming av ny kommuneplan for Asker.»
- *Sarpsborg kommune:* «Dialog/tilbakemeldinger ved utarbeidelse/revidering av planene. Både kystsonenplanen og kommunedelplan for naturmangfold er nylig vedtatte.»
- *Ås kommune:* «Skjønner ikke spørsmålet»
- *Vestby kommune:* «Det er god kommunikasjon mellom de ulike forvaltningsenhetene.»
- *Tønsberg kommune:* «.»
- *Råde kommune:* «Høringer i forbindelse med behandling av arealplaner og kommunedelplaner som berører temaet.»
- *Færder kommune:* «Kommunen søker faglig råd hos statsforvalteren dersom tiltak berører viktige naturforekomster i sjø.»
- *Frogn kommune:* «Gjennom uttalelser støtter sf kommunenes naturmangfoldsvurderinger.»
- *Drammen kommune:* «Vi har dialog med Statsforvalteren i utarbeidelse av alle overordnede planer og de uttaler seg til plansaker»
- *Bærum kommune:* «Ingen kommentar»
- *Bamble kommune:* «Vurderer supplerende vern av sjønære områder»

Sikre viktige naturforekomster også i sjø i kommunal arealplanlegging

HOVEDANSVARLIG: 26 KYSTKOMMUNER

Beskriv kort hvordan kommunene og Statsforvalteren samarbeider for å oppnå målene med tiltaket.

- *Oslo kommune:* «Oslo arbeider med revisjon av kommuneplanens arealdel. Det vil i dette arbeidet bli sett på styrkede føringer for sjøområdene. Særlig knyttet til å ivareta naturverdier også utenfor områder avsatt til naturområde i sjø.»
- *Nordre Follo kommune:* «Gjennom dialog, høringer og oppfølging av overordnede føringer og forventninger fra statlige myndigheter»
- *Nesodden kommune:* «Kommunen oppretter nye hensynssoner i rullering av kommuneplan og har selv utarbeidet kommunedelplan (temaplan) for naturmangfold. Forstår derfor ikke helt spørsmålet? Kan heller ikke svare for "kommunene" i plenum.»
- *Moss kommune:* «Moss kommune deltar i Fagrådet for Ytre Oslofjord, som er et interkommunalt samarbeidsorgan for kystkommunene langs Ytre Oslofjord som blant annet skal arbeide for en samordnet overvåkning i Ytre Oslofjord. Fagrådet har også vært delaktig i arbeidet med regjeringens «Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv».»
- *Lier kommune:* «Statsforvalteren gir uttalelse til arealplanene når de legges ut på høring»
- *Kragerø kommune:* «Kragerø kommune har en marin nasjonalpark og samarbeidet om etablering, gjeldende forskrift og forvaltningsplan.»
- *Hvaler kommune:* «Statsforvalter bidrar med innspill inn i planprosesser»
- *Horten kommune:* «Dialog ved utarbeidelse av planer etter plan- og bygningsloven.»
- *Holmestrand kommune:* «Statsforvalteren er høringsinstans i plansaker. Planprosessen med dialog, høring og uttalelser er en arena for samarbeid der dette er hensiktsmessig.»

Sikre en streng praktisering av plan- og bygningsloven § 1-8 med byggeforbud i strandsonen i tråd med de statlige planretningslinjene (SPR) for strandsonen, som for Oslofjordregionen blant annet innebærer at utbygging i 100-metersbeltet langs sjøen bør skje gjennom kommunale arealplaner og ikke gjennom enkeltvis dispensasjoner

HOVEDANSVARLIG: 26 KYSTKOMMUNER

Hvis du svarte ja på et av de to foregående spørsmålene (Er det gjort endringer i kommunale planer?) **og** (Har kommunens rutiner for saksbehandling blitt endret for å sikre en strengere praktisering av byggeforbudet i strandsonen?), **beskriv eventuelle endringer.**

- Sandefjord kommune: «Kommuneplanen har bestemmelser som sikrer byggeforbudet i stor grad og det er konkrete vilkår som må være oppfylt før vi kan gi en tillatelse, feks som størrelse og høyder på hytter, forbud mot etablering av ny brygger o.l.»
- Skien kommune: «Kommuneplanens arealdel er rullert, ny plan vedtatt 25.05.2023.»
- Halden kommune: «Halden kommune har ikke endret rutinene for saksbehandling, men siden forrige rapportering er det vedtatt en ny kommuneplan. Endring av byggegrensen mot sjø er gjennomgått spesielt, og det har vært gjort avklaringer ift. Statsforvalteren om lokalisering av byggegrense mot sjø og vassdrag. Retningslinjene for dispensasjon fra byggegrense mot sjø og vassdrag i kommuneplanen er også gjort vesentlig mer detaljerte for å sikre lik praksis og at de nødvendige hensyn blir ivaretatt.»
- Vestby kommune: «Vestby kommune praktiserer byggeforbudet strengt. Har gitt enkelte dispensasjoner for å ivareta forurensningshensyn etter at det er gitt pålegg om tilkobling til VA.»

- Asker kommune: «Vil svare både ja og nei. Ny kommuneplan blir mest sannsynlig vedtatt i juni 2023, så nye rutiner kommer på plass i forbindelse med den. Det vil blant annet bli stilt strengere krav for rehabilitering av brygger, flere områder i 100-metersbeltet blir videreført som LNF, det blir lagt inn nye hensynssoner og strengere rutiner kommer på plass.»
- Sarpsborg kommune: «Ny kystsoneplan ble vedtatt desember 2022»
- Færder kommune: «Færder kommune sin byggesaksavdeling har opprettet et eget team som arbeider med strandsonesaker.»
- Frogn kommune: «Endret kommunedelplan for Nordre Frogn i 2018, nedsatt byggegrense mot sjø.»
- Bamble kommune: «Kommuneplanens arealdel ble revidert i 2022. Strengere praktisering er iverksatt i løpet av de siste 2-3 årene i samråd med Statsforvalteren.»
- Oslo Kommune: «Rutinene er ikke vesentlig endret eller skjerpet, men etatens praksis er skjerpet som følge av at verktøyene og kartgrunnlag etaten bruker i byggesaksbehandlingen er blitt bedre, og ikke minst at byggesaksavdelingen har et tett samarbeid med ulovlighetsavdelingen som har hatt dette som prioritert område over tid. Det arbeides aktivt med ulovlighetsoppfølging, og også med å rydde opp i ulovlige tiltak og tilbakeføre områdene og sikre allmenhetens tilgang.»

Sikre en streng praktisering av plan- og bygningsloven § 1-8 med byggeforbud i strandsonen i tråd med de statlige planretningslinjene (SPR) for strandsonen, som for Oslofjordregionen blant annet innebærer at utbygging i 100-metersbeltet langs sjøen bør skje gjennom kommunale arealplaner og ikke gjennom enkeltvis dispensasjoner

HOVEDANSVARLIG: 26 KYSTKOMMUNER

Hvis du svarte ja på et av de to foregående spørsmålene (Er det gjort endringer i kommunale planer?) og (Har kommunens rutiner for saksbehandling blitt endret for å sikre en strengere praktisering av byggeforbudet i strandsonen?), beskriv eventuelle endringer.

- *Nordre Follo kommune:* «Ny kommuneplan ble vedtatt 03.05.2023. Det er ikke blitt noen store endringer i kommunens rutiner for en strengere praksis de siste årene, men praksisen har blitt strengere det siste tiåret.»
- *Nesodden kommune:* «Det er lagt inn byggegrense mot sjø i samsvar med vedtatte reguleringsplaner i kommuneplanens arealdel.»
- *Kragerø kommune:* «Kommuneplanens arealdel er under revisjon. Målsetting er å definere byggegrenser i strandsonen for å kunne praktisere byggeforbudet. Rutiner for saksbehandlingen vil komme som en følge av en endret arealplan.»
- *Hvaler kommune:* «Flere ressurser enn tidligere og dermed mer kapasitet til å stramme inn.»
- *Horten kommune:* «Følger retningslinjene for strengere kystsoneforvaltning i indre Oslofjord»

Hvis du svarte ja (Har det blitt gitt dispensasjoner i 100-metersbeltet langs sjøen i din kommune siden siste rapportering?), hvor mange dispensasjoner er gitt?

